

*ZALĄCZNIK NR 1
do Uchwały nr
Rady Gminy Kamionka
z dnia roku*

*Program
ROZWOJU GMINY KAMIONKA
na lata 2015 – 2020*

**GMINA
KAMIONKA**

WSTĘP

Proces planowania rozwoju lokalnego stanowi jeden z podstawowych warunków sprawnego i efektywnego zarządzania gminą. Ukierunkowuje działalność całej organizacji w taki sposób, by wyznaczone cele długoterminowe były realizowane najlepiej i najpewniej, przy ekonomicznym wykorzystaniu dostępnych środków. Planowanie pomaga bardziej wydajnie gospodarować zasobami, przewidywać problemy, które mogą pojawić się w niedalekiej przyszłości, aby odpowiednio wcześniej zacząć im przeciwdziałać.

Program rozwoju gminy umożliwia uporządkowanie i odpowiednie rozłożenie w czasie planowanych działań. Pozwala to na uniknięcie realizacji projektów nieprzemysłanych, nie powiązanych ze sobą logicznie i nie wpisujących się w ciąg przyczynowo – skutkowy. Program rozwoju pokazuje, że planowane do realizacji zadania są konsekwencją strategicznego myślenia o rozwoju.

Program rozwoju gminy stanowi obok strategii rozwoju istotny instrument polityki rozwoju prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Jest dokumentem długookresowym, konkretyzującym określone w strategii rozwoju kierunki oraz przedstawiającym metody i narzędzia jej wdrażania.

Główne cechy takiego planowania to:

- **wieloletniość**, czyli wieloletnia perspektywa w określaniu celów, planowaniu zadań inwestycyjnych i operacyjnych;
- **kompletność**, czyli podporządkowanie strategii wszystkich planów realizacyjnych jednostek zależnych, bez względu na ich formę prawną;
- **efektywność**, czyli stosowanie przez urząd i wszystkie jednostki zależne pomiarów efektywności dla poprawy zarządzania;
- **uczestnictwo**, gdzie cele i oceny są przedmiotem szerokiego dialogu publicznego.

Ustawą z dnia 24 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 379) przyznano gminom uprawnienie do przygotowania i realizowania programów rozwoju. W ustawie o samorządzie gminnym uzupełniono kompetencje wójta w zakresie opracowywania programów rozwoju. Dlatego zasadne jest podjęcie działań mających na celu przygotowanie programu określającego uwarunkowania i cele rozwoju gminy Kamionka na najbliższe lata, obejmujące unijną perspektywę finansową 2014-2020.

Niniejszy Program Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2015-2020 stanowi instrument uszczegóławiający główne kierunki rozwoju gminy, które zostały sformułowane w Strategii Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2015-2030.

Program Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2015-2020 jest spójny z ustaleniami podstawowych dokumentów strategicznych obowiązujących na szczeblu UE, krajowym i regionalnym:

- Strategia „Europa 2020” - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie,

- **Strategia rozwoju województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.**

Cele rozwoju zawarte w Programie Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2015-2020 są zgodne z celami i priorytetami zawartymi w wyżej wymienionych dokumentach. Umożliwia to, z punktu widzenia formalnego, ubieganie się Gminy Kamionka o dofinansowanie przewidzianych do realizacji przedsięwzięć rozwojowych (projektów), w tym inwestycji gminnych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz innych instrumentów zewnętrznego finansowania rozwoju lokalnego.

Opracowując Program Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2015-2020, zwanego dalej Programem Rozwoju, posłużono się metodą ekspercko-społeczną, akceptowaną przez organy decyzyjne Unii Europejskiej.

**ZESPÓŁ DS. OPRACOWANIA PROGRAMU ROZWOJU
GMINY KAMIONKA NA LATA 2015-2020:**

Przewodniczący Zespołu:

Grzegorz Szymanek – Z-ca Wójta Gminy Kamionka

Członkowie Zespołu:

- Sławomir Struski – Przewodniczący Rady Gminy Kamionka
- Henryka Dudzik – sołtys Kamionka II
- Ewa Powalka – Radna Gminy Kamionka
- Ewa Grymuza – Przewodnicząca Komisji d.s. Oświaty, kultury, zdrowia, ochrony Środowiska i spraw socjalnych
- Robak Krystyna – Radna Gminy Kamionka
- Janusz Drzewiecki – LKS Kamionka
- Ewa Mazurkiewicz – OPS Kamionka
- Kozak Beata – Sołtys wsi Stanisławów Duży
- Edyta Drozd – Sołtys wsi Dąbrówka
- Piotr Daniewski – OSP Kamionka
- Smaga Małgorzata – GBP Kamionka
- Danuta Wójcik – GBP Kamionka
- Justyna Bogusz – Prezes Stowarzyszenia na rzecz rozwoju i promocji w Kierzkówce "Działajmy razem"

Zadaniem zespołu było zgromadzenie materiałów i informacji niezbędnych do opracowania Programu, jak również udział w warsztatach i konsultacjach strategicznych.

Spis treści

I. DIAGNOZA SYTUACJI GMINY KAMIONKA.....	7
1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	7
1.1. Umiejscowienie i ogólna charakterystyka gminy	7
1.2. Położenie administracyjno-geograficzne i sieć osadnicza	8
1.3. Środowisko przyrodnicze – zasoby naturalne.....	9
1.4. Tereny i obiekty przyrodnicze chronione.....	13
1.5. Stan i zagrożenia środowiska.....	14
1.6. Zasoby kulturowe - zabytki kultury materialnej	16
2. SFERA SPOŁECZNA	19
2.1 Demografia	19
2.2. Rynek pracy.....	22
2.3. Bezrobocie.....	23
2.4. Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze:	24
3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	25
3.1. Edukacja	25
3.2. Kultura.....	28
3.3. Sport i rekreacja.....	29
3.4. Ochrona zdrowia.....	30
3.5. Pomoc społeczna	30
3.6. Bezpieczeństwo publiczne	32
3.7 Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze	33
4. SFERA GOSPODARCZA	34
4.1. Przedsiębiorczość.....	34
4.2. Rolnictwo	37
4.3. Turystyka	38
4.4. Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze	39
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	40
5.1. Komunikacja – infrastruktura drogowa.....	40
5.2. Infrastruktura ochrony środowiska	43
5.3. Infrastruktura energetyczna.....	45
6. ZARZĄDZANIE	47
6.1. Finanse gminy	48
6.2. Planowanie strategiczne	51
6.3. Promocja gminy.....	51
6.4. Kapitał społeczny.....	52
Stowarzyszenie Historyczne im. Piątego Oddziału Wojsk Narodowych Województwa Lubelskiego Zw. "Ćwiekami"	53
III. ANALIZA SWOT.....	54
IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE	58
V. MISJA, WIZJA - CEL GENERALNY PROGRAMU	60
VI. CELE STRATEGICZNE	61
VII. CELE OPERACYJNE - drugi poziom planu strategicznego.....	63
VIII. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGICZNYMI DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	68
IX. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA	71
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	81
XI. KONSULTACJE SPOŁECZNE	87

XII. PROGRAM ROZWOJU GMINY - WIELOLETNI PLAN ZADAŃ	88
XIII. ZAŁĄCZNIKI	128

I. DIAGNOZA SYTUACJI GMINY KAMIONKA

1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

1.1. Umiejscowienie i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Kamionka położona jest w północno-wschodniej części województwa lubelskiego, ok. 35 km na północ od Lublina. Jest gminą wiejską z siedzibą w miejscowości Kamionka. Gmina Kamionka jest jedną z 13 gmin powiatu lubartowskiego. Sąsiaduje z gminami: Lubartów od wschodu, Niemce i Garbów od południa, Michów i Abramów od zachodu, oraz z gminą Firlej od północy. Południową granicę gminy tworzy kompleks lasów Nadleśnictwa Lubartów. Poniższe mapy przedstawiają położenie Gminy Kamionka na tle województwa lubelskiego oraz gmin powiatu lubartowskiego.

Mapa 1. Położenie Gminy Kamionka na tle województwa lubelskiego oraz powiatu lubartowskiego

Źródło: <http://biblioteka.teatrnn.pl>; www.powiatlubartowski.pl

Całkowita powierzchnia gminy Kamionka wynosi 111,85 km². Największą powierzchnię zajmują użytki rolne - 80,68 % - z dominującymi gruntami ornymi. Kolejno to: lasy i grunty leśne - 14,55 %, tereny zabudowy - 2,24 %, drogi - 2,12 %, wody - 1,89 %, a nieużytki - 0,54 %.

Logo Gminy Kamionka

Gmina Kamionka nie posiada oficjalnego Herbu Gminy. Planowane jest podjęcie działań w kierunku przeprowadzenia procedury nadania herbu gminie oraz uzyskania pozytywnej opinii Centrum Heraldyki Polskiej oraz właściwego ministra ds. administracji publicznej.

Gmina posiada własne logo przedstawiające dwa skrzyżowane klucze pochodzące od Kościoła pod wezwaniem Piotra i Pawła w Kamionce.

Rys. Logo Gminy Kamionka

Źródło: UG Kamionka

1.2. Położenie administracyjno-geograficzne i sieć osadnicza

Zróżnicowanie fizjograficzne obszaru gminy wynikające z położenia geograficznego, charakteru i genezy rzeźby terenu, różnic hydrograficznych, biogeograficznych i glebowych, a także gospodarczego użytkowania ziemi odzwierciedla regionalizacja fizycznogeograficzna. Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego gmina Kamionka znajduje się na styku dwóch prowincji - Niziu Środkowoeuropejskiego (31) i Niziu Wschodniobałtycko-Białoruskiego i należy do mezoregionu Wysoczyzna Lubartowska (318.98) o charakterze zdenudowanej powierzchni morenowej ze zwirowymi ostańcami, osiągającą wysokość 160-180 m¹.

Wysoczyzna Lubartowska (318.98) obejmuje obszar o powierzchni 1 442 km² pomiędzy lessową krawędzią Wyżyny Lubelskiej na południu a krawędzią pradoliny Wieprza na północy. Jest to silnie zdenudowana wysoczyzna morenowa, osiągająca średnie wysokości 160 ÷ 180 m n.p.m., a kulminująca w strefach zwirowych ostańców na wysokościach 180 ÷ 200 m n.p.m.. Poza ostańcami lekko falistą powierzchnię urozmaicają wydmy. Mezoregion jest odwadniany przez systemy rzeczne Mininy i Kurówki. Podstawą dominującego tu rolnictwa są średniej jakości gleby płowe w kompleksie z brunatnymi i słabszej jakości gleby rdzawe, bielcowe i bielice. Stanowią one siedliska dla roślinności potencjalnej typu grądu subkontynentalnego lipowo-dębowo-grabowego w odmianie małopolskiej, formie wyżynnej i serii ubogiej. Jednak ten typ grądu zachował się tylko szczątkowo w największych kompleksach leśnych tego mezoregionu, tj. w Lasach Kozłowieckich, Lasach Firlejowskich i w kompleksie Kozi Bór do którego przynależy Gmina Kamionka².

Siedzibą gminy jest miejscowość Kamionka, odległa od Lublina o około 35 km. **Powierzchnia gminy wynosi 111,85 km²**. W jej skład wchodzi **20 sołectw**: Amelin, Bładaczka, Bratnik, Ciemno, Dąbrówka, Kamionka (sołectwa: Kamionka I, Kamionka II i Kamionka III), Kozłówka, Kierzkówka, Kierzkówka - Kolonia, Samokłęski, Samokłęski - Kolonia, Siedliska, Rudka Gołębska, Staroścín, Stanisławów Duży, Syry, Wólka Krasienińska, Zofian.

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

² Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, <http://www.bpp.lublin.pl>

1.3. Środowisko przyrodnicze – zasoby naturalne

Rzeźba terenu

Teren Gminy jest na ogół płaski, występuje tu duża różnorodność form rzeźby. Dominują piaszczyste równiny z wydrami w postaci ciągów do 1,5 km długości. Napotkać tu możemy także równiny denudacyjne, wzgórza morenowe, suche doliny, wilgotne zagłębienia deflacyjne, koryta rzeczne, terasy zalewowe oraz kilka innych form geomorfologicznych. Obszar ma charakter rozległej równiny ze wzniesieniami morenowymi³.

Najwyższa rzędna terenu znajduje się w południowej części gminy - ok. 200 m n.p.m., zaś najniższa w rejonie Kierzkówki - ok. 140 m n.p.m. Wśród form geomorfologicznych dominują płaskie równiny sandrowe. Na terenie gminy widoczne są również inne formy pochodzenia polodowcowego - wzgórza morenowe, a także formy pochodzenia eolicznego - wydmy, pola wydmowe i zagłębienia deflacyjne, formy pochodzenia rzeczno-terasy zalewowe, koryta rzeczne, rzadko skarpy dolin oraz formy denudacyjne - równiny denudacyjne, suche doliny erozyjno-denudacyjne. Na terenie gminy licznie występują również formy antropogeniczne - groble, nasypy, rowy, wyrobiska⁴.

Klimat

Klimat terenu gminy odznacza się cechami klimatu kontynentalnego. Kontynentalizm klimatu polega na:

- niskich temperaturach zimą i wysokich latem (duże średnie rocznych amplitud temperatur);
- dominacji opadów letnich;
- skróceniu okresu wegetacyjnego;
- skróceniu okresów przejściowych między porami roku.

Według regionalizacji klimatycznej Lubelszczyzny Gmina Kamionka jest położona na terenie regionu klimatycznego XXI (Mapa nr 3.). Region ten charakteryzuje stosunkowo mała liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą (średnio w roku 122, spośród których 64 cechuje brak opadu, a ok. 58 jest deszczowych). Mało jest dni z dużym zachmurzeniem (mniej niż 40) wśród dni umiarkowanie ciepłych. Stosunkowo liczne dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną z opadem (średnio w roku 14). Pogoda umiarkowanie mroźna z opadem cechuje 10 dni w roku, a pogoda dość mroźna z opadem – prawie 11 dni⁵.

Gleby

Według podziału, zaproponowanego przez IUNG, gmina położona jest w nizinno – północnym (I) rejonie Lubelszczyzny, na terenie Małego Mazowsza (rejon przyrodniczo – rolniczy) i obszarze Wysoczyzny Lubartowskiej. Teren ten charakteryzuje się zdecydowaną przewagą osadów lodowcowych, wodno – lodowcowych i wodnych, które były podstawą tworzenia się z reguły ubogich gleb. Cechują go również nieregulowane w większości do dziś czynniki hydrologiczne.

Pod względem typologicznym przeważają tutaj gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz gleby rdzawe wylugowane. W dolinach i obniżeniach terenu występują gleby hydromorficzne glejowe, murszowo- mineralne, torfowe, murszowo-torfowe oraz mady rzeczne.

W tabeli 2.1. zestawiono ocenę bonitacji i przydatności rolniczej gleb w punktach wraz z syntetycznym wskaźnikiem jakości gleb według waloryzacji opracowanej w IUNG w Puławach. Ocena dokonana jest w 100 punktowej skali (100 punktów gleby najlepszej) i oparta jest na plonach uzyskanych

³ <http://turystyka.powiatlubartowski.pl>

⁴ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

⁵ Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, <http://www.bpp.lublin.pl>

doświadczalnie oraz na powierzchniach jednostek glebowych w poszczególnych gminach. Wskaźnik ten pozwala ocenić w określonej gminie jakość gleb jako elementu plonotwórczego⁶.

Tabela nr 1. Wartości bonitacyjne gleb na terenie gmin powiatu lubartowskiego

Gmina	Ocena gleb w punktach				Wskaźnik jakości i przydatności rolniczej
	Bonitacja		Przydatność rolnicza		
	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty orne	Użytki zielone	
Abramów	53,8	46,1	59,5	47,6	54,9
Firlej	39,4	41,0	40,1	45,7	40,7
Jeziorzany	44,5	41,7	49,3	40,2	46,7
Kamionka	46,2	44,7	45,4	45,0	45,6
Kock	41,5	41,9	44,6	41,1	42,6
Lubartów	38,7	43,7	36,9	44,8	38,9
Lubartów (m)	38,6	40,5	42,4	43,7	40,9
Michów	43,8	37,9	42,9	39,1	42,2
Niedźwiada	41,9	41,1	40,9	43,7	41,6
Ostrów Lub.	48,0	33,2	50,8	39,2	45,1
Kamionka	38,0	45,8	40,9	43,4	41,0
Serniki	48,6	45,0	48,7	46,5	48,1
Uścimów	42,0	39,0	41,7	31,5	39,4

Użytkowanie gruntów

Gmina Kamionka jest gminą wiejską o charakterze rolniczo-leśnym. Uproszczoną strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Kamionka, na podstawie danych pochodzących z Urzędu Gminy przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 2. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Kamionka

Rodzaje gruntów	Powierzchnia geodezyjna [ha]	Udział w ogólnej powierzchni [%]
1	2	3
Powierzchnia ogólna	11 185	100,00
Użytki rolne	9 024	80,68
grunty orne	6 514	58,24
sady	176	1,57
łąki trwale	1 671	14,94
pastwiska trwale	354	3,17
grunty rolne zabudowane	225	2,01
grunty pod stawami	0	0
grunty pod rowami	84	0,75
Użytki leśne	1 627	14,55
łasy	1 580	14,13
grunty zadrzewione i zakrzewione	47	0,42
Grunty zabudowane i zurbanizowane	250	2,24
tereny mieszkalne	0	0

⁶ Strategia Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2007-2020, www.kamionka.pl

tereny przemysłowe	0	0
inne tereny zabudowane	9	0,08
zurbanizowane tereny niezabudowane	0	0
tereny rekreacyjne wypoczynkowe	4	0,04
drogi	237	2,12
kolejowe	0	0
inne	0	0
użytki kopalne	0	0
Wody	211	1,89
powierzchniowe płynące	24	0,22
powierzchniowe stojące	187	1,67
Tereny inne	73	0,65
użytki ekologiczne	0	0
nieużytki	60	0,54
tereny różne	13	0,11

Źródło: Program Ochrony Środowiska, www.kamionka.pl

Łączna powierzchnia gruntów pozostających w zasobach gminy w 2013 roku wynosiła 206,6 ha (w 2005 r. – 247 ha). Grunty będące w zasobach komunalnych gminy są zróżnicowane przestrzennie i rozdrobnione. Znaczną część gruntów komunalnych zajmują drogi gminne (niepełna 81 %), grunty orna (7,1 %) lasy i nieużytki po 3,4 %. Najwyższym udziałem gruntów komunalnych cechują się wsie: Leszkowice, Luszawa, Tarkawica, Żurawiniec i Dębica. Pomimo, iż gleby w gminie Kamionka charakteryzują się słabą jakością produkcyjną gleb (wskaźnik jakości przydatności rolniczej gleb wynosi 41 przy 100 punktowej skali), dominującą działalnością jest rolnictwo.

Lasy

Lasy na terenie gminy są w dużym stopniu przekształcone działalnością człowieka i w większości stanowią własność prywatną. Przeważającym typem siedliskowym jest bor świeży (Bśw) i bor mieszany świeży (BMśw), które stanowią około 85% powierzchni lasów. Skład gatunkowy drzewostanów na większości obszaru ma charakter monokultur sosnowych z domieszką brzozy i dębu (udział procentowy gatunków sosna – 90%; brzoza, dąb i olsza, pozostałe – 10%). Przeciętny wiek tych lasów wynosi ok. 35 lat, a przeciętna zasobność na 1 ha waha się w granicach 120 m²/ha.

Na terenie gminy znajduje się również część największego kompleksu leśnego powiatu lubartowskiego – Lasy Kozłowieckie, mające status Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego. Zarządzane są one przez Nadleśnictwo Lubartów, Leśnictwo Dąbrówka. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Kamionka wynosi: 1927 ha, w tym lasy zajmują 1926 ha. Wskaźnik lesistości wynosi 17,2%.

Tabela nr 3 przedstawia powierzchnię i strukturę użytkowania gruntów leśnych w Gminie Kamionka w 2013 roku na tle innych gmin powiatu lubartowskiego.

Tabela nr 3. Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów leśnych w Gminie Kamionka w 2013 roku na tle innych gmin powiatu lubartowskiego

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym lasy	Z ogółem – grunty				Lesistość w %
			publiczne			prywatne	
			razem	własność Skarbu Państwa	własność gmin		

				razem	w tym w zarządzie Lasów Państwowych			
w ha								
Kock	1967	1936	1133	1133	1126	-	834	19,2
Ostrów Lubelski	2565	2531	1718	1700	1691	18	848	20,8
Abramów	789	788	18	16	11	2	771	9,3
Firlej	3597	3554	1714	1714	1703	-	1883	28,1
Jeziorzany	783	782	162	155	145	7	621	11,8
Kamionka	1927	1926	223	219	206	4	1704	17,2
Lubartów	6233	6075	4828	4824	4806	4	1405	38,3
Michów	2878	2854	997	997	961	-	1880	21,0
Niedźwiada	1717	1706	491	489	471	2	1226	17,8
Kamionka	1825	1824	171	168	162	3	1654	20,3
Serniki	1176	1168	326	321	319	5	850	15,4
Uścimów	2354	2302	1981	1981	1960	-	373	21,5

Źródło: GUS, Powierzchnia gruntów leśnych w 2013 roku, www.gus.gov.pl

Zasoby wodne - wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe

Prawie cała gmina Kamionka leży w obrębie zlewni rzeki Mininy – dopływu Wieprza. Jej długość na terenie gminy wynosi 12,5 km. Rzeka Minina na terenie gminy jest ciekim uregulowanym. Koryto wciną się na głębokość do 3 m. Na odcinku poniżej miejscowości Biadaczka dolina jest stale podmokła, co wynika z występowania cofki ze stawów w Samoklęskach. Poniżej kompleksu stawów hodowlanych średni przepływ Mininy wynosi 0,4m³/s, przy czym przepływ ten maleje o 50-60% w okresie letnim ze względu na konieczność uzupełniania wody w stawach, zaś wzrasta jesienią w czasie opróżniania zbiorników.

W dolinie Mininy do wysokości miejscowości Biadaczka, ze względu na budowę hydrogeologiczną, występują korzystne, warunki retencjonowania wody. Poniżej stawów hodowlanych do Mininy uchodzi ciek spod Niemiec - niewielka uregulowana struga, odwadniająca wschodnią część gminy. Dopływem Mininy jest również rzeka Parysówka. Rzeka odwadnia częściowo kompleks Lasów Kozłowieckich, a następnie przepływa przez teren zbudowany z glin zwałowych, co utrudnia odpływ i zasilanie podziemne. W związku z tym koryto rzeki zostało uregulowane, a jej dolina zmeliorowana. Średni przepływ Parysówki na wysokości miejscowości Kozłówka wynosi 0,14m³/s. Północno zachodnia i zachodnia część gminy odwadniana jest przez bezimienne cieki i rowy melioracyjne.

Kompleks stawów rybnych w Samoklęskach zasilany jest wodami z rzeki Mininy, leży na utworach holocenijskich trudno przepuszczalnych. Na potrzeby hodowli w stawach zużywa się rocznie 5 mln m³ wody dostarczanej przez Mininę i bezimienny ciek. Stawy napelniane są w okresie luty-kwiecień, zaś opróżniane w październiku.

Tabela nr 4. Zbiorniki retencji wody i stawy na terenie gminy Kamionka

l.p.	Nazwa zbiornika	Lokalizacja	Powierzchnia całkowita [ha]	Pojemność [mln m ³]
1.	Kol. Staroścín I	Kol. Staroścín I	0,40	0,004
2.	Kol. Staroścín II	Kol. Staroścín II	2,018	0,031

3.	Zofian	Zofian	0,18	0,0018
4.	Biadaczka	Biadaczka	0,40	0,004
5.	Kamionka	Kamionka		
6.	Wólka Krasienińska	Wólka Krasienińska	0,70	0,0105
7.	Samokłęski	Samokłęski	147,13	b.d.
8.	Wólka Krasienińska	Wólka Krasienińska	5,50	b.d.
9.	Dąbrówka	Dąbrówka	0,18	b.d.
10.	Dąbrówka	Dąbrówka	0,57	b.d.
11.	Kamionka	Kamionka	0,53	b.d.
12.	Kamionka	Kamionka	0,58	b.d.
13.	Kozłówka	Kozłówka	0,25	b.d.
14.	Kol. Staroścín	Kol. Staroścín	0,05	b.d.
		Razem	160,06	-

Źródło: Program ochrony środowiska dla Gminy Kamionka za WZMiUW w Lublinie, Grupa Terenowa Lubartów

Na terenie gminy wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzeki Kamionka, obejmujące przede wszystkim tereny łąk, pastwisk i nieużytków, a w nielicznych przypadkach również tereny istniejącej zabudowy. Zagrożenie powodziowe może wystąpić w przypadku kumulacji niekorzystnych zjawisk hydrologicznych, np. bardzo intensywnych opadów czy szybkiego topnienia śniegu.

1.4. Tereny i obiekty przyrodnicze chronione

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114 z 1991 r., poz. 492) za tereny chronione należy uznać parki narodowe, rezerваты i parki krajobrazowe wraz z ich otulinami oraz obszary chronionego krajobrazu. Formę przestrzenną mogą mieć również niektóre pomniki przyrody, użytki ekologiczne, kompleksy przyrodnicze, a zwłaszcza zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Kozłowiecki Park Krajobrazowy

KPK został utworzony w 1990 roku dla zachowania wartości i zasobów przyrodniczych oraz krajobrazowych Wysoczyzny Lubartowskiej. Ma on ogólną powierzchnię 13 018 ha, z czego w gminie Kamionka zajmuje znajduje się ok. 30 %. Pomimo równinnego charakteru w rzeźbie terenu wyróżniają się ciągi wydm o długości do ok. 1,5 km, wzgórza morenowe, terasy zalewowe i inne. Ponad 90% powierzchni parku stanowią lasy o dość dużym zróżnicowaniu. Przeważają bory świeże, bory wilgotne o bory mieszane sosnowo – dębowe, ale występują także fragmenty boru bagiennego, świetlistych dąbrów, suchych borów sosnowych, olsów oraz szczególnie ciekawych łągów wierzbowo – topolowych i jesionowych (w dolinie Mininy i Krzywej Rzeki). W składzie gatunkowym drzewostanów znaczny udział ma rzadki gatunek dębu bezszypułkowego występujący w pobliżu wschodniej granicy naturalnego zasięgu.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”

Obszar powstał w 1990 roku na powierzchni 12 681 ha, z czego 22 % leży w granicach gminy Kamionka. Ponad 40 % powierzchni obszaru stanowią lasy, głównie bory mieszane i świeże z dębem bezszypułkowym, bory bagienne, świetliste dąbrowy, zbiorowiska łąkowe, olsy i łągi; lokalnie występują także łąki i fragmenty torfowisk. Na szczególną uwagę zasługuje występowanie kilku rzadkich gatunków nietoperzy.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pradolina Wieprza”

Obszar obejmuje powierzchnię 331,59 km², z czego w granicach gminy znajduje się 23,3 km² (ok. 7 % powierzchni gminy), będąc największym obszarem chronionym na terenie województwa lubelskiego. OCK rozciąga się w południowej części gminy wzdłuż równoleżnikowego odcinka doliny

Wieprza na długości ok. 45 km o szerokości zmiennej, uzależnionej od szerokości doliny, osiągającej 12 km. Ochronie podlegają naturalne zespoły łąk i pastwisk z licznymi starorzeczami, stawy i niewielkie kompleksy podboczowych olsów. Granice omawianego obszaru przebiegają wzdłuż tworów antropogenicznych tj. tras komunikacyjnych: od północy droga relacji Kock – Dęblin, a od wschodu - droga relacji Kock – Firlej.

Użytki ekologiczne

Za użytki ekologiczne uznano obszar wód i torfowisk o powierzchni 15,45 ha oraz obszary torfowisk i łąk o łącznej powierzchni 23,58 ha.

Korytarze ekologiczne

Przez teren gminy Kamionka przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym w postaci doliny rzeki Minina, łączącej OCK „Kozi Bór” z OCK „Pradolina Wieprza”, oraz korytarz o znaczeniu lokalnym – Dolina Parysówki.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy zatwierdzonych jest 6 pomników przyrody:

- w Samokłeskach: buk zwyczajny – o obw. 390 cm; dąb szypulkowy – o obw. 550 cm; jesion wyniosły – o obw. 360 cm;
- w Kozłowie: 2 dęby szypulkowe o obw. 460 i 370 cm;
- w Kamionce: głaz narzutowy (granit szaro-czerwony)⁷.

Zasoby przyrody

W szacie roślinnej parku zdecydowanie dominują lasy (90,5% powierzchni). Duże polacie lasu wykazuje skład gatunkowy zbliżony do naturalnego. Ponadto część z nich to drzewostany stare, przeważnie sosnowe z domieszką dębu szypulkowego, brzozy brodawkowatej i osiki, rzadziej lipy, grabu i świerka. W niektórych partiach lasu duży udział ma stosunkowo rzadki gatunek - dąb bezszypulkowy, rosnący tu blisko wschodniej granicy naturalnego zasięgu. Jego największe zgrupowanie objęto ochroną rezerwatową (rezerwat Kozie Góry).

W runie Lasów Kozłowieckich, na polanach, śródleśnych torfowiskach i wilgotnych łąkach występuje wiele rzadkich gatunków roślin. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują: paproć - nasięźrzal pospolity, bardzo rzadki skrzyp zimowy, widłak jałowcowaty, modrzewnica zwyczajna, wawrzynek wilcze лыko, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, wielosil błękitny, tojad dzióbaty, listera jajowata, turówka leśna i inne⁸.

Ze względu na rozdrobnioną strukturę lasów na terenie gminy istotnym elementem w funkcjonowaniu systemu przyrodniczego jest zieleń śródpolna i zieleń urządzona (parki, cmentarze). Duży wpływ na ciągłość systemu przyrodniczego ma roślinność łąkowa i szuwarowa w dolinach rzek oraz wokół zbiorników wodnych. Występuje tam m.in. trzcina pospolita, palka, oczeret jeziorny. Zadrzewienia śródpolne występują głównie wzdłuż dróg oraz w rejonie rowów, cieków i niewielkich oczek wodnych. Głównymi gatunkami są topole, wierzby, grusze, jesiony, kasztanowce oraz olsze.

1.5. Stan i zagrożenia środowiska

Zagrożenia środowiska naturalnego odnoszą się w szczególności do:

- stanu i zagrożeń zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego;
- stanu i zagrożeń zanieczyszczenia wód powierzchniowych;
- stanu i zagrożeń zanieczyszczenia wód podziemnych;
- stanu i zagrożeń zanieczyszczenia gleb;
- stanu i zagrożeń dla środowiska spowodowanych hałasem.

⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

⁸ Źródło: <http://turystyka.powiatlubartowski.pl>

Powietrze atmosferyczne

Gmina Kamionka jest typową gminą rolniczą w związku, z czym tło zanieczyszczeń powietrza kształtowane jest przede wszystkim przez źródła naturalne i antropogeniczne. Źródła naturalne mają główny udział w opadzie pyłu. Są nimi: pola uprawne, (z których wywiewany jest pył), roślinność (źródło pyłków roślinnych, których stężenie w powietrzu nasila się w porze kwitnienia traw i drzew) oraz drogi, (z których wskutek ruchu samochodowego jest porywany pył). Wśród antropogenicznych źródeł zagrożenia powietrza wymienia się: lokalne punktowe źródła zanieczyszczeń (paleniska domowe, małe kotłownie), emitujące pył, tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla oraz transport emitujący tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory oraz metale ciężkie.

Poważnym problemem występującym na terenie gminy jest tzw. niska emisja, będąca głównie efektem spalania paliw o niskiej jakości w paleniskach domowych oraz związana z działalnością małych zakładów, nie podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na wprowadzanie substancji do powietrza. Emisja niska przyczynia się do wzrostu stężeń w atmosferze: dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych.

Na wielkość rzeczywistej emisji zanieczyszczeń mogą mieć wpływ:

- spalanie węgla o różnej kaloryczności;
- opalanie drewnem;
- spalanie w piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

Szkodliwość emitorów wyraźnie wzrasta w okresie jesienno-zimowym, kiedy obserwuje się wyraźny wzrost stężenia pyłów i gazów emisyjnych, jednak ich negatywne oddziaływanie ma charakter głównie lokalny.

Należy stwierdzić, iż obszar gminy charakteryzuje się stosunkowo dobrą jakością powietrza atmosferycznego, na co wpływ ma niewątpliwie rolniczy charakter gminy, a także brak przemysłu, który stanowiłby główne źródło generowania związków zanieczyszczających powietrze atmosferyczne.

Wody powierzchniowe

Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe. Źródłami obszarowego zanieczyszczenia wód na obszarze gminy są głównie spływy powierzchniowe z terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Spływom zanieczyszczeń obszarowych i ich migracji do wód sprzyja urzeźbienie terenu, dość gęsta sieć systemów drenarskich i rowów melioracyjnych. Dodatkowym problemem jest fakt, iż obszary rolnicze gminy charakteryzują się dość małą powierzchnią zalesień i zadrzewień śródpolnych oraz brakiem czynnych zielonych stref ochronnych.

Do zanieczyszczeń punktowych, stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim:

- bezpośrednie „dzikie” zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych (na nieskanalizowanych obszarach);
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom
- pozwolenia wodnoprawnego).

Wody podziemne

Zanieczyszczenie wód podziemnych związane jest przede wszystkim z niedostatecznym stopniem rozwoju kanalizacji sanitarnej na terenie gminy, szczególnie w odniesieniu do obszarów, gdzie występowanie gruntów podatnych na infiltrację zanieczyszczeń umożliwia ich przedostawanie się do wód podziemnych.

Przenoszenie zanieczyszczeń nawiązuje do ukształtowania terenu i skierowane jest w stronę dolin rzecznych. Najbardziej narażonymi na zrzut zanieczyszczeń jest rzeka Parysówka, będąca poprzez rów melioracyjny odbiornikiem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni w Kamionce.

Problemem są również niekontrolowane zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych. Mogą one wynikać z niewłaściwej obsługi zbiorników bezodpływowych przez tabor asenizacyjny, nielegalny zrzut tych ścieków w sposób niekontrolowany oraz braku właściwych procedur kontrolnych i koordynacyjnych prowadzonych w stosunku do uprawnionych podmiotów obsługujących zbiorniki, jak i samych właścicieli zbiorników.

Zagrożeniem dla wód podziemnych jest intensywna uprawa roli i hodowla

zwierząt, zwłaszcza na skalę przemysłową. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych związkami biogennymi stanowi poważny problem ochrony środowiska, ponieważ prowadzi do zanieczyszczenia płytkich wód podziemnych stanowiących źródło wody pitnej w większości gospodarstw wiejskich.

Największym źródłem zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego są niewłaściwie składowane odchody zwierzęce (niewiele gospodarstw ma zbiorniki na gnojówkę i gnojowicę) zawierające więcej biogenów aniżeli ścieki miejskie.

Gleby

Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- pożary roślinności wzmagające erozję gleby, co prowadzi do pustynnienia danego obszaru,
- osuszanie podmokłych terenów i regulacja rzek obniżająca poziom wód gruntowych,
- zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,
- ścieki i różnego rodzaju odpady niewłaściwie składowane,
- intensywne zabiegi agrotechniczne,
- stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych, chwastobójczych i grzybobójczych,
- eksploatacja powierzchniowa surowców mineralnych;
- zajmowanie obszarów rolniczych pod budownictwo przemysłowe i mieszkalne;
- emisje i imisje gazów i pyłów.

Na terenie gminy obserwowano zmiany degradacyjne gleb, objawiające się między innymi zakwaszeniem gleb. Wpływa to na zmniejszenie i pogorszenie jakości uzyskiwanych plonów, bowiem kwaśny odczyn pH gleb wpływa na pogorszenie przyswajalności mikroelementów (Cu, Mn, Zn, oraz Fe).

Hałas

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy jest ruch komunikacyjny odbywający się drogami powiatowymi oraz drogami gminnymi. Głównymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj nawierzchni dróg, organizacja ruchu drogowego.

System komunikacyjny stwarza zagrożenia dla stanu akustycznego środowiska głównie z tytułu transportu drogowego, w tym przede wszystkim ruchu tranzytowego pojazdów ciężkich. Z tego względu należy podjąć działania zmierzające do zmniejszenia ponadnormatywnych poziomów dźwięku⁹.

1.6. Zasoby kulturowe - zabytki kultury materialnej

Na terenie Gminy niewiele zachowało się przykładów budownictwa drewnianego oraz naśladownictwa jego form nawet do połowy XXw. Przykłady tej grupy obiektów, w postaci budownictwa mieszkalnego i gospodarczego, stanowiącego o tożsamości krajobrazu kulturowego zachowało się w: Kamionce, Kozłowie, Syrach, Samokłeskach, Dąbrówce.

Niestety w ostatnich latach obserwuje się sukcesywne zanikanie tradycyjnych form budownictwa mieszkalnego na rzecz współczesnych (uniwersalnych) rozwiązań architektonicznych, co powoduje zacieranie się różnic kulturowych i zanikanie tożsamości regionu. Często przypadkowa lokalizacja nowych budynków, bez utrzymania jednolitej linii zabudowy wprowadza chaos przestrzenny. Przyczyną zmian w architekturze wsi jest pogarszający się stan techniczny drewnianej zabudowy, nieopłacalność remontów, a często brak użytkownika.

Wkrótce po uzyskaniu lokacji w Kamionce wybudowano kościół (zapewne drewniany), który przez dłuższy czas był filią kościoła w Dysie. Parafię w Kamionce erygowano ok. 1530r. Obecnie na terenie gminy funkcjonują dwie parafie: w Kamionce i Staroście oraz kaplica filialna w Syrach, wybudowana w 1981r. – jako filia kościoła w Kamionce.

O bogactwie kulturowym gminy możemy mówić w przypadku zabytków małej architektury w postaci kapliczek i krzyży przydrożnych. Charakterystyczną cechą i przeważającym typem są kapliczki w

⁹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

formie zwartej bryły oraz domkowe – najczęściej murowane. Charakterystyczną dla gminy formą kapliczki jest kolumna (słup), zwieńczona metalowym krzyżem.

Największą funkcjonującą atrakcją turystyczną gminy Kamionka jest Muzeum Zamoyskich w Kozłowie. Ten zespół pałacowo – parkowy położony jest na skraju wsi Kozłówka, 9 km od Lubartowa. Zespół pałacowo-parkowy w Kozłowie został na mocy Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 kwietnia 2007 r. uznany za pomnik historii.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 14 obiektów (zabytków, miejsc pamięci, cmentarzy) nieujętych w rejestrze zabytków, a wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- plebania w Kamionce - budynek starej plebanii i ogrodzenie plebanii,
- figura - kapliczka, nagrobek Łukaszewicza w Kamionce,
- biblioteka w Kamionce,
- dom - ośrodek zdrowia w Kamionce,
- kapliczka w Samokłeskach,
- zabudowania w zespole pałacowym w Samokłeskach - oficyna, gorzelnia, magazyn spirytusu,
- kościół parafialny wraz z plebanią w Staroście,
- pomnik w Kozłowie upamiętniający 10-lecie niepodległości Polski,
- pomnik - kapliczka - obelisk w Kozłowie upamiętniający przemarsz wojsk napoleońskich,
- cmentarz żydowski w Kamionce,
- cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej w Kozłowie,
- cmentarz parafialny w Staroście,
- mogiła nieznanego żołnierza z okresu II wojny światowej w Ciemnie.

Dodatkowo na terenie gminy znajdują się obiekty zabytkowe figurujące w gminnej ewidencji zabytków, niewpisane do rejestru zabytków, ani wojewódzkiej ewidencji zabytków. Należą do nich:

- układ urbanistyczny Kamionki,
- kapliczka przydrożna położona we wsi Bratnik,
- kapliczka przydrożna w centrum wsi Ciemno,
- kapliczka przydrożna położona w centrum wsi Dąbrówka,
- kapliczna przydrożna z krzyżem położona w centrum wsi Dąbrówka,
- budynek poczty w Kamionce,
- kapliczna przydrożna położona w centrum wsi Polny Młyn w Kamionce,
- kapliczna przydrożna położona we wsi Kierzkówka,
- kapliczna przydrożna położona we wsi Kozłówka,
- kapliczna przydrożna położona we wsi Rudka Gołębska,
- posąg Matki Boskiej w Samokłeskach,
- kapliczka przydrożna we wsi Siedliska,
- kapliczka przydrożna we wsi Staroście Kolonia.

Na terenie gminy znajdują się również nieruchomości archeologiczne ujęte w wykazie stanowisk archeologicznych wojewódzkiego konserwatora zabytków¹⁰.

¹⁰ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

PRZESTRZEN I ŚRODOWISKO
▪ Niewystarczające pielęgnowanie pomników przyrody
▪ Rozdrobnienie działek leśnych i rolnych będących własnością osób fizycznych.
▪ Zły stan gospodarki wodno-melioracyjne
▪ Dysproporcja pomiędzy skalą zwodociągowania i skanalizowania Gminy.
▪ Dość znaczne zanieczyszczenie wód spowodowane zrzucaniem ścieków (poza granicami Gminy) oraz zanieczyszczeniami związanymi z niewłaściwym stosowaniem nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w gospodarce rolnej, a także turystyczno-rekreacyjnym wykorzystywaniem wód powierzchniowych.
▪ Brak świadomości ekologicznej wśród części mieszkańców - powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci w lasach oraz korzystanie z nieszczelnych przydomowych szamb, zanieczyszczających wody podziemne.
▪ Istnienie zdegradowanych obszarów
▪ Zagrożenia dla wartości krajobrazu kulturowego poprzez rozbiórkę tradycyjnego budownictwa mieszkaniowego i gospodarczego
▪ zagrożenia dla stanowisk archeologicznych
▪ zagrożenia dla zachowania zespołów zieleni zabytkowej

2. SFERA SPOŁECZNA

2.1 Demografia

Liczba i struktura ludności

Zgodnie z danymi GUS w dniu 31 grudnia 2013 roku teren Gminy Kamionka zamieszkiwało 6414 osób, co stanowiło 7,12 % ludności Powiatu Lubartowskiego i 0,30% ludności Województwa Lubelskiego.

Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi w Gminie Kamionka 57 osób i jest znacznie niższe niż w powiecie Lubartowskim (70 osób), województwie lubelskim (86 osób) i Polsce (123 osoby). Liczbę ludności oraz gęstość zaludnienia w Gminie, na tle powiatu i województwa mi kraju, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Gminie Kamionka na tle powiatu, województwa i kraju wg stanu na dzień 31.12.2013 rok

Wyszczególnienie	Liczba ludności oraz gęstość zaludnienia w Gminie Kamionka na tle powiatu, województwa i kraju wg stanu na 31.12.2013 rok			
	Gmina Kamionka	Powiat Lubartowski	Województwo Lubelskie	Polska
powierzchnia w km ²	111,69	1288,7	25122,5	312 679
liczba ludności	6414	90 065	2 156 150	38 533 299
osoby/1km ²	57	70	86	123

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

Pod względem liczby ludności Gmina zajmuje 4-tą lokatę w powiecie, przy czym wśród gmin wiejskich - 2-gą. Umiejscowienie Gminy Kamionka na tle innych gmin powiatu lubartowskiego prezentuje poniższa tabela nr 7.

Tabela nr 7. Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Gminie Kamionka na tle innych gmin powiatu Lubartowskiego

Miejscowość	Powierzchnia w km kw.	Ludność ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Gęstość zaludnienia na 1 km kw.
Miasto Lubartów	13,9	22543	10763	11780	1621
Lubartów – Gm. wiejska	158,7	11158	5508	5650	70
Kock	101,1	6667	3286	3381	66
Kamionka	111,7	6414	3107	3307	57
Niedźwiada	95,8	6280	3125	3155	66
Michów	136,0	6140	3021	3119	45
Firlej	126,5	6020	2969	3051	48
Ostrów Lubelski	121,6	5448	2755	2693	45
Serniki	75,6	4896	2394	2502	65
Abramów	84,6	4192	2103	2089	50
Ostrówek	89,9	4026	1931	2095	45
Uścimów	107,1	3336	1672	1664	31

Jeziorzany	66,5	2945	1450	1495	44
------------	------	------	------	------	----

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

W analizowanym okresie lat 2008 – 2013 zmiany w liczbie ludności Gminy Kamionka były nieznaczne. W porównaniu do roku 2008 liczba ludności Gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania zwiększyła się o 1 osobę. Przy czym warto podkreślić, iż w porównaniu np. z 2010 rokiem w roku 2013 nastąpiło zmniejszenie się liczby mieszkańców gminy o 40 osób, tj. o 0,62%. W większym stopniu uległa zmianie liczba mężczyzn - spadek o 1,49% (47 osób). Liczba kobiet w analizowanym okresie zwiększyła się o 1,47% (48 osób) i wyniosła w 2013 roku 3307 osób. Dane liczbowe dotyczące ludności Gminy w latach 2008 – 2013 przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Ludność w Gminie Kamionka wg faktycznego miejsca zamieszkania, ogółem i w podziale na płeć w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	Ludność faktycznie zamieszkała w Gminie Kamionka (osoby) z podziałem na płeć w latach 2008-2013					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	6413	6423	6454	6450	6435	6414
kobiety	3259	3255	3293	3299	3304	3307
mężczyźni	3154	3168	3161	3151	3131	3107

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

Negatywnym zjawiskiem jest, utrzymujący się od lat, ujemny przyrost naturalny. W latach 2008 – 2013 obserwujemy wahania wskaźnika urodzeń w gminie. W latach 2008-2012 roku liczba urodzeń wykazuje tendencję wzrostową, poza rokiem 2013, kiedy liczba urodzeń była nieco niższa. Ruch naturalny ludności oraz saldo migracji w Gminie Kamionka w analizowanym okresie przedstawia tabela nr 9.

Tabela nr 9. Ruch naturalny ludności oraz saldo migracji ludności, w wartościach bezwzględnych, w Gminie Kamionka w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie	Ruch naturalny, saldo migracji ludności w Gminie Kamionka (w wartościach bezwzględnych)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
zgony	13,55	14,5	13,04	12,24	15,67	13,34
przyrost naturalny	-2,2	-2,5	-0,8	-0,9	-4	-4,2
urodzenia żywe	11,4	12	12,3	11,3	11,6	9,2
małżeństwa zawarte w ciągu roku	8,2	6,9	5,1	5	4,2	4,3
saldo migracji gminnych wewnętrznych	29	-3	22	6	7	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w latach 2008 – 2013 spadła w Gminie o 8,56%, tj. o 122 osoby i wyniosła w 2013 roku 1303 osoby, zaś w wieku poprodukcyjnym – spadła w stosunku do roku bazowego o 1,13% (spadek o 13 osób).

Z kolei liczba ludności w wieku produkcyjnym w omawianym okresie wzrosła 136 osób (wzrost o 3,55%). Szczegółowe dane dotyczące dynamiki zmian liczby ludności w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Kamionka w latach 2008 – 2013 przedstawia tabela nr 10.

Tabela nr 10. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym Gminy Kamionka w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym Gminy Kamionka w latach 2008-2013					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ludność ogółem	6413	6423	6454	6450	6435	6414
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1425	1391	1340	1335	1327	1303
Ludność w wieku produkcyjnym	3835	3898	3982	3976	3967	3971
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1153	1134	1132	1139	1141	1140

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

W analizowanym okresie liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym ulega wahaniom z tendencją zniżkową. Jest to zjawisko częściowo pozytywne i świadczy o możliwościach rozwojowych gminy.

Generalnie niekorzystna sytuacja demograficzna w Gminie wynika z odpływu młodych ludzi z tego terenu, którzy decydują się na zamieszkanie poza Gminą. Przyczyną są zapewne słabe perspektywy znalezienia pracy, jak też spora odległość od większych miast. Dlatego też należy podjąć skuteczne działania dla zwiększenia atrakcyjności społeczno-gospodarczej Gminy.

Szczegółowe dane prezentujące wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Kamionka w latach 2008-2013 przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11 . Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Kamionka w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie	Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Kamionka w latach 2008-2013 (%)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	67,2	64,8	62,1	62,2	62,2	61,5
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	80,9	81,5	84,5	85,3	86	87,5

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	30,1	29,1	28,4	28,6	28,8	28,7
---	------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

Ludność w Gminie Kamionka z podziałem na sołectwa

Podobne uwarunkowania związane ze strukturą demograficzną w Gminie Kamionka mają miejsce w poszczególnych miejscowościach gminy. Dane ilościowe w tym zakresie za 2013 rok przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 12. Liczba ludności w Gminie Kamionka w roku 2013 z podziałem na miejscowości statystyczne gminy.

Miejscowość statystyczna		Ludność (2013)				
		ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem w wieku		
				przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
1	Amelin	97	51	17	54	26
2	Biadaczka	84	46	11	50	23
3	Bratnik	122	50	25	77	20
4	Ciemno	281	149	65	161	55
5	Dąbrówka	99	49	16	66	17
6	Kamionka	1 935	1 009	403	1 229	303
7	Kierzkówka	430	207	105	252	73
8	Kozłówka	801	390	173	507	121
9	Rudka Gołębska	88	53	17	55	16
10	Samokłęski	671	349	134	414	123
11	Siedliska	646	331	130	410	106
12	Stanisławów Duży	126	64	28	72	26
13	Starościan	489	248	97	289	103
14	Syry	350	171	82	195	73
15	Wólka Krasienińska	100	56	11	67	22
16	Zofian	120	60	26	71	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl.

2.2. Rynek pracy

Osoby pracujące

W 2012 roku na obszarze gminy liczba osób zatrudnionych wyniosła około 3600. Ze względu na rolniczy charakter gminy podstawowym źródłem dochodów jej mieszkańców jest prawie w 60% praca w indywidualnych gospodarstwach. Gmina należy do obszarów, w których sytuacja społeczno-ekonomiczna ludności jest zdeterminowana gospodarką rolną, stanowiącą wiodącą funkcję rozwojową i źródła utrzymania, ze względu na naturalne uwarunkowania klimatyczno-glebowe, tradycje upraw i hodowli. Inne nierolnicze sektory gospodarki, w tym usługowo - produkcyjne i usługi niematerialne mają znaczenie uzupełniające. Stąd też, rynek pracy w gminie nie zaspokaja potrzeb lokalnej społeczności,

której niewielka część mogła podjąć pracę w zakładach produkcyjno-handlowych działających na terenie gminy, a także w administracji gminnej, oświacie i służbie zdrowia.

Gmina posiada mało sprzyjające warunki zewnętrzne do rozwoju przedsiębiorczości. Głównym czynnikiem ograniczającym jej rozwój jest peryferyjne położenie. Obecnie rozwój przedsiębiorczości opiera się głównie na wykorzystaniu własnych potencjałów i zasobów gminy.

Szczegółowe dane dotyczące liczby i struktury pracujących w Gminie Kamionka na przestrzeni lat 2008-2013 prezentuje tabela nr 13.

Tabela nr 13. Liczba i struktura pracujących w podziale na płeć w Gminie Kamionka w latach 2008-2013¹¹.

Wyszczególnienie		Liczba osób pracujących w latach 2008-2013					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	osoba	449	465	476	513	519	566
mężczyźni	osoba	187	199	204	231	228	261
kobiety	osoba	262	266	272	282	291	305

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl;

2.3. Bezrobocie

Według stanu na 31.12.2013 rok bezrobociem objętych było 436 mieszkańców Gminy Kamionka, w tym 229 kobiet. W porównaniu do roku 2008, w roku 2013 bezrobocie było wyższe o 143 osoby bezrobotne. Związane jest to w pewnym stopniu z powrotami z emigracji zarobkowej i niemożnością znalezienia pracy na rynku lokalnym. W omawianym okresie bezrobocie wśród mężczyzn wzrosło w większym stopniu (aż o 97,14%) niż kobiet (o 21,81%). W analizowanym okresie bezrobotnych kobiet było mniej niż bezrobotnych mężczyzn. Dane liczbowe dotyczące rejestrowanego bezrobocia w latach 2008-2013 w Gminie Kamionka w podziale na płeć oraz udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym prezentuje tabela nr 14.

Tabela nr 14. Liczba i struktura bezrobotnych oraz udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kamionka w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie		Liczba i struktura bezrobotnych oraz udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kamionka w latach 2008-2013					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni zarejestrowani							
ogółem	osoba	293	354	386	401	427	436
mężczyźni	osoba	105	169	188	163	191	207
kobiety	osoba	188	185	198	238	236	229
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym							
ogółem	%	7,6	9,1	9,7	10,1	10,8	11
kobiety	%	10,7	10,4	10,7	12,9	12,9	12,4
mężczyźni	%	5,1	8	8,8	7,6	8,9	9,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl;

¹¹ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2.4. Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze:

SFERA SPOŁECZNA
<ul style="list-style-type: none">• Brak ofert pracy na lokalnym rynku i konieczność codziennych dojazdów do Lublina i innych miast oraz tygodniowe wyjazdy do pracy w okolicy Warszawy
<ul style="list-style-type: none">• Słaba oferta placówek kulturalnych dla młodzieży i osób dorosłych
<ul style="list-style-type: none">• Brak więzi społecznych – brak ofert integracji mieszkańców
<ul style="list-style-type: none">• Niekorzystna dla rozwoju gospodarczego struktura zatrudnienia z uwagi na nadmierne zatrudnienie w rolnictwie oraz bardzo niską liczbę osób pracujących w innych działach gospodarki
<ul style="list-style-type: none">• Stały spadek liczby mieszkańców gminy i ujemny przyrost naturalny
<ul style="list-style-type: none">• Niekorzystna struktura wieku
<ul style="list-style-type: none">• Wysoki współczynnik feminizacji;
<ul style="list-style-type: none">• Spowolnienie migracji ludności.

3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

3.1. Edukacja

Wychowanie przedszkolne

Opieka przedszkolna na terenie Gminy Kamionka jest realizowana przede wszystkim za pośrednictwem Przedszkola Samorządowego. Przedszkole w Kamionce funkcjonuje od 1945r. w drewnianym XIX wiecznym budynku zlokalizowanym przy ulicy Kościelnej 6, w bezpiecznej, spokojnej i cichej okolicy w centrum miejscowości. Posiada własny plac zabaw w otoczeniu zieleni.

Do przedszkola w roku 2013 uczęszczało 50 dzieci – 3-, 4-, 5-letnich. Jest to placówka 2 oddziałowa(I grupa – dzieci 3-,4-letnie, II grupa – dzieci 4-,5-letnie). Od wielu lat liczba chętnych dzieci przekracza liczbę miejsc.

W przedszkolu zatrudnionych jest 3 nauczycieli na pełny etat (w tym dyrektor) oraz 5 nauczycieli w niepełnym wymiarze (nauczycielka – 13/25 etatu, katecheta – 1/25, nauczyciel rytmiki – 2/25, nauczyciel języka angielskiego – 2/25 i logopeda 1/20). Pracuje też 4 pracowników administracyjno-obsługowych.

Bardzo wielkim problemem przedszkola jest brak odpowiedniego lokalu przeznaczonego dla dzieci w wieku przedszkolnym. Obecny budynek jest w bardzo złym stanie technicznym i praktycznie nie nadaje się do remontu. Trudno jest zapewnić dzieciom dobre warunki, szczególnie zimą, bowiem budynek jest nie ocieplony i ogrzewany starymi piecami. W obecnej chwili do placówki może uczęszczać maksymalnie 50 dzieci w podziale na 2 grupy, natomiast potrzeby rodziców są dużo większe.

Poniższa tabela prezentuje liczbę dzieci korzystających z oddziałów przedszkolnych w Gminie Kamionka w latach 2008-2013.

Tabela nr 15. Liczba dzieci korzystających z przedszkola oddziałów przedszkolnych w Gminie Kamionka w latach 2008-2013

Wyszczególnienie		Liczba dzieci korzystających z oddziałów przedszkolnych w Gminie Kamionka w latach 2008-2013					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	osoba	62	81	62	111	112	125
Przedszkola	osoba	50	49	50	47	47	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl;

Szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe

W skład Zespołu Szkół w Kamionce im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego wchodzi:

- Szkoła Podstawowa,
- Gimnazjum,

Do szkół ponadgimnazjalnych uczęszzczają uczniowie nie tylko z naszej gminy, ale z całego powiatu lubartowskiego. Poza Kamionką, na terenie gminy pracują dwie szkoły podstawowe: w Samokłęskach (z salą gimnastyczną) i w Staroście¹².

W Gminie Kamionka funkcjonują 2 szkoły podstawowe i 1 gimnazjum. Wg stanu na dzień 31.12.2013 roku do szkół podstawowych uczęszczało 416 uczniów, natomiast w gimnazjum uczy się 186 uczniów.

¹² Źródło: <http://turystyka.lgdlubartow.org.pl>

Tabela nr 16. Liczba dzieci korzystających ze szkół podstawowych i gimnazjum w Gminie Kamionka w latach 2008-2013

Wyszczególnienie		Liczba dzieci korzystających ze szkół podstawowych i gimnazjum w Gminie Kamionka w latach 2008-2013					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
szkoly podstawowe ogółem - uczniowie	osoba	418	402	421	411	402	416
gimnazja ogółem - uczniowie	osoba	239	238	211	204	194	186

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl;

Wskaźnik skolaryzacji¹³ w Gminie Kamionka - jeden z dwóch podstawowych wskaźników stosowanych do badania poziomu edukacji (liczony jako relacja liczby osób uczących się wg stanu na początku roku szkolnego, na danym poziomie kształcenia w danej grupie wieku, do liczby ludności wg stanu w dniu 31 XII 2013 roku w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania) wynosi, w przypadku dzieci w wieku 7-12 lat – 95,85 % . Dużo bardziej niekorzystną sytuację obserwujemy w przypadku uczniów gimnazjów (dzieci w wieku 13 - 17 lat). Wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 90,73%. Sytuację pogarsza fakt, iż wskaźnik ten w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. Szczegółowe dane w odniesieniu do lata 2008-2013 prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 17. Współczynnik skolaryzacji brutto szkołach podstawowych i gimnazjum - lata 2008-2013

Wyszczególnienie		Współczynnik skolaryzacji brutto szkołach podstawowych i gimnazjum - lata 2008-2013					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
szkoly podstawowe	%	94,36	90,54	93,97	95,36	95,49	95,85
szkoly gimnazjalne	%	94,47	98,76	95,05	93,15	90,65	90,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl;

Gmina posiada bardzo dobrze przygotowaną kadre pedagogiczną. Większość nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania dwóch przedmiotów. Organ prowadzący dba o rozwój zawodowy nauczycieli przeznaczając na ten cel w budżecie gminy co roku odpowiednie środki finansowe.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych placówek oświatowych w Gminie Kamionka prezentowane są poniżej:

ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. KSIĘDZA KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W KAMIONCE

Dane ogólne szkoły

W skład Zespołu Szkół w Kamionce wchodzi następujące szkoły: oddziały przedszkolne pięcio- i sześciolatków, szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa i technikum prowadzące kształcenie zawodowe. W roku szkolnym 2014/2015 w szkole kształcą się 612 uczniów w 27 oddziałach. Ze względu na brak naboru kształcenie w zasadniczej Szkole Zawodowej i Technikum nie jest prowadzone.

¹³ Wskaźnik skolaryzacji - Stopa skolaryzacji to odsetek osób uczących się obliczany w stosunku do liczby ludności w określonym przedziale wiekowym, według podziału na odpowiednie etapy kształcenia:

Kadra szkoły

Kadra pedagogiczna Zespołu Szkół liczy ogółem 60 nauczycieli. Poziom wykształcenia i stopień awansu zawodowego nauczycieli w ujęciu liczbowym kształtuje się następująco: 57 nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym, 3 nauczycieli z licencjatem. W szkole pracuje: 29 nauczycieli dyplomowanych, 15 nauczycieli mianowanych, 3 nauczycieli kontraktowych i 3 nauczycieli stażystów. W szkole zatrudniony jest wykwalifikowany i stale doskonalący się personel zapewniający właściwą realizację zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych.

Baza szkoły

Zespół Szkół w Kamionce zlokalizowany jest w dwupiętrowym budynku. Dysponuje 32 salami lekcyjnymi, pracownią komputerową z EFS z 12 stanowiskami, pracownią z 15 stanowiskami, pracownią z 10 stanowiskami komputerowymi oraz centrum multimedialnym dla nauczycieli. Szkoła posiada pracownię językową oraz 7 sal wyposażonych w tablice interaktywne z komputerami i rzutnikami. Szkoła dysponuje własnym stałym połączeniem z Internetem i posiada własną stronę internetową. Do dyspozycji uczniów i nauczycieli w budynku znajduje się biblioteka, stołówka, 3 świetlice, gabinet pedagoga, pielęgniarki i stomatologa. W szkole znajduje się sala gimnastyczna z widownią, mała sala pomocnicza do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, sala do zabaw ruchowych i ćwiczeń gimnastycznych z programu MEN „Radosna szkoła” dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są również na terenie przyszkolnym, gdzie zlokalizowane jest wielofunkcyjne boisko sportowe i plac zabaw również z programu MEN „Radosna szkoła”. Techniczne i dydaktyczne wyposażenie szkoły jest stale wzbogacane i modernizowane.

Uczniowie

W roku szkolnym 2014/2015 w szkole funkcjonują 3 oddziały przedszkolne w tym jeden o wydłużonym czasie pobytu do których łącznie uczęszcza 65 dzieci. W szkole podstawowej w klasach I-III w 8 oddziałach uczy się 176 uczniów, a w klasach IV – VI w 8 oddziałach 172 uczniów. W 8 oddziałach gimnazjum kształcą się 196 uczniów.

SZKOŁA PODSTAWOWA W SAMOKŁĘSKACH

Budowa Szkoły Podstawowej w Samokłęskach rozpoczęła się w 1969r. Oficjalne przekazanie szkoły do użytku nastąpiło 6 stycznia 1972 roku. W maju 2003r. rozpoczęto budowę sali gimnastycznej, której otwarcie odbyło się 10 listopada 2004 r.

Baza szkoły obejmuje: budynek dydaktyczny, salę gimnastyczną, trawiaste boisko szkolne, plac zabaw dla dzieci. W budynku dydaktycznym znajduje się: 9 sal lekcyjnych, pracownia komputerowa (11 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu), biblioteka, świetlica, kuchnia i stołówka.

Struktura organizacyjna:

- szkoła podstawowa z klasami I – VI,
- oddział przedszkolny dla dzieci 5- letnich
- punkt przedszkolny dla dzieci 3-4-letnich (powstał w listopadzie 2013r. w ramach projektu współfinansowanego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- W placówce zatrudnionych jest 17 nauczycieli.

Osiągnięcia uczniów:

Uczniowie biorą udział w różnorodnych konkursach:

- sportowych
- plastycznych
- przedmiotowych
- recytatorskich
- językowych.

3.2. Kultura

Kultura lokalna to kultura określonej grupy ludzi zamieszkałych na wyodrębnionym terytorium. Zawiera ona elementy własne, powstałe dzięki wydarzeniom i przeżyciom, mającym miejsce w konkretnym kręgu osób. Tworzy się więc w międzyosobowych kontaktach, łącząc ludzi mieszkających w bliskiej przestrzeni. Na określoną skalę wyznacza wartości i standardy tego, co piękne, szlachetne, mądre, godziwe, godne pożądaniami i pochwalenia.

Jednostki uczestniczące w kulturze lokalnej i tworzące ją mają poczucie swojskości i odrębności w stosunku do kultury ogólnej i kultury innych regionów. Kultura lokalna wzbogaca kulturę ogólnospoleczną nie naruszając jej jedności, a przez to czyni ją ciekawszą i bardziej interesującą.

Funkcje kulturalne gminy realizuje w największym stopniu działający Gminny Ośrodek Kultury (GOK). Instytucję tę aktywnie wspomagają biblioteki publiczne oraz funkcjonujące organizacje społeczne.

Najważniejsze cykliczne imprezy kulturalno-rozrywkowe w Gminie Kamionka:

- Gminny Dzień Kobiet
- Gminne obchody Dnia Dziecka
- Gminny Festyn Integracyjny
- Festiwal Piosenki Religijnej Sacro – Song
- Rajd Rowerowy Szlakiem 27 W.D.P. A.K.
- Działalność Galerii Kadr (w ciągu roku odbywa się kilka wernisaży wystaw)
- Festyn Dożynkowy
- Oplatek środowisk gminnych.

Ważniejsze przejawy aktywności kulturalnej Gminy

Od kilkunastu lat w GOK działa Kapela Ludowa „TO I OWO”. Kapela jest wyposażona w piękne stroje regionalne, swoją grą i śpiewem uświetnia wiele uroczystości związanych ze świętem państwowym, okazjonalnym, jubileuszowym in. na terenie gminy zawsze zbiera gromkie brawa. W czerwcu 2001 roku zespół po raz pierwszy uczestniczył w festiwalu piosenek ludowych w Kazimierzu Dolnym.

Koła zainteresowań Gminny Ośrodek Kultury prowadzi kilka klubów i kółek zainteresowań dla mieszkańców gminy. Są to:

- koło plastyczne
- koło kolekcjonerskie
- klub seniora
- lub fotograficzny

Zajęcia są prowadzone nieodpłatnie, pod okiem instruktorów, w miłej atmosferze.

Dziecięcy zespół i tańca Zespół działa od kilku lat. Kierownikiem zespołu jest pan Waldemar Śwircz. W zajęciach bierze udział ok. 45 dzieci z terenu gminy. Zespół tańcem uświetnia gminne uroczystości i imprezy.

Zespoły śpiewacze. Na terenie Gminy działają również trzy zespoły śpiewacze przy Kołach Gospodyń Wiejskich w Kozłowie, Samokłeskach i Kierzkówce.

Co roku przy parafii odbywa się jednodniowy festiwal piosenki religijnej „SACRO SONG”. W festiwalach uczestniczy zawsze wiele zespołów i solistów z całego województwa.

Niestety, oferta kulturalna dla mieszkańców Gminy wydaje się być niewystarczająca i/lub niedostatecznie dopasowana do potrzeb. Porównując do innych ośrodków kultury zlokalizowanych na obszarach wiejskich zauważyć należy stosunkowo małą liczbę organizowanych cyklicznie imprez oraz stosunkowo niską frekwencję. Niewiele jest również ofert spędzenia wolnego czasu dla dorosłych mieszkańców Gminy, jak i dzieci oraz młodzieży.

Świetlice wiejskie

W gminie działają także świetlice wiejskie. Jednakże tylko w części z nich podejmowane są aktywnie działania kulturalne. Pierwszą jest świetlica w Kozłówcę gdzie spotykają się panie z KGW, które tworzą zespół śpiewaczy. W świetlicy tej odbywają się również zajęcia plastyczne dla dzieci, gry świetlicowe oraz działa kawiarenka internetowa. Podobna sytuacja jest w miejscowości Samokłęski, tam dodatkowo odbywają się zajęcia fitness. Świetlice te są ważnym ogniwem łączności GOK-u z terenem ponieważ są bezpośrednio związane z tradycją i kulturą wiejską. Szereg przedsięwzięć jest organizowanych także w świetlicy wiejskiej w Kierzkówce. Prowadzona jest ona przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Promocji Kierzkówki „Działajmy Razem”. Obiekt funkcjonuje pod nazwą Centrum Produktów i Usług

Biblioteki

Gminna Biblioteka Publiczna im. J.I. Kraszewskiego w Kamionce powstała na przełomie 1948-1949 roku. Jej uroczyste otwarcie odbyło się 23.01.1949 roku. Biblioteka posiada oryginalny akt z tego otwarcia. Biblioteka mieściła się wtedy kątem budynku Gminnej Rady Narodowej. Pierwszą bibliotekarką była Pani Maria Radomska, która pracowała w bibliotece do 1971 roku.

Od 2010 roku Biblioteka mieści się w budynku Gminnego Centrum Kultury i Integracji Społecznej

Gminna Biblioteka Publiczna w Kamionce im. Józefa Ignacego Kraszewskiego posiada trzy filie: w Samokłeskach, Kozłówcę i Staroście.

Biblioteki swoją działalność opierają na bardzo dobrej współpracy ze szkołami, przedszkolami, ośrodkami kultury, świetlicą Integracyjną, KGW i innymi organizacjami działającymi na terenie naszej gminy. Do najpopularniejszych i najczęściej przeprowadzanych form należą imprezy o charakterze edukacyjnym i kulturalnym:

- spotkania autorskie, wieczorki poezji,
- spotkania z książką, głośne czytanie
- konkursy (recytatorskie, plastyczne)
- warsztaty i zajęcia przy współpracy z GOK
- wycieczki i lekcje biblioteczne
- wystawy
- ferie zimowe oraz imprezy okolicznościowe (dzień dziecka, dzień matki, festyny itp.)

3.3. Sport i rekreacja

Ludowy Klub Sportowy Kamionka

LKS Kamionka powstał w 1971 roku w latach siedemdziesiątych. W 1980r został zgłoszony do rozgrywek organizowanych przez lubelski Związek Piłki Nożnej. Najpierw w „B” klasie, później awansował do „A” klasy. LKS Kamionka w 1994r awansował do rozgrywek w klasie Wojewódzkiej. Rok 1997 kolejny awans do klasy Okręgowej w której klub był rewelacją rozgrywek pokonując takich przeciwników jak Górnik Łęczna i Wisła Puław, Stal Poniatoła, Lewart Lubartów czy w meczu sparingowym II ligowy Motor Lublin. W Pucharze Polski LKS Kamionka dotarł do ćwierćfinału wojewódzkiego.

Opis infrastruktura sportowej – Stadion Leśny:

Obiekt sportowy jest w fatalnym stanie, nie spełnia wymogów licencyjnych. Murawa boiska jest bardzo zła. Szatnia jest bardzo mała a ogrodzenia brak. Boisko przy lesie narażone jest na akty dewastacji. W okresie wakacyjnym można by było organizować ważne turnieje dla dzieci i młodzieży ale na takim obiekcie nie da się tego zrobić. Kamionka zasługuje na obiekt z prawdziwego zdarzenia który by służył dzieciom, młodzieży i dorosłym.

OPIS SPORTU I REKREACJI W ZESPOLE SZKÓŁ W KAMIONCE

Jako szkoła z tradycjami sportowymi ukierunkowanymi na dyscypliny: piłkę ręczną, piłkę nożną, tenis stołowy i rekreacyjne formy aktywności, szeroko współpracujemy z rodzicami organizując wspólne

imprezy, festyny, wycieczki sportowe, obozy rekreacyjno-sportowe, których celem jest popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, jak i rozwijanie wrażliwości i empatii sportowej oraz zasad fair play i kulturalnego kibicowania.

Środowisko szkolne pełni rolę koordynatora wszelkich działań edukacyjnych, a współpraca z środowiskiem lokalnym jest niezbędnym elementem który sprzyja tworzeniu atmosfery sportowego zainteresowania własnym regionem.

W szkole znajduje się sala gimnastyczna z widownią, mała sala pomocnicza do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, sala do zabaw ruchowych i ćwiczeń gimnastycznych z programu MEN „Radosna szkoła” dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są również na terenie przyszkolnym, gdzie zlokalizowane jest wielofunkcyjne boisko sportowe i plac zabaw również z programu MEN „Radosna szkoła”.

3.4. Ochrona zdrowia

Opieką zdrowotną na terenie gminy zajmują się dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Kamionce i Staroście. Zapewniają one usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Każdy z nich posiada laboratorium analityczne, gabinet dentystyczny oraz gabinety lekarza rodzinnego.

Natomiast najbliższe gabinety specjalistyczne i szpital powiatowy znajdują się w odległym o ok. 11 km Lubartowie. Specjalistyczną opiekę szpitalną o zasięgu ponadregionalnym i wojewódzkim realizują szpitale kliniczne w Lublinie oraz szpitale w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu oraz szpitale psychiatryczne w Lublinie, Suchowoli (powiat Radzyń Podlaski), Radeckim (pow. Zamość) i zakład opiekuńczo leczniczy w Celejowie (powiat Puławy).

W ramach lecznictwa uzdrowiskowego funkcjonują: szpitale uzdrowiskowe, sanatoria i zakłady przyrodolecznicze w Nałęczowie, Poniatowej, Adampolu i Krasnobrodzie.

3.5. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zamierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

System Pomocy Społecznej w Gminie Kamionka opiera się na działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, który współpracuje ze służbą zdrowia, oświatą, stowarzyszeniami gminnymi oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Teren gminy podzielony jest na 4 rejony opiekuńcze

Rejony opiekuńcze			
Amelin, Bładaczka, Bratnik, Ciemno, Dąbrówka, Rudka, Gołębska, Staroście, Syry, Wólka, Krasienińska, Zofian	Kamionka II, Kamionka Stare Pole, Kamionka Polny Młyn, Kierzkówka Kolonia, Kierzkówka, Kozłówka	Kamionka I, Kamionka Nowy Skrobów, Kamionka Grabowy Las, Kamionka Krzywy Dąb, Siedliska	Samokłęski – Kolonia Pierwsza, Samokłęski - Kolonia Druga, Samokłęski, Stanisławów Duży

Źródło: Dane: www.opskamionka.pl

Do najczęstszych problemów uzasadniających udzielenie pomocy finansowej w ramach pomocy społecznej w Gminie Kamionka należą:

- ubóstwo
- niepełnosprawność
- bezrobocie
- alkoholizm
- potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność.

Czynnikami sprzyjającymi ubóstwu są głównie bezrobocie, wielodzietność i niskie kwalifikacje zawodowe. Ubóstwo¹⁴ odnosi się do osób, rodzin lub grup osób, których środki materialne kulturowe i socjalne są ograniczone w takim stopniu, że poziom ich życia obniża się poza akceptowane minimum w kraju zamieszkania.

Zjawisko niepełnosprawności może doprowadzić do zjawiska wykluczenia z życia zawodowego i społecznego. Za osoby niepełnosprawne¹⁵ uznaje się osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej.

Kolejną, znaczącą pozycję na liście powodów przyznania pomocy społecznej jest bezrobocie. Bezrobocie jest zjawiskiem polegającym na tym, że pewna część ludzi zdolnych do pracy, poszukujących pracy i akceptujących istniejący poziom wynagrodzenia nie znajduje zatrudnienia. Skutkiem bezrobocia jest m.in. obniżenie poziomu dochodów rodzin, które może skutkować zjawiskami ubóstwa i patologii społecznych takich jak alkoholizm i przestępczość.

Tabela nr 18 przedstawia sytuację w zakresie pomocy społecznej, tj. liczba osób i rodzin, rodzaje pomocy i wsparcia oraz powody wystąpienia trudnej sytuacji i konieczności objęcia rodziny/osoby wsparciem w Gminie Kamionka na przestrzeni lat 2008-2013.

Tabela nr 18. Rodziny/osoby korzystające z pomocy społecznej w Gminie Kamionka w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie	LICZBA RODZIN / OSÓB W RODZINACH objętych pomocą i wsparciem w Gminie Kamionka w latach 2008-2013					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogólna liczba rodzin/osób	179/357	183/359	177/355	177/362	178/348	179/347
Rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną	56	58	61	70	77	84
Kontrakty socjalne	0	0	9	12	14	11
LICZBA ŚWIADCZEŃ wg rodzaju:, w tym:						
Zasilki okresowe	64	73	72	63	62	78
Zasilek stały	14	13	12	10	18	22
Posilek	116/239	110/217	106/207	113/220	108/214	103/203
Zasilki celowe:	81	98	110	112	90	87
w tym specjalne zasilki celowe	22	22	11	15	5	9
Usługi opiekuńcze /zadania własne/:	0	0	0	0	0	0
w tym specjalistyczne	0	0	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze /zadania zlecone/	0	0	0	0	0	0
Ubóstwo	153	156	140	129	168	127
Sieroctwo	1	0	1	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0

¹⁴ wg przyjętej w roku 1984 w krajach Unii Europejskiej tzw. konceptualnej definicji ubóstwa

¹⁵ zgodnie z definicją zastosowaną w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	32	43	34	30	37
W tym: wielodzietność	31	21	30	25	24	24
Bezrobocie	83	95	94	97	106	110
Niepelnosprawność	54	60	57	52	62	60
Długotrwała lub ciężka choroba	37	50	44	42	40	47
Bezradność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	73	78	84	86	72	64
W tym: rodziny niepełne	33	35	34	33	25	26
Rodziny wielodzietne	43	39	36	33	28	26
Przemoc w rodzinie	3	2	2	2	2	2
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	12	19	16	15	18	18
Narkomania	0	0	1	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	2	0	2	1	1
Zdarzenie losowe	0	1	1	0	0	1
Interwencja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane z GOPS w Kamionce

3.6. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne stanowi istotny aspekt wpływający na jakość życia mieszkańców. Działania samorządu gminnego w tym zakresie prowadzą do ochrony ludności przed zagrożeniami. Wśród zagrożeń mogących powstać na terenie gminy można wyróżnić zagrożenia powodziowe, pożarowe i chemiczne.

Na terenie gminy działa 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, obejmując swym zasięgiem teren zabezpieczenia całej gminy. OSP ogółem zrzeszają ok. 200 członków czynnych. Na podkreślenie zasługuje fakt, że jednostki OSP z Kamionki i Samokłesk należą do Krajowego Systemu Ratownictwa. Wszystkie jednostki posiadają podstawowy sprzęt gaśniczy.

Gmina obsługiwana jest przez Posterunek Policji, mający swoją siedzibę w Kamionce. Placówka ta posiada jeden radiowóz i zatrudnia pięciu funkcjonariuszy.

Jak wynika z „Raportu na temat bezpieczeństwa publicznego powiatu lubartowskiego” przygotowanego przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, która działa pod przewodnictwem Starosty Lubartowskiego, gmina nie jest zagrożona niebezpieczeństwami wynikającymi z funkcjonowania tutaj zakładów przemysłowych o specyficznym charakterze bądź transportu przez jej teren materiałów niebezpiecznych

3.7 Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA
▪ Bardzo zły stan techniczny istniejącej infrastruktury przedszkolnej
▪ Bardzo niski współczynnik skolaryzacji netto w przypadku młodzieży w wieku gimnazjalnym (w porównaniu do powiatu, podregionu, województwa).
▪ Większość placówek oświatowych wymaga modernizacji/remontu.
▪ Spadek zainteresowania ofertą biblioteki: zmniejszająca się z roku na rok liczba wypożyczeń, przy jednoczesnym bogatym księgozborze Biblioteki Gminnej.
▪ Brak małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej: niewielka liczba sal gimnastycznych lub zbyt małe pomieszczenia, brak ciekawych tematycznie ścieżek rowerowych, brak placów zabaw, itp., niski poziom zaplecza (bazy) klubów sportowych, np. brak przebieralni, sanitariatów przy boiskach.
▪ Niska aktywność społeczna (niewielka liczba organizacji kulturalnych, zespołów, niewystarczająca infrastruktura).
▪ Brak gabinetów specjalistycznych.
▪ Wysoki stopień ubóstwa społeczeństwa
▪ Słaba oferta kulturalna wyspecjalizowanych placówek prowadzących działalność kulturalną. Niewystarczająca kadra placówek kultury
▪ Niedostateczna ilość usług komercyjnych

4. SFERA GOSPODARCZA

4.1. Przedsiębiorczość

Wg stanu na 31.12.2013 roku w systemie REGON w Gminie Kamionka zarejestrowanych było 390 podmiotów gospodarki narodowej tj. 6,89% wszystkich podmiotów Powiatu Lubartowskiego. Pod względem liczby podmiotów Gmina zajmuje 4 lokatę w Powiecie, w grupie gmin wiejskich, gmin miejskich i miejsko-wiejskich.

Tabela nr 19. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Kamionka w systemie REGON na tle innych jednostek samorządu terytorialnego powiatu lubartowskiego (stan na 31.12.2013).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Z liczby ogółem					
				osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej				osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
				razem	w tym				
					handlowe	spółki cywilne	spółdzielnie		stowarzyszenia i organizacje społeczne
POWIAT LUBARTOWSKI	5660	234	5426	1219	177	317	46	243	4441
Miasto Lubartów	2327	67	2260	486	99	178	9	54	1841
Kock	427	18	409	79	6	17	6	18	348
Ostrów Lubelski	266	27	239	82	12	9	5	17	184
Abramów	167	11	156	34	2	3	2	10	133
Firlej	244	18	226	60	5	9	2	18	184
Jeziorzany	111	11	100	41	4	5	4	14	70
Kamionka	390	15	375	86	20	16	2	21	304
Lubartów	686	12	674	119	15	39	2	26	567
Michów	288	13	275	49	3	14	4	8	239
Niedźwiada	260	12	248	57	5	12	3	18	203
Ostrówek	151	9	142	38	1	4	2	13	113
Serniki	192	10	182	41	1	9	1	15	151
Uścimów	151	11	140	47	4	2	4	11	104

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

Przeważająca liczba firm (375 firm) w Gminie Kamionka działa w sektorze prywatnym, w tym największy odsetek stanowią osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą (81,07%). Status spółki prawa handlowego posiada 20 podmiotów, spółdzielni – 2 podmioty, zaś fundacje i stowarzyszenia stanowiły 5,38% wszystkich podmiotów (21 organizacji).

Analiza liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Kamionka w latach 2008-2013 z danymi dla powiatu i województwa wykazuje, że dynamika wzrostu liczby firm jest niestety niższa niż w otoczeniu gospodarczym Gminy. W Gminie Kamionka, tak jak i w innych gminach w kraju,

dominują mikroprzedsiębiorstwa. W latach 2008-2013 liczba zarejestrowanych firm w Gminie Kamionka zwiększyła się o 22 podmioty. Świadczy to o tym, iż pomimo ujemnego przyrostu naturalnego wzrasta aktywność gospodarcza. Stanowi to pozytywny sygnał dla dalszego rozwoju gospodarczego gminy.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON w okresie 2008-2013 zawiera tabela nr 20.

Tabela nr 20. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Kamionka w systemie REGON oraz dynamika zmian w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	368	377	384	375	385	390
sektor publiczny	16	16	16	15	15	15
sektor prywatny	352	361	368	360	370	375

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

W podziale na sekcje PKD, w Gminie zarejestrowano następującą liczbę podmiotów gospodarczych w latach 2008-2013:

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	14	13	15	15	17
Górnictwo i wydobywanie	4	5	5	6	6	4
Przetwórstwo przemysłowe	30	33	34	35	33	30
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	1	1	1	1	2
Budownictwo	78	76	85	83	78	78
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	121	117	113	120	124	121
Transport i gospodarka magazynowa	24	27	24	24	27	24
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	7	9	9	8	7
Informacja i komunikacja	2	2	3	3	2	2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6	5	5	5	5	6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	5	5	5	5	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16	17	13	13	17	16
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6	11	7	7	7	6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12	12	12	11	11	12
Edukacja	9	9	9	10	12	9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8	9	6	7	9	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	7	7	7	7	7
Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające	23	27	24	24	23	23

pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby						
--	--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

Największe i najbardziej znaczące firmy na terenie Gminy Kamionka

Tabela 21. Wykaz najprężniej działających przedsiębiorstw z terenu gminy

I.p.	Nazwa przedsiębiorstwa	Opis działalności	Adres prowadzenia działalności
1.	Piekarnia HALINA	PIEKARNIA	STAROŚCIN 10
2.	KOLSTAR	PIEKARNIA	STAROŚCIN 39
3.	TOMASZ KUBERA	KONSERWACJA I NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	BRATNIK 21
4.	EKO-TRANS sp.zo.o	WYWÓZ ODPADÓW KOMUNALNYCH	SAMOKŁĘSKI 28
5.	KORAB GARDEN sp. z o.o. Samokłęski Kolonia druga 21a	KORABGARDEN Sp. z o.o. w Samokłęskach jest jedną z pierwszych w Polsce grup producentów owoców miękkich działających na podstawie ustawy o nowych formach wsparcia dla rolnictwa. Zawiązana została w 2011 r., na bazie działającej od 1990 r rodzinnej grupy producentów owoców miękkich.	http://www.korabgarden.pl/
6.	Gospodarstwo Rybackie	Gospodaruje na stawach o powierzchni ok. 300 ha Posiada jedną z większych w Polsce wylęgarni ryb ciepłolubnych. Ma w ofercie materiał zarybieniowy oraz rybę konsumpcyjną różnych gatunków.	"Samokłęski" sp. z o. o., http://www.samokleski.pl/
7.	Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Kamionce	Obszar działalności firmy "Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Kamionce" to detaliczny handel. Wielobranżowy sklep gwarantuje naprawdę szeroką paletę produktów wyprodukowanych przez znane marki w dobrych cenach. Przedsiębiorstwo "Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Kamionce" zapewnia wszystkim swoim klientom profesjonalną obsługę, dogodne pory otwarcia, a ponadto liczne promocje, co sprawia, że oferta sklepu cieszy się popularnością od dawna.	Rynek 3, 21-132 Kamionka

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Kamionka

4.2. Rolnictwo

Spośród 1336 gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Gminy (dane Powszechnego Spisu Rolnego, 2010 rok), działalność rolniczą prowadzi 1244 o łącznej powierzchni 7779,45 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 6,25 ha. W Gminie Kamionka dominują, tak jak w większości gmin w Polsce, gospodarstwa małe o powierzchni do 5 ha. Jest ich łącznie 619 i zajmują powierzchnię 2113,48 ha. Drugą pod względem wielkości grupą są gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha. Jest ich 306, co stanowi 24,6% wszystkich gospodarstw. Tabela nr 18 przedstawia dane dotyczące liczby i wielkości gospodarstw rolnych Gminy w 2010 roku.

Tabela nr 22. Gospodarstwa rolne prowadzące działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Kamionka w 2010 roku.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa rolne prowadzące działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych		
	liczba gospodarstw	łączna powierzchnia (w ha)	średnia wielkość gospodarstwa (użytki rolne w ha)
Gospodarstwa rolne ogółem, w tym:	1244	7779,45	6,25
poniżej 1 ha	186	188,30	-
1 do 5 ha	619	2113,48	-
5-10 ha	306	2520,80	-
10-15 ha	74	1008,82	-
powyżej 15 ha	59	1948,05	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

Grunty orne gminy stanowią tereny o średnich i słabych walorach rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Pod względem bonitacyjnym w powierzchni gruntów ornych przeważają gleby w IV i V klasie bonitacyjnej. Dokładne powierzchnie gruntów ornych w poszczególnych klasach bonitacyjnych zajmują:

- grunty klasy III a 246 ha 3,7% ogółu gruntów ornych
- grunty klasy III b 748 ha 11,2% ogółu gruntów ornych
- grunty klasy IV a 1727 ha 25,8% ogółu gruntów ornych
- grunty klasy IV b 1858 ha 27,8% ogółu gruntów ornych
- grunty klasy V 1620 ha 24,3% ogółu gruntów ornych
- grunty klasy VI 482 ha 7,2% ogółu gruntów ornych

Użytki zielone przedstawiają podobną wartość użytkową:

- klasa II 2 ha 0,1% ogółu użytków zielonych
- klasa III 397 ha 19,6% ogółu użytków zielonych
- klasa IV 1215 ha 60,0% ogółu użytków zielonych
- klasa V 328 ha 16,2% ogółu użytków zielonych
- klasa VI 82 ha 4,1% ogółu użytków zielonych

Działające gospodarstwa rolne gminy cechuje generalnie niska efektywność. Znaczny odsetek gospodarstw rolnych prowadzi produkcję wielokierunkową tzw. mieszaną, bez wyraźnie określonej specjalizacji, zaś funkcjonujące gospodarstwa specjalistyczne na terenie gminy ukierunkowane są na produkcję trzody chlewnej; produkcję mleka; produkcję roślinną.

W strukturze produkcji rolnej gminy dominuje produkcja roślinna. W strukturze zasiewów zdecydowanie dominują zboża – 52,75%. W analizowanym okresie zaobserwowano zmniejszenie się powierzchni zasiewów w gminie, co wskazywałoby na nieopłacalność niektórych kierunków produkcji roślinnej. Zmieniła się również struktura zasiewów. Zmiany powierzchni upraw dotyczyły w szczególności ziemniaków, których spadek areалу spowodował, że w strukturze upraw wyprzedziły je zboża.

Produkcją zwierzęcą zajmuje się blisko 35% ogółu gospodarstw, gdzie dominującym gatunkiem jest hodowla trzody chlewnej i bydła.

4.3. Turystyka

Gmina Kamionka jest bogata w miejsca i obiekty atrakcyjne dla turystyki i przyciągające turystów. Z obiektów zabytkowych przede wszystkim należy tu wymienić Muzeum Zamoyskich w Kozłowie. Corocznie przyjeżdża tu przede wszystkim dużo grup zorganizowanych, ale jest to miejsce chętnie odwiedzane przez turystów również indywidualnie. Kozłówek jest ośrodkiem rozwoju usług turystyczno-wypoczynkowych o znaczeniu ponadlokalnym, jednakże potencjał ten nie jest w pełni wykorzystywany.

Jednak turystyka to przede wszystkim tereny atrakcyjne krajobrazowo i przyrodniczo. Część gminy Kamionka wchodzi w skład Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego. Są to ciekawe tereny doliny Mininy oraz przylegających kompleksów leśnych – łącznie w obszar parku wchodzi ok. 700 ha (6% powierzchni gminy). Kozłowiecki Park Krajobrazowy posiada otulinę, która obejmuje 24% obszaru gminy (2700 ha). Park wraz z otuliną obejmują południowo-wschodnią część gminy, zachodnią część gminy wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu “Kości Bór”. Tereny parku są miejscem wypoczynku oraz rekreacji. W miejscowości Dąbrówka znajdują się tereny zabudowy lotniskowej oraz przewidziane do rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

W gminie znajduje się również wiele atrakcyjnych łowisk wędkarskich, m.in. stawy rybne w Samokłeskach oraz prywatne stawy wędkarskie w Wólce Krasienińskiej (przy granicy z Dąbrówką), które przyciągają wędkarzy.

Jako podstawowy kierunek rozwoju turystyki należy przyjąć przystosowywanie istniejących gospodarstw rolnych dla potrzeb agroturystyki, co da możliwość stworzenia dodatkowych miejsc pracy dla mieszkańców i będzie w pewnym stopniu stymulować wzrost dochodów.

Na terenie gminy Kamionka najcenniejszym zabytkiem jest zespół pałacowo-parkowy w Kozłowie, obejmujący 14 budynków pochodzących z XVIII w. i pocz. XX w. oraz 19-hektarowy park, w którym mieści się Muzeum Zamoyskich. W centralnej części zespołu znajduje się pałac, położony między dziedzińcem a ogrodem. Wokół dziedzińca usytuowane są: kaplica, teatralnia, dwie oficyny, dwie kordegardy. W parku po rekonstrukcji barokowego założenia ogrodowego z XVIII w. w części centralnej znajduje się ogród francuski otoczony rzędem lip.

Ważną atrakcją turystyczną gminy jest także Kościół Parafialny pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Kamionce. Kościół murowany pod koniec XV lub na początku XVI wieku. Jest najstarszy w powiecie lubartowskim i należy do najstarszych w całym województwie lubelskim. Mimo przekształceń zachował gotycką bryłę, co na Lubelszczyźnie stanowi ewenement.

4.4. Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze

SFERA GOSPODARCZA
▪ Dominacja jednoosobowych firm , które nie zatrudniają pracowników
▪ Niska aktywność firm w tworzeniu nowych miejsc pracy i wynikająca z tego emigracja mieszkańców w celu pozyskania zatrudnienia
▪ Brak infrastruktury dla rozwoju biznesu
▪ Brak infrastruktury turystycznej, niewystarczająca w stosunku do potencjału gminy liczba firm prowadzących działalność na rynku usług turystycznych, mało gospodarstw agroturystycznych
▪ Niska aktywność biznesu w pozyskiwaniu funduszy unijnych
▪ Niski poziom dostępności komunikacyjnej w porównaniu z położonym w stosunkowo bliskiej odległości Lubartowem oraz konkurencyjność znajdujących się tam atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, funkcjonujących na preferencyjnych warunkach
▪ Niedostatecznie rozwinięty system instrumentów finansowych i prawnych, warunkujących rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw w powiązaniu z programami rządowymi
▪ Niskie dochody ludności, nie przyczyniające się do tworzenia lokalnego rynku zbytu
▪ Niekorzystna struktura agrarna z przewagą gospodarstw małych i średnich nieefektywnych ekonomicznie
▪ Słabo rozwinięty system skupu płodów rolnych
▪ Brak zaplecza gastronomicznego i hotelowego
▪ Brak Gminnego Centrum Informacji i Promocji Turystycznej

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1. Komunikacja – infrastruktura drogowa

Obsługa komunikacyjna gminy w zakresie komunikacji zbiorowej jest w zasadzie wystarczająca. Istniejące regularne linie autobusowe obsługiwanych przez przewoźników prywatnych przewoźników i PKS zapewniają w podstawowym zakresie połączenia z większymi jednostkami osadniczymi w gminie oraz z ośrodkami: gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

Wprowadzona z dniem 1 stycznia 1999 roku reforma administracyjna kraju spowodowała także reformę drogownictwa. Obecnie drogi publiczne dzielą się na krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez obszar Gminy Kamionka przebiega 1 droga wojewódzka, drogi powiatowe i gminne.

Tabela nr 23. Drogi powiatowe na terenie gminy Kamionka

Numer drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy [km]
1526L /22155/	(Od drogi krajowej nr 17- Wola Przybysławska) - granica powiatu - Syry - do drogi wojewódzkiej nr 809	3,89
1548L /22157/	(Garbów - Borków) - granica powiatu - Zofian - Starościna - do drogi wojewódzkiej nr 809	2,79
1528L /22338/	Od drogi krajowej nr 19 – Lubartów – Kamionka – Kierzkówka - do drogi wojewódzkiej nr 809	9,56
1529L /22341/	Od drogi powiatowej nr 1511L - Baran - Sobolew - Ciemno - do drogi powiatowej nr 1528L	2,78
15311, /22342/	Od drogi powiatowej nr 1539L - Firlej - skrzyżowanie z drogą krajową nr 19 - Kamionka - do drogi powiatowej nr 1528L	4,52
1543L /22345/	Od drogi powiatowej nr 1528L Siedliska - Skrobów - Lubartów	3,61
1527L /22362/	Od drogi powiatowej nr 1528L - Kamionka - Samokłęski - do drogi wojewódzkiej nr 809	3,93
1521L /22363/	Od drogi powiatowej nr 1518 - Dębiny - Marcinów - Abramów - Michałówka - Rudka Gołębska - do drogi wojewódzkiej nr 809	2,21
1525L /22364/	Od drogi powiatowej nr 1512L - skrz. z drogą powiatową nr 1521L Dębczynna - Syry - do drogi powiatowej nr 1526L	3,97
1544L /22365/	Od drogi wojewódzkiej nr 809 - Syry - Kozłówka - do drogi powiatowej nr 1545L	5,13
1545L /22366/	Od drogi powiatowej nr 1528L - Siedliska - Kozłówka - Nowodwór - Lubartów - do drogi krajowej nr 19	3,45

1546L /22369/	Od drogi powiatowej nr 1545L - Kozłówka - Dąbrówka - granica powiatu - (Nasutów - Dys)	3,38
1547L /22370/	Od drogi wojewódzkiej nr 809 – Biadaczka - Wólka Krasienińska - Dąbrówka - do drogi powiatowej nr 1546L	6,03
1549L /22379/	Od drogi powiatowej nr 1547L - Wólka Krasienińska - granica powiatu - (Kawka - Krasienin)	1,12

Źródło: Dane z UG Kamionka 2013 r.

Drogi gminne

Drogi gminne mają łączną długość blisko 100 km. Powiązania drogowe gminy Kamionka są korzystne dla jej rozwoju. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka Nr 809. Na terenie gminy istnieje także sieć dróg powiatowych oraz gminnych. Stan techniczny dróg gminnych i wewnętrznych jest bardzo zróżnicowany.

Sieć dróg w gminie jest wystarczająco gęsta, co świadczy o jej dobrej dostępności dla mieszkańców. Natomiast stan techniczny części dróg; szczególnie gminnych i powiatowych należy bezwzględnie poprawić i sukcesywnie poddawać modernizacji. Z dróg gminnych 7,1 km cechuje się nawierzchnią utwardzoną, co stanowi zaledwie ok. 7 %¹⁶. Poniższa tabela przedstawia wykaz dróg gminnych na terenie gminy Kamionka.

Tabela 24. Drogi gminne na terenie gminy Kamionka

Numer drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy [km]
2240001	Samokłęski - Bratnik	5,65
2240002	Rudka Głęboka - Kamionka - Kozłówka	4,100
2240003	Kamionka - Kozłówka	3,500
2240004	Bratnik - Kozłówka	2,400
2240005	Staroścín - Biadaczka	2,300
2240006	Od drogi krajowej 809- Kol. Biadaczka	2,050
2240007	Staroścín- granica gminy	1,600
2240008	Zofian - granica gminy	2,000
2240009	Zofian - Staroścín - Kol. Staroścín	2,050
2240010	Staroścín - granica gminy (Meszno)	1,350
2240011	Staroścín - Kruk - granica gminy	1,700

¹⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

2240012	Syry - Amelin	2,550
2240013	Od drogi 809 - droga we wsi Syry	1,000
2240014	Samokłęski - do drogi 22364	2,500
2240015	Od drogi pow. 22364 - Dębczynna - do drogi 22363	3,000
2240016	Rudka Gołębska - Stanisławów Duży	2,500
2240017	Rudka Gołębska - Kol. Kierzkówka	1,700
2240018	Od drogi 809 ~ Kierzkówka	1,900
2240019	Od drogi pow. 22338 do dr. gm. 224040	2,300
2240021	Od drogi pow. 22341- droga we wsi Ciemno - do granicy zabudowy wsi	1,00
2240022	Od drogi 22341- wieś Ciemno ; do drogi 22342	2,300
2230023	Kamionka - Siedliska	3,650
2240024	Od drogi 22338 - Siedliska - do drogi 2240023	2,500
2240025	Od drogi 2240024 - Siedliska - granica gminy	2,300
2240026	Siedliska - granica gminy - Kol. Skrobów	1,00
2240027	Od drogi 2240027 - droga we wsi Siedliska Bliższe, Borowe - granica gminy	2,300
2240028	Od drogi pow. 22338 - droga we wsi Siedliska - do drogi pow. 22338	0,900
2240029	Od drogi 22366 - Kozłówka - granica gminy	2,750
2240030	Od drogi 22338 - do drogi 2240029	0,350
2240031	Od drogi pow. 22366 - Nadłęczce - do drogi powiatowej 22366	1,900
2240032	Od drogi 22366- do drogi 22369	2,750
2240033	Od drogi pow. 22366 - Brzozowiec - do drogi gminnej 2240032	1,000
2240034	Kamionka - do drogi 2240023	1,250
2240035	Od drogi pow. 22342- droga we wsi Kamionka - do drogi 2240034	0,400

2240036	Od drogi 22338 - Kamionka - do drogi gminnej 2240002	3,5
2240037	Od drogi 22345 - granica gminy - Wola Mieczysławska	1,3
2240038	Od drogi 22341 - do drogi 22345	5,1
2240039	Od drogi 224 0037 - granica gminy	1,0
2240040	Granica gminy - Kol. Olszowiec - gr. gminy	2,4
2240041	Od drogi 809 - Dębczynna - do drogi 2240015	1,2
2240042	Od drogi 22370 - do drogi 22362	4,1
2240043	Od drogi 2240009 - Kol. Staroścín ~ granica gminy	2,0
2240044	Od drogi pow. 22157 - Koszary - granica gminy	1,4
2240045	Od drogi pow. 22369 - Dąbrówka - granica gminy	0,8
2240046	Od drogi 2240042 - do drogi 2240003	1,2
2240047	Od drogi 2240042 - do drogi 2240004	1,2

Istotne jest, iż jedynie około 17 km dróg posiada nawierzchnię utwardzoną, a ok. 14 km powierzchnię gruntową ulepszoną.

5.2. Infrastruktura ochrony środowiska

Sieć wodociągowa, kanalizacyjna

Gospodarka wodno-ściekowa w gminie Kamionka jest obecnie tylko częściowo uregulowana. Gmina przy pewnym stopniu zwodociągowania jest niedostatecznie wyposażona w sieć kanalizacji sanitarnej, co zwiększa zagrożenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego ściekami bytowymi. Ponad 85% mieszkańców gminy posiada dostęp do sieci wodociągowej, natomiast problemem pozostaje zagospodarowanie nieczystości płynnych, który ma zostać rozwiązany w wyniku realizacji programu gospodarki ściekami i budowy sieci kanalizacyjnej.

Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje obecnie jedynie zabudowę miejscowości Kamionka. Całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 7,6 km. Podłączone jest do niej 177 budynków, w związku z czym korzysta z niej zaledwie 9% mieszkańców gminy.

Ścieki odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Kamionce, skąd po oczyszczeniu trafiają do rzeki Parysówki. Projektowana przepustowość oczyszczalni wynosi 135 m³/dobę. Na terenie gminy znajduje się dodatkowo oczyszczalnia ścieków w miejscowości Samokłęski o projektowanej przepustowości 14 m³/dobę. W większości gospodarstw ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, a następnie odwożone przez wozy asenizacyjne do oczyszczalni ścieków. Rzadko stosowanym rozwiązaniem są przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W związku z istniejącą siecią wodociągową, jak i planami jej rozbudowy, należy dążyć do równoległej rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej, a na terenach, gdzie nie jest to uzasadnione ekonomicznie – do stworzenia rozwiązań indywidualnych, zapewniających zgodną z wymogami prawnymi gospodarkę ściekami. Pewną szansę stanowią w tym zakresie plany budowy systemu indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela nr 25. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie Kamionka na tle innych jednostek samorządu terytorialnego w powiecie lubartowskim (2013)

Wyszczególnienie	Sieć rozdzielcza w km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną w dam3
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowe	kanalizacyjne	w dam3	na 1 mieszkańca w m3	
	stan w dniu 31 XII 2013						
Powiat Lubartowski	1185,0	386,3	21520	8481	2176,0	24,2	1375
Lubartów	66,3	54,2	2814	2350	625,3	27,7	766
Kock	110,2	13,5	1791	610	99,5	14,9	82
Ostrów Lubelski	99,2	29,3	1548	452	100,3	18,5	51
Abramów	75,1	24,4	1123	251	144,2	34,6	22
Firlej	145,6	23,0	1587	406	134,2	22,3	48
Jeziorzany	48,0	9,7	871	198	78,9	26,6	34
Kamionka	126,6	13,1	1617	280	194,9	30,2	29
Lubartów	138,4	106,2	3142	1954	256,2	23,0	199
Michów	116,0	18,9	1797	462	109,8	18,0	36
Niedźwiada	76,6	22,3	1737	232	139,0	22,1	23
Ostrówek	73,4	18,2	1056	380	79,2	19,6	24
Serniki	62,2	18,5	1376	428	121,1	24,8	34
Uścimów	47,4	35,0	1061	478	93,4	27,9	27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

Zaopatrzenie w wodę

Obecnie Gmina Kamionka posiada 4 ujęcia wód podziemnych kredowych w miejscowościach: Kamionka, Zofian, Stanisławów Duży i Kozłówka. Na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę korzysta się głównie z wód poziomu kredowego, rzadziej z poziomu trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Poniższa tabela przedstawia wykaz ujęć wody na terenie gminy Kamionka

Tabela nr 26. Wykaz ujęć wód podziemnych na terenie gminy Kamionka (dane za 2015 rok)

l.p.	Lokalizacja	Użytkownik	Wydajność q d śr (m3/d)	Maksymalne zatwierdzone zasoby eksploatacyjne (m3/h)
1.	Kamionka	Gmina Kamionka	408,5	60,0
2.	Kozłówka	Gmina Kamionka	110,0	22,0
3.	Stanisławów Duży	Gmina Kamionka	73,9	12,0
4.	Zofian	Gmina Kamionka	162,0	30,0

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka, www.kamionka.pl

Na podstawie wykonywanych analiz wód ich jakość można uznać za dobrą. Na obszarze gminy, zarówno do celów komunalnych jak i przemysłowych, wodę ujmuje się z ujęć podziemnych. Wody

powierzchniowe pobierane są tylko do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. Największym użytkownikiem wody w gminie jest gospodarka komunalna. Wody podziemne wykorzystywane są również do celów produkcyjnych przez zakłady, którym woda dostarczana jest komunalną siecią wodociągową.

Sieć wodociągowa

Na terenie gminy 1 471 budynków jest podłączonych do sieci wodociągowej, pozostałe gospodarstwa wykorzystują własne studnie kopane oraz głębinowe. Na 20 sołectw wszystkie są zwodociągowane, udział mieszkańców objętych siecią wodociągową ocenia się na 95 %. Długość głównej sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami wynosi 184,6 km, natomiast przyłącza w liczbie 1 468 sztuk, prowadzące do budynków i innych obiektów, wynoszą 66 km. Sieć w głównej mierze wykonana jest z rur PCV, a 7 km z rur azbestowo-cementowych. W tabeli nr 27. Wskazano wskaźniki wykorzystania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Kamionka w latach 2008-2013. Wynika z nich utrzymujący się na podobnym poziomie wskaźnik wykorzystania sieci wodociągowej, przy jednocześnie istotnie rosnącym z roku na rok wskaźniku wykorzystania sieci kanalizacyjnej, co wynika z realizowanych inwestycji w tym obszarze.

Tabela nr 27. Wskaźniki wykorzystania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Kamionka w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie	Wskaźniki wykorzystania sieci w Gminie Kamionka					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Korzystający z instalacji w liczbie ogółu ludności (%)						
sieć wodociągowa (w %)	86,4	86,6	86,8	86,8	87,2	85,4
sieć kanalizacyjna (w %)	1,0	1	9	16,5	20,3	20,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy do 2007 r. funkcjonowało składowisko odpadów w miejscowości Kamionka. Po jego zamknięciu odpady komunalne z terenu gminy wywożone są na składowisko odpadów komunalnych Rokitno i składowisko w Puławach, za pośrednictwem firmy obsługującej teren gminy.

5.3. Infrastruktura energetyczna

Energia elektryczna

Energia elektryczna stanowi podstawowe źródło energetyczne. Teren Gminy pokryty jest siecią linii energetycznych. Obszar Gminy Kamionka jest w całości zelektryfikowany. Całość gminy Kamionka jest zelektryfikowana. Podstawowym źródłem zasilania w energię elektryczną dla gminy jest GPZ 110/15 kV, zlokalizowany na terenie miasta Lubartów, powiązany z gminą siecią rozdzielczą SN, którą stanowią linie napowietrzne 15 kV.

Stan techniczny sieci napowietrznych 15 kV, stacji transformatorowych napowietrznych oraz linii nn ocenia się jako dobry. Długość wszystkich linii energetycznych na terenie gminy wynosi 170 km.

Na terenie gminy Kamionka zlokalizowanych jest 76 napowietrznych stacji energetycznych 15/0,4 kV oraz 3 stacje wnetrzowe, zasilanych przez GPZ Lubartów. Przez teren gminy przebiegają magistrale SN 15 kV: Lubartów – Bładaczka i Lubartów - Michów.

Na terenie gminy nie planuje się budowy nowych linii. Problemem są natomiast pojawiające się kilka razy w roku awarie, remonty lub konserwacje sieci, szczególnie w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych.

Sieć gazowa

Obecnie na terenie gminy brak jest sieci gazociągowej, mieszkańcy zaopatrują się w gaz propan – butan bezprzewodowo. Dla utrzymania, a w przyszłości poprawy stanu powietrza atmosferycznego na terenie gminy należy dążyć do doprowadzenia gazu ziemnego przez sieć gazowniczą, co pozwoli na zmniejszenie emisji gazów i pyłów szkodliwych do atmosfery. Jest to szczególnie ważne przy istnieniu ośrodków i gospodarstw świadczących swe usługi w zakresie agroturystyki. Przez teren gminy przebiegają także gazociągi relacji Felin – Drewnik DN500 o długości 16,342 km i relacji Samokłęski – Kaznów DN200 o długości 6,0 km oraz odgałęzienie do SRP Io Lubartów DN100.

5.4 Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
▪ Zły stan techniczny dróg, brak wydzielonych pasów ruchu na jezdniach dla pieszych i rowerzystów, brak chodników i dostatecznego oświetlenia dróg w niektórych miejscowościach.
▪ Brak wystarczającej liczby parkingów, szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej i miejsc na parkingach.
▪ Słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna.
▪ Występowanie dzikich wysypisk śmieci.
▪ Przystarzałe, awaryjne linie energetyczne.
▪ Brak szerokopasmowego Internetu.
▪ Brak spójności komunikacyjnej obszaru Gminy (brak dróg łączących poszczególne obszary i instytucje gminne oraz brak komunikacji publicznej dla wielu miejscowości - głównie z powodu braku dróg utwardzonych).
▪ Brak sieci gazu ziemnego.

6. ZARZĄDZANIE

Zarządzanie w samorządzie gminnym jest kluczowym czynnikiem warunkującym jej rozwój w oparciu o istniejący potencjał, zasoby oraz możliwości rozwojowe. Są one przede wszystkim zidentyfikowane w diagnozie strategicznej i stanowią fundament do sformułowania strategicznych celów rozwojowych gminy. Główne priorytety, na które powinien być położony nacisk w procesie zarządzania gminą dotyczą w szczególności:

- doskonalenia umiejętności planowania i zarządzania strategicznego w gminie, w tym zarządzania projektami,
- wdrożenia nowoczesnych zasad zarządzania zasobami ludzkimi w urzędzie,
- podniesienia poziomu świadczenia usług publicznych poprzez wypracowanie odpowiednich standardów, oceny kosztów i doskonalenia efektywności,
- doskonalenia struktur organizacyjnych oraz procedur działania administracji gminnej z perspektywy realizacji celów strategicznych,
- wykształcenia modelowego systemu komunikacji z mieszkańcami, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami,
- stałe przeprowadzanie badania poziomu satysfakcji w obsłudze klienta.

Rolą kierownictwa gminy jest uwzględnienie tych priorytetów w formułowaniu i wdrażaniu modelu zarządzania jednostką gminną.

Główne obszary, w których konieczne jest wdrożenie profesjonalnego modelu zarządzania publicznego w gminie dotyczą:

- zarządzania strategicznego i finansowego,
- organizacji i funkcjonowania urzędu,
- zarządzania kadrami,
- zarządzania usługami publicznymi, w tym komunalnymi,
- zarządzania partycypacją społeczną i stymulowaniem rozwoju społecznego,
- stymulowaniem rozwoju gospodarczego,
- zarządzania projektami,
- współpracą między jednostkami samorządu terytorialnego,
- etyką i zapobieganiem zjawiskom korupcji¹⁷.

W oparciu o § 9 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Kamionka w skład Urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Referat Finansowy i Audytu Wewnętrznego
- 2) Urząd Stanu Cywilnego
- 3) Stanowiska pracy do spraw obsługi kancelaryjno – biurowej
- 4) Stanowisko pracy do spraw obsługi Rady Gminy
- 5) Stanowisko pracy do spraw kadrowych
- 6) Stanowisko pracy do spraw gospodarki nieruchomościami i mieniem komunalnym
- 7) Stanowisko pracy do spraw inwestycji i planowania przestrzennego
- 8) Stanowisko pracy do spraw działalności gospodarczej
- 9) Stanowisko pracy do spraw promocji gminy
- 10) Stanowisko pracy do spraw ochrony zdrowia, kultury fizycznej i turystyki
- 11) Stanowisko pracy do spraw ewidencji ludności
- 12) Stanowisko pracy do spraw ochrony środowiska, ochrony przyrody i gospodarki wodnej
- 13) Stanowisko pracy do spraw rolnictwa
- 14) Stanowisko pracy do spraw leśnictwa
- 15) Stanowisko pracy do spraw zarządzania kryzysowego, obrony ludności i spraw obronnych
- 16) Stanowisko pracy Radcy prawnego

¹⁷ Szerzej: Zarządzanie w samorządzie terytorialnym. Najlepsze praktyki, Program rozwoju instytucjonalnego, red. M. Zawicki, S. Mazur, J. Bober, MSAP, Kraków 2004.

- 17) Stanowisko pracy- Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych
- 18) Stanowisko pracy ds. gospodarczych.

Z uwagi na konieczność efektywnego wdrażania założonych w niniejszej strategii celów strategicznych istnieje potrzeba dostosowania struktury organizacyjnej Urzędu Gminy do kluczowych obszarów rozwojowych określonych w dokumencie strategicznym.

6.1. Finanse gminy

Dochody Gminy Kamionka w latach 2008 – 2013 były zróżnicowane, lecz z istotną tendencją wzrostową. Na koniec 2013 roku dochody ogółem wyniosły 20755,655 tys. zł. i były wyższe w porównaniu do roku 2008 o 6917,816 tys. zł, tj. o 49,99%. Generalnie powodem wzrostu dochodów gminy w porównaniu do 2008 roku było zwiększenie wpływów z tytułu środków pozyskiwanych z budżetu Unii Europejskiej.

Jednakże zadowolający jest przede wszystkim fakt, iż od 2008 roku zwiększa się poziom wpływów do budżetu gminy z tytułu dochodów własnych. W 2013 roku odnotowano dochody własne o 78,55% wyższe niż w roku bazowym. Jednocześnie w analizowanym okresie wzrasta wartość dochodów przekazywanych z budżetu państwa. Odnotowano stały wzrost kwoty subwencji ogólnej z budżetu państwa, jak również dotacji celowych. Taka struktura dochodów wpływa pozytywnie na możliwości rozwojowe gminy. Z drugiej strony dochody z tytułu subwencji i dotacje celowe nie mogą stanowić instrumentu rozwoju społeczno-gospodarczego, gdyż z reguły stanowią pokrycie zadań obowiązkowych realizowanych przez samorząd gminny, np. w zakresie oświaty. Jedyne wsparcie mogą stanowić dochody w tytule części wyrównawczej subwencji ogólnej, które otrzymują z budżetu państwa gminy biedniejsze. Jednakże najczęściej te środki są zagospodarowane na wydatki bieżące, nie zaś na inwestycje mogące wpłynąć na rozwój obszaru. Najważniejsza zatem dla rozwoju gminy jest wielkość dochodów własnych w danym roku budżetowym.

Analiza budżetów Gminy Kamionka w zakresie wydatków w latach 2008-2013 wskazuje dość aktywną politykę inwestycyjną gminy. Pomimo tego, iż w latach 2012 i 2013 notuje się spadek wydatków inwestycyjnych majątkowych, to jednak szczególnie w 2011 roku wydatki te były ponad dziewięciokrotnie wyższe niż w roku 2008. Należy stwierdzić, iż z pewnością sprzyjała temu aktywność władz gminy w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, a także możliwości zadłużania się budżetu gminy w granicach obowiązujących procedur finansów publicznych.

Szczegółowe informacje na temat dochodów i wydatków Gminy Kamionka zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela nr 28. Wybrane dochody budżetowe i wydatki Gminy Kamionka w latach 2008-2013.

Wyszczególnienie	Dochody budżetu gminy Kamionka w latach 2008-2013					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
dochody ogółem	13837839,62	14607560,8	17281898,5	16756466,0	16820574,8	20755655,3
dochody własne	3042880,70	3067082,89	3955220,6	3563874,43	4206644	5433124,25
dotacje ogółem (celowe + dotacje paragrafy 200, 620)	-	3149706,99	4857613,96	4256072,66	3349647,85	5765554,11
subwencje ogólne	7835711,00	8390771	8469064	8936519	9264283	9556977
subwencje na zadania oświatowe	4564889,00	4448922	4903857	4941810	5036003	5186835
środki pozyskane z budżetu Unii Europejskiej	63559,02	65280	-	-	-	-

dochody ogółem na 1 mieszkańca	-	-	0	0	0	0
dochody własne na 1 mieszkańca	2155,09	2284,93	2682,28	2596,69	2610,27	3218,93
Wydatki z budżetu gminy						
wydatki ogółem	13594865,93	15903151,5	20510521,2	16450664,2	19893918,8	19362893,7
wydatki majątkowe ogółem	1001090,17	2410025,88	5122237,28	967076,25	4278663,91	2875203,4
wydatki majątkowe inwestycyjne	1001090,17	2410025,88	5122237,28	967076,25	4278663,91	2875203,4
wydatki bieżące ogółem	12593775,76	13493125,6	15388283,9	15483587,9	15615254,9	16487690,3
wydatki bieżące na wynagrodzenia	5475843,11	5831147,18	6446946,23	6801243,41	6776671,16	7195330,75
wydatki ogółem na 1 mieszkańca	2117,25	2487,59	3183,38	2549,3	3087,2	3002,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl/bdl

Odpowiednia wielkość dochodów budżetowych Gminy Kamionka przekłada się także na stosunkowo silną pozycję tej gminy w tym zakresie w porównaniu do innych gmin powiatu lubartowskiego. Analiza budżetów gmin powiatu lubartowskiego za 2013 roku wskazuje, iż w porównaniu do pozostałych gmin powiatu Gmina Kamionka jest sklasyfikowana na trzecim miejscu w grupie gmin wiejskich powiatu. Zadowolający jest w szczególności poziom dochodów własnych Gminy Kamionka z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa, tj. w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w podatku dochodowym od osób prawnych. Świadczy to o coraz lepiej rozwijającej się gospodarce gminy, a co za tym idzie malej liczbie osób pracujących na terenie gminy.

Szczegółowe dane dotyczące struktury dochodów Gminy Kamionka w 2013 roku na tle innych gmin powiatu lubartowskiego prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 29. Struktura dochodów budżetu Gminy Kamionka na tle innych gmin powiatu lubartowskiego w 2013 roku

GMINY POWIATU LUBARTOWSKIEGO	W tym																		
	Ogółem	DOCHODY WŁASNE											dotacje celowe z budżetu państwa		subwencja ogólna z budżetu państwa				
		razem	w tym										razem	w tym		razem	w tym część oświato wa		
			razem	udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa				podatek od nieruchomości	podatek rolny	podatek od środków transportowych	podatek od czynności cywilno-prawnych	opłata skarbowa		dochody z majątku	wpływy z usług			na zadania w zakresie administracji rządowej	na zadania własne
				w podatku dochodowym od															
				osób prawnych	osób fizycznych														
w tys. zł																			
M. Lubartów	62897,3	35077,2	16331,3	752,3	15579,0	9253,1	71,8	525,9	567,0	471,9	1565,3	359,0	8771,2	5311,8	3459,4	15619,1	15242,8		
Kock	28544,3	5430,5	1455,6	25,0	1430,7	950,0	305,0	36,0	73,9	21,5	430,2	1077,6	5370,8	2843,0	2518,0	10970,8	6165,8		
Ostrów Lubelski	15797,7	3765,0	1448,5	9,8	1438,7	681,3	527,1	73,4	56,7	16,9	564,8	50,2	3090,3	2499,2	591,0	7564,3	4318,0		
Abramów	12792,7	3313,1	719,8	5,4	714,4	220,3	499,2	81,2	35,6	14,1	42,7	336,7	1990,6	1779,8	210,9	7231,3	3964,5		
Firlej	17278,6	4655,4	1347,4	6,3	1341,1	1015,7	309,9	66,8	67,9	17,0	282,2	868,0	4285,2	3064,5	1220,7	8046,0	4317,0		
Jeziorzany	8125,7	2135,7	627,8	29,0	598,9	460,6	191,8	42,8	29,4	7,5	46,7	333,5	1842,9	1415,2	427,7	3761,5	1699,3		
Kamionka	20755,7	5433,1	1544,8	11,0	1533,8	620,9	583,1	107,5	77,6	20,5	151,5	698,0	2984,1	2331,7	636,9	9557,0	5186,8		
Lubartów	32523,8	13433,2	3958,2	30,6	3927,6	4608,5	528,7	184,3	191,1	19,1	73,3	84,2	5254,1	4057,6	1196,6	10656,7	6794,3		
Michów	17614,9	4367,9	1605,3	20,3	1585,0	840,6	438,9	158,5	37,5	19,5	64,6	507,8	3704,4	2542,2	1162,2	9253,1	4980,8		
Niedźwiada	23321,7	3742,0	1197,2	3,2	1193,9	273,9	361,6	60,9	66,1	14,0	134,7	730,6	6124,0	2482,7	3641,3	10367,8	5185,3		
Ostrówek	11973,8	1976,0	744,1	3,1	741,0	217,3	245,2	36,9	26,3	7,7	51,3	388,6	2732,1	2004,4	727,7	6981,0	3594,8		
Serniki	13450,9	2780,5	818,4	2,3	816,1	390,6	372,7	34,0	55,4	13,8	387,5	490,7	2276,2	1869,8	402,8	7822,5	3810,9		
Uścimów	10741,6	3464,4	709,9	14,5	695,5	783,3	350,6	34,9	58,1	14,7	455,5	528,5	1879,1	1511,5	367,6	3892,6	2063,9		

Źródło: Opracowanie własne np. danych z GUS

6.2. Planowanie strategiczne

Planowanie strategiczne rozwoju Gminy Kamionka prowadzone jest systematycznie od wielu lat. Wyrazem tego rodzaju polityki podjętej przez Gminę są wypracowane i wdrożone niżej wymienione dokumenty strategiczne:

1. Strategia Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2009-2020
2. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Kamionka na lata 2014-2020
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamionka na lata 2008-2015
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka
5. Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”
6. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Kamionka na lata 2012-2016
7. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na rok 2015 (sporządzany corocznie)
8. Program współpracy Gminy Kamionka z organizacjami pozarządowymi na lata 2014-2018.
9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kamionka 2007-2032
10. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kamionka w zakresie terenów urbanizowanych.
11. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamionka w zakresie terenów przeznaczonych do zalesień.

6.3. Promocja gminy

Gmina Kamionka nie posiada opracowanej strategii promocyjnej. Promocja odbywa się poprzez sporadycznie wydawane publikacje o Gminie i jej historii, materiały reklamowe oraz imprezy promocyjno-integracyjne.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Kamionka funkcjonuje Samodzielne Stanowiska ds. Promocji.

Najważniejsze narzędzia promocyjne oraz imprezy promocyjno-integracyjne organizowane przez gminę od 2014 roku:

- Rewitalizacja przyrodnicza rynku w centrum miejscowości Kamionka - projekt realizowany ze środków PO Ryby 2007-2013 – poprawa wizerunku centrum miejscowości poprzez odnowienie Parku – nowe ścieżki, rabaty, fontanna, oświetlenie, mała architektura: ławki, kosze, niewielki zestaw do zabaw dla dzieci, tablica informacyjna o centrum miejscowości – historia, podział ulic, do tego zostały wydane niewielkie ulotki informacyjne – zakres taki jak na tablicy.
- „Wakacyjny festyn – letnie spotkanie z muzyką i tradycją w Kamionce” - 6.07.2014 r., występy zespołów, Avans, Impuls Band, dbomb, tańce z ogniami, animacje, pokazy strażackie, konkursy i zabawy dla dzieci i dorosłych, widowiska, występy zespołów ludowych.
- W roku 2014 został wydany niewielki nakład toreb papierowych z nadrukiem logo, oraz danymi Gminy Kamionka
- W 2014 zrealizowano projekt rewitalizacji Kamionki – chodniki: ul. Kocka, ul. Rynek, ul. Niska – poprawa wizerunku oraz infrastruktury drogowej
- W ramach LGD „Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem” został wydany przewodnik Turystyczny LGD – gdzie m.in. jest prezentacja gminy oraz Przewodnik rowerowy LGD.
- Festyn połączony z „Białą niedzielą”, organizatorzy LGD Lubartów oraz Gmina Kamionka, w programie: występy zespołów ludowych, turniej solectw, bieg, marsze nordic walking, turniej szachowy, animacje dla dzieci, występy dzieci i młodzieży z terenu gminy, letnie kino, ponadto prelekcje o zdrowiu, bezpłatne porady lekarzy specjalistów, prezentacje stowarzyszeń, KGW oraz innych jednostek jak ARiMR, ZUS, Bank itp. Instytucje.
- 29.06.2015 r. – „Sacro-Song” – impreza cykliczna.

Od 2015 organizowany jest konkurs na „Najpiękniejszy ogród w Gminie Kamionka 2015.” Cele konkursu:

- poprawa estetyki, wyglądu oraz stanu środowiska naturalnego Gminy Kamionka,
- wyróżnienie mieszkańców Gminy Kamionka, którzy kładą nacisk na estetykę otaczającej ich przestrzeni.
- Dożynki gminno-parafialne – organizowane corocznie.

Tabela nr 30. Wysokość budżetu UG na promocję gminy Kamionka w latach 2011-2015

Rok	Wysokość wydatków na promocję (w zł.)
2011	13309,7
2012	14152,91
2013	10284,10
2014	9936,75

Opracowane na podstawie danych z UG Kamionka

Wszystkie wyżej wymienione wydarzenia stanowią ogromny wpływ na integrację lokalnej społeczności, kultywowaniu tradycji oraz zwiększaniu atrakcyjności i promocji regionu gminy Kamionka.

6.4. Kapitał społeczny

Organizacje pozarządowe

Pod pojęciem organizacji pozarządowych rozumie się podmioty utworzone do realizacji powszechnie użytecznych celów, przy czym forma tych podmiotów, zasady ich powstawania i funkcjonowania ujęte są w ramach obowiązującego prawa. Obecnie obowiązujące przepisy dopuszczają dwie formy organizacyjne: stowarzyszenia i fundacje. Są to instytucje realizujące przyjęte społecznie lub gospodarczo użyteczne cele w takich dziedzinach jak: ochrona zdrowia, oświata, kultura, pomoc społeczna i inne.

Obecnie w Gminie Kamionka funkcjonuje kilka organizacji pozarządowych. Należą do nich.:

L.p	Nazwa organizacji	Siedziba	Imię i nazwisko prezesa/przewodniczącego	Nr KRS
1	Fundacja Animacji Lokalnej „Fraktal”	ul. Lubartowska 48	Magdalena Filip	000355780
2	Innym i sobie Stowarzyszenie Mieszkańców i Przyjaciół Gminy Kamionka	ul. Grobelna 14	Anna Sysiak	000340048
3	Fundacja „Na Lepsze”	Stanisławów Duży 3	Żelazna Marta – Prezes	0000516275
4	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju i promocji Kierzkówki „Działajmy razem”	Kierzkówka 15	Marlena Bogusz	0000441742
5	Stowarzyszenie „Dla Ziemi”	Bratnik 5	Ewa Kozdraj	0000010332
6	Ludowy Klub Sportowy	Kamionka	Janusz Drzewiecki	
7	Parafia św. Apostołów Piotra i Pawła	Kamionka		
8	Ochotnicza Straż Pożarna w	ul. Grobelna 14	Piotr Daniewski	0000045307

	Kamionce	Kamionka		
9	Ochotnicza Straż Pożarna w Staroście	Staroście 4	Marian Smolarz Wiceprezes Naczelnik	0000042800
10	Ochotnicza Straż Pożarna w Samokłeskach	Samokłęski 5	Jarosław Filipiak	0000016780
11	Ochotnicza Straż Pożarna w Kozłówce	Kozłówka 47	Ryszard Falkowicz Wiceprezes Naczelnik	0000041381
12	Ochotnicza Straż Pożarna w Siedliskach	Siedliska	Zbigniew Daniewski Prezes	0000028027
13	Ochotnicza Straż Pożarna w Syrach	Syry 53	Ryszard Daniewski Wiceprezes Naczelnik	0000042910
14	Ochotnicza Straż Pożarna w Ciemnie	Ciemno 62B	Rola Jacek Wiceprezes Naczelnik	0000039137
15	Ochotnicza Straż Pożarna w Wólce Krasienińskiej	Wólka Krasienińska 24A	Michał Michałowski Prezes	0000042822
16	Ochotnicza Straż Pożarna w Samokłeskach Koloni Pierwszej	Samokłęski Kolonia Pierwsza	Rafał Zięba	-
18	Stowarzyszenie Historyczne im. Piątego Oddziału Wojsk Narodowych Województwa Lubelskiego Zw. "Ćwiekami"	Staroście	-	-

6.5. Identyfikacja podstawowych problemów w obszarze

ZARZĄDZANIE
▪
▪ Zbyt niskie roczne nakłady budżetowe na działania promocyjne
▪ Niedostateczna promocja Gminy, niewykorzystanie atutów środowiskowych do promocji turystycznej Gminy.
▪ Coraz więcej osób korzystających z opieki społecznej
▪ Zbyt mała liczba aktywnych organizacji społecznych.
▪ Niska skuteczność polityki informacyjnej Gminy.
▪ Niska aktywność społeczna.
▪ Niedostosowana do celów rozwojowych gminy struktura organizacyjna Urzędu Gminy.

III. ANALIZA SWOT

Zasadniczym celem strategicznym każdego regionu jest zapewnienie jak najlepszego poziomu życia swoim mieszkańcom, dzięki wykorzystaniu zasobów regionu w którym żyją. Efektywność realizacji tego celu wymaga dokonania właściwej oceny potencjału regionu, wybrania kierunków rozwoju oraz spełnienia przez ten region określonej misji.

Istota analizy SWOT, której nazwa pochodzi od pierwszych liter wyrazów, tj.:

- **S**trengths - silne strony,
- **W**eaknesses – słabe strony,
- **O**pportunities – szanse,
- **T**hreats – zagrożenia,

sprowadza się do oceny zasobów społeczno-ekonomicznych danej jednostki w świetle pojawiających się w jej otoczeniu szans i zagrożeń.

Nazwa „SWOT” wskazuje jednocześnie na kolejność analizowania określonych czynników, a więc w pierwszym rzędzie na przedstawieniu atutów i słabości samorządu terytorialnego, odnosząc je następnie do okazji i zagrożeń występujących w jego środowisku zewnętrznym. Kolejność ta może być jednak odwrócona, przez co bada się zagrożenia oraz szanse jakie stwarza otoczenie na tle silnych i słabych stron jednostki samorządu terytorialnego (analiza TOWS). W związku z dużą ilością uwzględnianych czynników, w celu zwiększenia przejrzystości badania, można je odpowiednio pogrupować. Stąd przykładowo można wyróżnić takie dziedziny jak: finanse (np. struktura dochodów, stan zadłużenia), organizacja (np. struktura organizacyjna urzędu, zasoby kadrowe, działania marketingowe), gospodarka (np. liczba i struktura przedsiębiorstw, poziom zatrudnienia i bezrobocia), infrastruktura (np. stan dróg, sieci kanalizacyjnych, posiadany zasób mieszkaniowy, liczba szkół i przedszkoli), zagospodarowanie przestrzenne i środowisko (np. stan urbanizacji, emitowane zanieczyszczenia).

Analiza SWOT stanowi też często pierwszy krok w kierunku absorpcji środków unijnych. Jest ona podstawą studium wykonalności projektu. Umożliwia ona zdefiniowanie rzeczywistych potrzeb jednostki, przez co pozyskiwane środki będą przyczyniały się do jej faktycznego rozwoju i wkomponowywały się w całościową strategię działalności JST. Analiza SWOT może być również wielce przydatna w przeprowadzaniu programów restrukturyzacyjnych, które mogą dotyczyć zmiany formy prawnej czy organizacyjnej funkcjonujących w samorządzie jednostek publicznych.

Analiza SWOT dla Gminy Kamionka została opracowana w trakcie konsultacji społecznych z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności oraz pod kierunkiem eksperta zewnętrznego. Jest wynikiem spostrzeżeń pracowników Urzędu Gminy, lokalnych liderów i mieszkańców oraz podsumowaniem części diagnostycznej opracowania.

Analiza została przeprowadzona w następujących obszarach strategicznych:

- przestrzeń i środowisko,
- sfera społeczna,
- sfera gospodarcza,
- infrastruktura,

W dalszej części opracowania - tabelaryczna prezentacja wyników przeprowadzonych warsztatów strategicznych, dotyczących analizy SWOT strategii.

PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kozłowiecki park krajobrazowy ▪ Ścieżki rowerowe ▪ Duża ilość terenów zielonych ▪ Małe zanieczyszczenie środowiska przez zakłady produkcyjne ▪ Działalność kół łowieckich (duża aktywność) ▪ Działalność grup ekologów ▪ Gospodarstwa agroturystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mała świadomość lokalnego społeczeństwa na temat ochrony środowiska (dzikie wysypiska) ▪ Niszczenie upraw przez dzikie zwierzęta ▪ Mała ilość gospodarstw agroturystycznych ▪ Brak zaplecza hotelowego ▪ Brak miejsc wypoczynku dla turystów ▪ Mała ilość miejsc spacerowych ▪ Duża ilość bezpańskich psów i kotów ▪ Mała ilość sieci kanalizacyjnych ▪ Wodociągi słabej jakości ▪ Zaniedbanie i niekonserwowane rowy ▪ Niskie wykorzystanie OZE
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przystąpienie gminy do opracowania planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego ▪ Rozwój gospodarstw agroturystycznych ▪ Uprawy ekologiczne ▪ Rozbudowa sieci kanalizacyjnych ▪ pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych ▪ Zmiany przepisów dotyczących odstrzału dzikiej zwierzyny ▪ Powstanie punktów gastronomicznych ▪ Integracja ludności na cel wspólnego działania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niewydolna sieć wodociągowa ▪ Zwiększenie populacji dzikich zwierząt ▪ Wycinka lasów ▪ Farmy wiatrowe ▪ Pożary lasów ▪ Słaby stan dróg leśnych ▪ Piekarnia zadymianie otoczenia

SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytucje- kościół, szkoła, ośrodek zdrowia, poczta, GOK, przedszkole, OPS, GBP, klub sportowy, punkty obsługowo handlowe, świetlice wiejskie, muzeum Zamoyskich ▪ Stowarzyszenia fundacje, koła gospodyń, osp 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niewykorzystanie świetlic wiejskich ▪ Słabe zaangażowanie społeczności ▪ Słaby przepływ informacji (słaba promocja ofert) ▪ Mały dostęp do lekarzy-specjalistów ▪ Mała oferta zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży oraz w wakacje ▪ Brak ogólnodostępnego obiektu sportowego ▪ Mała oferta specjalistycznej opieki w ośrodku zdrowia ▪ Niewystarczająca infrastruktura przedszkolna ▪ Brak centrum rekreacyjnego, sportowego ▪ Małe możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych dla mieszkańców

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększenie się populacji gminy-przyrost naturalny, atrakcyjne położenie gminy(przyływ ludności miejskiej na wieś) ▪ Zwiększenie oferty kulturowo-sportowej dla różnych grup wiekowych ▪ Aktywizacja społeczności do działania ▪ Zachęcenie ludzi do działania ▪ Zwiększenie ofert kursów i szkoleń ▪ Sieć szerokopasmowa ▪ Polityka prorodzinna państwa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emigracja młodych ludzi ▪ Mała aktywność fizyczna ▪ Mała aktywność społeczna ▪ Starzenie się społeczeństwa ▪ Mała aktywność zawodowa ▪ Wykluczenie społeczne ▪ Uzależnienia, alkohol, narkomania, hazard, Internet, gry komputerowe ▪ Tendencja do zanikania więzi rodzinnych(duża ilość rozwodów, samotnych rodziców, brak czasu i chęci do zajmowania się własnymi dziećmi)

SFERA GOSPODARCZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czyste środowisko ▪ Rozdrobnione rolnictwo (sprzyja produkcji ekologicznej) ▪ Gospodarstwa rodzinne (zachowanie tradycji i przywiązanie do ziemi, zachowanie żywotności gospodarstwa) ▪ Położenie geograficzne gminy ▪ Lokalizacja na terenie gminy muzeum Zamojskich ▪ Istniejąca chłodnia i przetwórnia ▪ Dobre warunki pod turystykę 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niskodochodowe gospodarstwa ▪ Brak miejsc pracy (brak zakładów pracy) ▪ Brak atrakcyjnych terenów inwestycyjnych ▪ Słabe uzbrojenie istniejących terenów inwestycyjnych ▪ Duża emigracja i starające się społeczeństwo ▪ Słaba infrastruktura turystyczna ▪ Niska jakość ziemi-klasy ▪ Brak możliwości sprzedaży produktów z własnych gospodarstw
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój inicjatyw społecznych ▪ Dobre położenie geograficzne w odniesieniu do inwestycji (nasłonecznienie) ▪ Duży ruch turystów - muzeum Zamojskich ▪ Dostępność środków unijnych na inwestycje ▪ Reklama ▪ Zmiana przepisów dotyczących działalności gospodarczej ▪ Przepisy uniemożliwiające małym producentom sprzedaż własnych produktów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak inwestorów ▪ Upadki małych gospodarstw ▪ Brak opłacalności gospodarstw ▪ Strach przed unowocześnieniem ▪ Polityka państwa niesprzyjająca instytucjom zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (podatki, biurokracja, brak ulg)

INFRASTRUKTURA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac w Kozłówe (dużo turystów) ▪ Gospodarstwa ekologiczne ▪ Kozłowiecki park krajobrazowy ścieżki rowerowe, szlaki piesze ▪ Gospodarstwa agroturystyczne ▪ Istniejące złoża ropy ▪ Duże zasoby ludzkie ▪ Świeże powietrze ▪ Czysta woda ▪ Aktywna OSP ▪ Świetlice wiejskie ▪ Kopalnie piachu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak ścieżek rowerowych, traktów pieszych, placów zabaw, boiska ▪ Zła jakość dróg (Dąbrówka, Kozłówka, Syry, Samokłęski 2) ▪ Brak zaplecza gastronomicznego ▪ Brak miejsc wypoczynkowych ▪ Bezrobocie ▪ Brak oświetlenia ▪ Słaba komunikacja (mała ilość autobusów) ▪ Brak spółki wodnej ▪ Zanieczyszczenie lasów i rowów przydrożnych ▪ Niski budżet gminy ▪ Świetlice w złym stanie lub ich brak ▪ Niski procent skanalizowania gminy (brak przydomowych oczyszczalni)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przyciągnięcie turystów i przedsiębiorców ▪ Tworzenie miejsc pracy ▪ Większy przyrost naturalny ▪ Integracja ludności ▪ Pozyskiwanie funduszy europejskich , z ochrony środowiska ▪ Przyciąganie inwestorów ▪ Organizowanie szkoleń i kursów ▪ Lepsza komunikacja (autobusy, busy) ▪ Oświetlenie ledowe ▪ Sieć szerokopasmowa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emigracja młodych ludzi ▪ Zmiana miejsc zamieszkania ▪ Słaba stopa życiowa mieszkańców ▪ Brak perspektyw na pracę ▪ Brak inwestorów i pracodawców ▪ Niskie dochody ▪ Brak środków na rozwój przedsiębiorstw ▪ Zanieczyszczenie środowiska ▪ Duże zadłużenie gminy i małe możliwości zwiększania dochodów

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Rozwój gospodarczy gminy zależy od działań i stanowiska władz lokalnych oraz zaangażowania, aktywności i współpracy partnerów społecznych i gospodarczych. Powinny one spełniać następujące cele:

- wspieranie lokalnej przedsiębiorczości;
- zachęcanie nowych inwestorów do inwestowania na terenie gminy poprzez stwarzanie udogodnień organizacyjnych i prawnych;
- poprawę infrastruktury technicznej;
- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności mieszkańców;
- aktywizację społeczności lokalnej.

Najważniejszymi czynnikami rozwoju lokalnego są:

- zatrudnienie – ważne jest powstawanie nowych firm i rozwój istniejących, co prowadzi do tworzenia nowych miejsc pracy oraz wprowadzanie nowych technologii;
- baza dla rozwoju – np. zasoby środowiska naturalnego, rozwinięta infrastruktura, dogodne tereny pod inwestycje, przedsiębiorczość, jakość kadr;
- zalety lokalizacji – położenie geograficzne gminy oraz dogodna komunikacja – jeżeli gmina jest miejscem do którego łatwo dojechać oraz będzie dobrze rozwinięta łączność komunikacyjna, zwiększa się atrakcyjność gminy pod względem inwestycyjnym i turystycznym;
- zasoby wiedzy – ważne są kwalifikacje i umiejętności mieszkańców.

Wymienione wyżej czynniki są uniwersalne z punktu widzenia każdej gminy, w przypadku Gminy Kamionka należałoby je dostosować do zdiagnozowanych uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego:

- atrakcyjność inwestycyjna powiązana z istniejącym potencjałem turystycznym, jako podstawowy czynnik rozwoju gospodarczego gminy spowoduje lokalizację przedsiębiorstw usługowych, produkcyjnych, rozwój rynków zbytu i zaopatrzenia, dostępność usług specjalistycznych;
- dostępność komunikacyjna jako podstawowy warunek lokalizacji przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych i handlowych oraz zabudowy mieszkaniowej - przyrostu liczby stałych mieszkańców;
- zewnętrzna i wewnętrzna spójność komunikacyjna obszaru Gminy - sprzyja sprawnie funkcjonującemu transportowi publicznemu (dogodny dojazd do pracy, szkół i uczelni), optymalnemu wykorzystaniu zasobów Gminy (m.in. elastyczne wykorzystanie budynków oświatowych, infrastruktury społecznej), poprawie warunków życia mieszkańców, rozwojowi lokalnego rynku zbytu i pracy, integracji mieszkańców, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej Gminy i ochronie środowiska naturalnego.

Podsumowaniem diagnozy strategicznej są wnioski i rekomendacje dotyczące przyszłych kierunków rozwoju. Projekcja przyszłości jest obrazowym przedstawieniem możliwości rozwojowych, jakie stwarzają uwarunkowania zewnętrzne i szanse tkwiące w uwarunkowaniach wewnętrznych, z uwzględnieniem ograniczeń tkwiących w sferach społeczno-gospodarczej i przyrodniczej.

Analiza potencjału Gminy wskazuje na możliwość rozwoju kilku funkcji Gminy Kamionka, które powinny stać się dla niej głównymi wytycznymi rozwoju i doprowadzić do pożądanых przeobrażeń społeczno-gospodarczych:

- funkcja turystyczna,
- funkcja społeczna,
- funkcja mieszkaniowo-rekreacyjna,
- funkcja gospodarcza,
- funkcja ochrony środowiska.

Diagnoza sytuacji Gminy Kamionka oraz przeprowadzona analiza SWOT wskazuje na to, że obecnie główny nacisk należy położyć na gospodarkę, w tym turystykę i społeczeństwo, ponieważ stan środowiska naturalnego nie stanowi zagrożenia dla zrównoważonego rozwoju Gminy. Nie oznacza to jednak, że środowisko naturalne może pozostawać poza uwagą społeczną. Obecny, dobry stan

środowiska naturalnego nie zwalnia władz Gminy oraz mieszkańców z podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych służących dalszej jego ochronie. Wyrównanie szans rozwojowych wszystkich dziedzin jest warunkiem postępu, przez który należy rozumieć poprawę ogólnej zamożności i warunków życia człowieka.

Szansą rozwojową dla Gminy Kamionka jest rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w kierunku turystyki i rekreacji, co jest jednym z najważniejszych niewykorzystanych dotychczas przez Gminę możliwości rozwoju. Gmina, poprzez czyste środowisko naturalne i piękno krajobrazu stanowi bardzo atrakcyjne miejsce do zamieszkania. Jednocześnie należy zadbać o społeczną sferę życia człowieka. Analiza SWOT wskazuje na duże zaniedbania m.in. w sferze ochrony zdrowia mieszkańców (w tym zakresie wynikające z braku środków finansowych na te cele). Na uwagę zasługuje również niewystarczająca (niedopasowana do potrzeb) oferta spędzania wolnego czasu skierowana do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Z punktu widzenia ochrony środowiska niezbędne jest zadbanie o rozwój infrastruktury kanalizacyjnej oraz dalsza walka z nielegalnymi śmietniskami, czy też nieszczelnymi przydomowymi szambami. Innymi słowy działania dotyczące rozwoju Gminy powinny iść w kierunku poprawy jakości i poziomu życia mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury, stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, tworzenie nowych miejsc pracy oraz zachowanie i promocję walorów krajobrazu i środowiska.

Należy więc:

- wspierać lokalne inicjatywy podejmowania działalności gospodarczej, w tym związanej z usługami turystycznymi i tworzyć warunki zachęcające do lokalizowania na terenie gminy przedsiębiorstw,
- wspierać mieszkańców w procesie podnoszenia wiedzy i kwalifikacji, oraz inicjatywach społecznych i gospodarczych,
- stworzyć małą infrastrukturę rekreacyjną np. place zabaw dla dzieci,
- zadbać o bezpieczeństwo ruchu pieszych poprzez budowę chodników oraz oświetlenia ulicznego i parkingów,
- rozwinąć infrastrukturę drogową, zwłaszcza drogi powiatowe oraz doprowadzić do zewnętrznej i wewnętrznej spójności komunikacyjnej Gminy,
- umacniać pozycję miejscowości Kamionka, jako silnego ośrodka kultury, i przedsiębiorczości,
- wykorzystać walory środowiskowe i kulturowe do rozwoju turystyki, w tym agroturystyki i turystyki weekendowej a także rekreacji, co stanowić może podstawowe lub dodatkowe źródło dochodów mieszkańców.

V. MISJA, WIZJA - CEL GENERALNY PROGRAMU

Zasadniczym celem działania Gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, co można rozumieć jako misję zapewnienia jak najlepszych warunków świadczenia usług społecznych, a co za tym idzie dążenie Gminy Kamionka do wyrównywania dysproporcji pomiędzy Gminą a innymi rejonami województwa o wysokim poziomie rozwoju, co pozwoliłoby na stworzenie mieszkańcom optymalnych warunków do życia i rozwoju działalności.

Cel generalny Programu Rozwoju Gminy Kamionka jest tożsamy z celem generalnym Strategii Rozwoju na lata 2015-2030

Istota i cel działania samorządu gminnego oraz wypracowane podczas warsztatów strategicznych kierunki rozwoju Gminy pozwoliły na sformułowanie misji strategicznej Strategii Rozwoju Gminy Kamionka.

Misją Gminy Kamionka do 2030 roku jest

Dążenie do zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego gwarantującego odpowiednie warunki i jakość życia mieszkańców w oparciu o potencjał i walory gminy, aktywność mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz współpracę i skuteczną promocję.

Osiągnięcie zakładanego celu generalnego strategii rozwoju jest nierozzerwalnie związane z prowadzoną polityką rozwoju lokalnego. **Polityka rozwoju lokalnego** rozumiana jest jako świadoma i celowa działalność organów samorządu, zmierzająca do systematycznej poprawy konkurencyjności podmiotów gospodarczych i poziomu życia mieszkańców oraz wzrostu potencjału gospodarczego regionów, przyczyniającego się ostatecznie do rozwoju społeczno – gospodarczego kraju.

Wizja Gminy Kamionka

Wizja to stan docelowy, jaki uda się osiągać poprzez realizację misji – jest to więc perspektywa przyszłości.

Wizja Gminy Kamionka

Gmina Kamionka przyjazna dla ludzi

VI. CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne formułuje się w obszarach priorytetowych – to jest tych aspektach życia społecznego i gospodarczego, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia stanu rzeczy określonego w celu generalnym strategii.

Celem generalnym Strategii Rozwoju Gminy Kamionka jest:

Dążenie do zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego gwarantującego odpowiednie warunki i jakość życia mieszkańców w oparciu o potencjał i walory gminy, aktywność mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz współpracę i skuteczną promocję.

Cel generalny Strategii oraz Programu oraz wynikające z niego priorytety – kierunki rozwoju Gminy, osiągnięty zostanie poprzez realizację celów strategicznych.

*Dla Programu Rozwoju Gminy Kamionka, w perspektywie lat 2015 – 2020
wyznaczono następujące cele strategiczne:*

Domena I ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel strategiczny 1:

Rozwój i kształtowanie przyjaznej i estetycznej przestrzeni publicznej oraz ochrona i efektywne zagospodarowanie środowiska i przyrody

Cel strategiczny 2:

Ochrona i promocja zdrowia mieszkańców

Cel strategiczny 3:

Wsparcie osób potrzebujących oraz przeciwdziałanie wykluczeniu

Cel strategiczny 4:

Poprawa i rozwój edukacji publicznej, oświaty i wychowania

Cel strategiczny 5:

Promocja i rozwój kultury oraz ochrona i pielęgnowanie zabytków i dziedzictwa kulturowego

Cel strategiczny 6:

Rozwój rekreacji oraz kultury fizycznej i sportu

Cel strategiczny 7:

Poprawa bezpieczeństwa obywateli oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym

Cel strategiczny 8:

Promocja i realizacja polityki prorodzinnej gminy mająca, której główną wartością jest dobro rodziny w celu zahamowania istniejących negatywnych trendów w rozwoju ludności oraz przygotowania dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych

Cel strategiczny 9:

Aktywizacja lokalnej społeczności poprzez rozwój inicjatyw lokalnych oraz wsparcie rozwoju trzeciego sektora

Cel strategiczny 10:

Poprawa jakości i przejrzystości zarządzania gminą poprzez rozwój procesu konsultacji

społecznych oraz poprawę wizerunku gminy

Domena II ROZWÓJ GOSPODARCZY

Cel strategiczny 1:
Rozwój przedsiębiorczości i wzrost aktywności gospodarczej;

Cel strategiczny 2:
Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Cel strategiczny 3:
Wsparcie rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów;

Cel strategiczny 4:
Poprawa wizerunku gminy poprzez skuteczną promocję wewnętrzną na zewnątrz

Cel strategiczny 5:
Rozwój turystyki i poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie zasobów i dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

Domena III ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

Cel strategiczny 1:
Rozwój infrastruktury drogowej i komunikacyjnej

Cel strategiczny 2:
Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej

Cel strategiczny 3:
Rozwój infrastruktury kulturalnej i poprawa jakości dziedzictwa kulturowego

Cel strategiczny 4:
Poprawa i rozwój infrastruktury oświatowej i edukacyjnej

Cel strategiczny 5:
Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Cel strategiczny 6:
Rozwój nowoczesnych źródeł energii, w tym energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

VII. CELE OPERACYJNE - drugi poziom planu strategicznego

Cele operacyjne stanowią uszczegółowienie celów strategicznych i są podstawą dla określenia kierunków działań, co przekłada się w dalszym etapie planowania na wyznaczenia szczegółowych zadań do realizacji. W ten sposób cele operacyjne stanowią podstawę i uzasadnienie do umieszczania konkretnych zadań w Programie Rozwoju Gminy, programach branżowych, czy Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Niektóre cele operacyjne są równoważne z celami strategicznymi.

W ramach trzech priorytetów oraz celów strategicznych realizowane będą następujące cele operacyjne:

Cele strategiczne oraz cele operacyjne w ramach poszczególnych domen rozwojowych

Domena I ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel strategiczny I.1:

Rozwój i kształtowanie przyjaznej i estetycznej przestrzeni publicznej oraz ochrona i efektywne zagospodarowanie środowiska i przyrody

- Cel operacyjny I.1.1: Podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców
- Cel operacyjny I.1.2: Ochrona i pielęgnowanie dziedzictwa przyrodniczego
- Cel operacyjny I.1.3: Poprawa funkcjonowania gospodarki wodno-melioracyjnej
- Cel operacyjny I.1.4: Zagospodarowanie i poprawa wizerunku terenów zaniedbanych przez prywatnych właścicieli
- Cel operacyjny I.1.5: Poprawa jakości i stanu środowiska naturalnego poprzez likwidację dzikich wysypisk śmieci oraz oczyszczenie i zadbanie o przydrożne rowy
- Cel operacyjny I.1.6: Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie Gminy
- Cel operacyjny I.1.7: Promocja wśród właścicieli gospodarstw rolnych ekologicznych rozwiązań w gospodarce ściekowej
- Cel operacyjny I.1.8: Kompleksowe i spójne zagospodarowanie przestrzenne Gminy we współpracy i w oparciu o szerokie konsultacje ze społecznością lokalną
- Cel operacyjny I.1.9: Organizacja konkursów i innych przedsięwzięć dla mieszkańców i przedsiębiorców mających na celu poprawę ładu przestrzennego i wizerunku użytkowanych terenów
- Cel operacyjny I.1.10: Rozwój gminnego budownictwa mieszkaniowego
- Cel operacyjny I.1.11: Efektywne zagospodarowanie terenów zielonych i parków należących do gminy

Cel strategiczny I.2:

Ochrona i promocja zdrowia mieszkańców

- Cel operacyjny I.2.1: Poprawa i zwiększenie dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej
- Cel operacyjny I.2.2: Rozwój profilaktyki zdrowotnej
- Cel operacyjny I.2.3: Organizacja imprez i innych projektów służących ochronie zdrowia i profilaktyce zdrowotnej
- Cel operacyjny I.2.4: Wdrażanie programów promocji i profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania uzależnieniom (nikotynizm, alkoholizm, narkomania)

Cel strategiczny I.3:

Wsparcie osób potrzebujących oraz przeciwdziałanie wykluczeniu

- Cel operacyjny I.3.1: Opracowanie kompleksowego programu opieki nad osobami starszymi z terenu gminy
- Cel operacyjny I.3.2: Uruchomienie punktów doradztwa prawnego, psychologicznego
- Cel operacyjny I.3.3: Promocja idei ekonomii społecznej i współpraca z instytucjami pozarządowymi w zakresie promocji i tworzenia spółdzielni socjalnych
- Cel operacyjny I.3.4: Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych
- Cel operacyjny I.3.5: Efektywne wykorzystanie Centrum Integracji Społecznej w Kamionce

Cel strategiczny I.4:

Poprawa i rozwój edukacji publicznej, oświaty i wychowania

- Cel operacyjny I.4.1: Stworzenie możliwości zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie wakacji i ferii zimowych
- Cel operacyjny I.4.2: Podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych
- Cel operacyjny I.4.3: Podniesienie świadomości rodziców w zakresie właściwego kształtowania postaw i wychowania dzieci
- Cel operacyjny I.4.4: Zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających pozaszkolne zainteresowania dzieci i młodzieży.
- Cel operacyjny I.4.5: Zwiększenie poziomu edukacji dotyczącej dziedzictwa kulturowego i historycznego kraju i regionu

Cel strategiczny I.5:

Promocja i rozwój kultury oraz ochrona i pielęgnowanie zabytków i dziedzictwa kulturowego

- Cel operacyjny I.5.1: Rozwój kulturalny społeczności lokalnej poprzez poprawę i rozwój oferty i aktywności Gminnego Ośrodka Kultury oraz innych instytucji działających w sferze kultury na terenie gminy
- Cel operacyjny I.5.2: Aktywizacja lokalnych społeczności poprzez wykorzystanie potencjału istniejących świetlic wiejskich
- Cel operacyjny I.5.3: Wzrost zaangażowania mieszkańców, w szczególności młodzieży w organizowane przedsięwzięcia kulturalne
- Cel operacyjny I.5.4: Wykorzystanie potencjału mieszkańców gminy dla rozwoju kultury
- Cel operacyjny I.5.5: Tworzenie miejsc pamięci historycznej oraz służących kultywowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego
- Cel operacyjny I.5.6: Zwiększenie aktywności kulturalno-oświatowej przez biblioteki
- Cel operacyjny I.5.7: Ochrona, rewitalizacja i odnowienie lokalnych zabytków i pomników historycznych
- Cel operacyjny I.5.8: Stworzenie szerszego i skoordynowanego systemu informacji i promocji działalności kulturalnej i organizowanych przedsięwzięć

Cel strategiczny I.6:

Rozwój kultury fizycznej i sportu

- Cel operacyjny I.6.1: Zwiększenie ilości organizowanych imprez sportowych i rekreacyjnych
- Cel operacyjny I.6.2: Zwiększenie wykorzystania istniejącej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej przez mieszkańców

Cel strategiczny I.7:

Poprawa bezpieczeństwa obywateli oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym

- Cel operacyjny I.7.1: Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców poprzez wzrost współpracy służb z mieszkańcami i innych instytucjami
- Cel operacyjny I.7.2: Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozwój

monitoringu kluczowych terenów gminy

- Cel operacyjny I.7.3: Wzrost zaangażowania mieszkańców w działalność OSP
- Cel operacyjny I.7.4: Promowanie zachowań prospołecznych wśród młodzieży
- Cel operacyjny I.7.5: Zwiększenie efektywności przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym poprzez unowocześnienie wyposażenia jednostek straży pożarnej oraz promocję i informowanie lokalnej społeczności o istniejących zagrożeniach

Cel strategiczny I.8:

Promocja i realizacja polityki prorodzinnej gminy mająca, której główną wartością jest dobro rodziny w celu zahamowania istniejących negatywnych trendów w rozwoju ludności oraz przygotowania dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych

- Cel operacyjny I.8.1: Stworzenie systemu opieki dla dzieci poniżej trzeciego roku życia
- Cel operacyjny I.8.2: Rozwój systemu bezpłatnego poradnictwa prawnego dla rodzin potrzebujących
- Cel operacyjny I.8.3: Zwiększenie oferty porad pedagogiczno-psychologicznej dla rodziców
- Cel operacyjny I.8.4: Zwiększenie dostępności porad i ćwiczeń logopedycznych dla dzieci
- Cel operacyjny I.8.5: Zwiększenie aktywności instytucji gminnych i pozarządowych w formułowanie i realizację polityki prorodzinnej

Cel strategiczny I.9:

Aktywizacja lokalnej społeczności poprzez rozwój inicjatyw lokalnych oraz wsparcie rozwoju trzeciego sektora

- Cel operacyjny I.9.1: Rozwój i aktywizacja organizacji pozarządowych na terenie gminy
- Cel operacyjny I.9.2: Promocja i rozwój działalności kół gospodyń wiejskich
- Cel operacyjny I.9.3: Opracowanie i wdrożenie narzędzi i technik prowadzenia konsultacji społecznych ze społecznością lokalną w kluczowych sprawach dla Gminy
- Cel operacyjny I.9.4: Inicjowanie i organizacja i promocja wolontariatu

Cel strategiczny I.10:

Poprawa jakości i przejrzystości zarządzania gminą poprzez rozwój procesu konsultacji społecznych oraz poprawę wizerunku gminy

- Cel operacyjny I.10.1: Zwiększenie zainteresowania radnych gminnych formułowaniem polityki rozwoju gminy
- Cel operacyjny I.10.2: Poprawa jakości i efektywności obsługi mieszkańców przez instytucje gminne

Domena II ROZWÓJ GOSPODARCZY

Cel strategiczny 1:

Rozwój przedsiębiorczości i wzrost aktywności gospodarczej;

- Cel operacyjny II.1.1: Wsparcie biznesu oraz osób chcących założyć własną działalność gospodarczą poprzez świadczenie usług doradczych i informacyjnych
 - Cel operacyjny II.1.2: Rozwój współpracy władz gminy z przedsiębiorcami i organizacjami biznesowymi – promocja najbardziej aktywnych firm z terenu gminy
-

- Cel operacyjny II.1.3: Wspieranie rolników w przekwalifikowaniu się na działalność pozarolniczą
- Cel operacyjny II.1.4: Promocja i rozwój przedsiębiorstw ekonomii społecznej
Cel strategiczny 2:
Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- Cel operacyjny II.2.1: Stworzenie systemu zachęt do inwestowania i zakładania działalności gospodarczej poprzez opracowanie i wdrożenie polityki ulg i zwolnień podatkowych
- Cel operacyjny II.2.2: Stworzenie oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów oraz systemu obsługi inwestora w gminie

Cel strategiczny 3:

Wsparcie rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów;

- Cel operacyjny II.3.1: Poprawa opłacalności produkcji rolnej poprzez wsparcie doradcze i szkoleniowe oraz stworzenie miejsca do sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych
- Cel operacyjny II.3.2: Wspieranie podejmowania w gospodarstwach rolnych, lub grupach gospodarstw lokalnych form przetwórstwa płodów rolnych, opartych o tradycyjne receptury i technologie.

Cel strategiczny 4:

Poprawa wizerunku gminy poprzez skuteczną promocję wewnętrzną na zewnątrz

- Cel operacyjny II.4.1: Poprawa wizerunku gminy poprzez stworzenie programu promocji gminy
- Cel operacyjny II.4.2: Wzrost zaangażowania instytucji i podmiotów sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego w działania promocyjne gminy
- Cel operacyjny II.4.3: Podjęcie działań w kierunku identyfikacji i promocji tradycyjnych produktów lokalnych w poszczególnych rejonach gminy
- Cel operacyjny II.4.4: Zwiększenie poziomu współpracy i koordynacji w zakresie promocji z innymi gminami i powiatem
- Cel operacyjny II.4.5: Promocja i rozwój współpracy gminy oraz innych instytucji z Parafią
- Cel operacyjny II.4.6: Rozwój współpracy międzynarodowej gminy, organizacji pozarządowych oraz lokalnych przedsiębiorstw
- Cel operacyjny II.4.7: Wzrost zaangażowania biznesu w inicjatywy społeczne
- Cel operacyjny II.4.8: Stworzenie mechanizmów współpracy i organizacja wspólnych przedsięwzięć przez instytucje gminne i przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe

Cel strategiczny 5:

Rozwój turystyki i rekreacji oraz poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie zasobów i dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

- Cel operacyjny II.5.1: Poprawa wizerunku gminy oraz wzrost atrakcyjności turystycznej poprzez odpowiednie oznakowanie miejsc zabytkowych i atrakcyjnych turystycznie
- Cel operacyjny II.5.2: Promocja i wsparcie rozwoju działalności lokalnych twórców ludowych
- Cel operacyjny II.5.3: Stworzenie spójnego systemu promocji gminnych atrakcji turystycznych i rekreacyjnych
- Cel operacyjny II.5.4: Wspieranie mieszkańców wsi w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych poprzez promocję, informację oraz doradztwo

Domena III
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

Cel strategiczny 1:
Rozwój infrastruktury drogowej i komunikacyjnej

- Cel operacyjny III.1.1: Poprawa stanu technicznego oraz infrastruktury towarzyszącej dróg gminnych i powiatowych przebiegających przez teren gminy
- Cel operacyjny III.1.2: Rozwój infrastruktury turystycznej poprzez budowę i modernizację ciągów pieszo-rowerowych
- Cel operacyjny III.1.3: Poprawa infrastruktury drogowej oraz bezpieczeństwa mieszkańców poprzez budowę oświetlenia ulicznego
- Cel operacyjny III.1.4: Poprawa wizerunku gminy poprzez odpowiednie oznakowanie dróg, miejscowości i interesujących miejsc
- Cel operacyjny III.1.5: Zwiększenie ilości miejsc parkingowych na terenie gminy
- Cel operacyjny III.1.6: Usprawnienie funkcjonowania komunikacji zbiorowej i indywidualnej z ośrodkami powiatowymi i wojewódzkim

Cel strategiczny 2:
Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej

- Cel operacyjny III.2.1: Poprawa infrastruktury kanalizacyjnej poprzez budowę sieci kanalizacyjnej, przydomowych oczyszczalni ścieków
- Cel operacyjny III.2.2: Poprawa jakości i efektywności funkcjonowania systemu zaopatrzenia w wodę

Cel strategiczny 3:
Rozwój infrastruktury kulturalnej i poprawa jakości dziedzictwa kulturowego

- Cel operacyjny III.3.1: Budowa, przebudowa, modernizacja oraz wyposażenie obiektów służących działalności kulturalnej
- Cel operacyjny III.3.2: Wyposażenie obiektów służących działalności kulturalnej

Cel strategiczny 4:
Poprawa i rozwój infrastruktury oświatowej i edukacyjnej

- Cel operacyjny III.4.1: Rozwój infrastruktury oświatowej poprzez budowę, modernizację i wyposażenie placówek oraz szkół

Cel strategiczny 5:
Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

- Cel operacyjny III.5.1: Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez budowę, modernizację i wyposażenie ogólnodostępnych obiektów sportowych
- Cel operacyjny III.5.2: Budowa terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych na terenie małych miejscowości
- Cel operacyjny III.5.3: Budowa i modernizacja placów zabaw dla dzieci

Cel strategiczny 6:
Rozwój nowoczesnych źródeł energii, w tym energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

- Cel operacyjny III.6.1: Promocja i rozwój odnawialnych źródeł energii
- Cel operacyjny III.6.2: Rozwój infrastruktury gazowej

VIII. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGICZNYMI DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Podstawowe aktualne strategiczne dokumenty planistyczne w Polsce to:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r.
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Praktycznym rezultatem dyskusji nad zmianami w Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.06. nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) było stworzenie nowego porządku strategicznego. W spójności z oczekiwaniami Unii Europejskiej co do zakresu dokumentów o charakterze strategicznym powstał nowy model. Ramę stanowią: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (perspektywa 2030 roku) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (zawsze w układzie 20 lat do przodu). W tak zdefiniowanych granicach mieścić się powinna Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 (10 letni horyzont czasowy) w korelacji z europejskim dokumentem programowym (Europa 2020) oraz 9 zintegrowanymi strategiami dotyczącymi:

- Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Rozwoju Transportu,
- Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska,
- Rozwoju Regionalnego,
- Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
- Sprawnego Państwa,
- Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa RP¹⁸.

Celem głównym Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu powinno być mierzone, z jednej strony, wzrostem produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca, a z drugiej zwiększeniem spójności społecznej oraz zmniejszeniem nierówności o charakterze terytorialnym, jak również skalą skoku cywilizacyjnego społeczeństwa oraz innowacyjności gospodarki w stosunku do innych krajów.

Głównym sposobem osiągnięcia tego celu jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy. W porównaniu z przeciętnym tempem wzrostu w okresie 20 lat transformacji (4,2% rocznie) ambitnym celem byłoby osiągnięcie poziomu średnio ok. 3,5% wzrostu gospodarczego do 2020 roku, co jest niebywale trudne, nawet przy obecnych, ostrożnych założeniach. Gdyby realny okazał się taki scenariusz rozwojowy, w którym średni wzrost wyniesie ok 3,5%, to przyspieszenie wzrostu w większej skali potrzebne będzie w następnej dekadzie – 2020 - 2030.

W tym sensie „trzecia fala nowoczesności” oznacza umiejętne łączenie modernizacji, innowacji, impetu cyfrowego z poprawą jakości życia, powiązaną ze skokiem cywilizacyjnym, jakiego w tej perspektywie czasowej Polska winna dokonać. Realizacji tak postawionych zadań powinno towarzyszyć odpowiednio wysokie tempo wzrostu gospodarczego, które umożliwiałoby efektywną konwergencję do wyżej rozwiniętych gospodarek Unii Europejskich pod względem dochodu na mieszkańca, w warunkach równowagi finansów publicznych, bez zagrożeń płynących z tytułu nadmiernego wzrostu długu publicznego, czy deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wyraźnie postawionym zadaniem powinno być przesunięcie wydatków publicznych w kierunku wydatków prorozwojowych. Wysiłek na rzecz oszczędności musi być bowiem połączony z odpowiedzialnym ponoszeniem nakładów na inwestycje prorozwojowe o szczególnie priorytetowym charakterze. Wyznacznikiem takiego działania jest dostosowanie i połączenie tempa konwergencji z potrzebami inwestycyjnymi, zapobiegającymi nadmiernemu spowolnieniu gospodarczemu, czy stagnacji na rynku pracy.

¹⁸

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030, mac.gov.pl

Przez podniesienie poziomu życia rozumiemy wzrost dochodów w sektorze gospodarstw domowych, ułatwienie dostępu do edukacji i szkolenia, co prowadzi do podwyższenia poziomu wykształcenia społeczeństwa i podnoszenia kwalifikacji obywateli, wzrost zatrudnienia i wydajności pracy, skutkujące zarówno obniżeniem bezrobocia, jak i zwiększeniem poziomu aktywności zawodowej oraz poprawę zdrowotności mieszkańców Polski.

Przez podniesienie jakości życia rozumiemy istotną poprawę stanu i wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród obywateli, możliwość korzystania z funkcjonalnej i łatwo dostępnej infrastruktury technicznej i społecznej, życie w czystym, zdrowym i sprzyjającym środowisku przyrodniczym, uczestnictwo w życiu demokratycznym, uczestnictwo w kulturze i turystyce, przynależność do zintegrowanej, pomocnej wspólnoty lokalnej, umożliwiającej lepszą harmonizację życia rodzinnego i zawodowego oraz aktywność w ramach społeczeństwa obywatelskiego.

Podniesienie poziomu i jakości życia ma umożliwić polityka państwa pozwalająca na szybki, trwały rozwój gospodarczy w perspektywie długookresowej, oparty na rozwoju kapitału ludzkiego, zwiększaniu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki i regionów, w tym na inwestycjach w sferze badań i rozwoju, oraz na uzyskanie stabilnych warunków ekonomiczno-społecznych i środowiskowych zapewniających europejski poziom i jakość życia obywateli i rodzin w kraju i wspólnotach lokalnych. Funkcjonowanie wspólnoty i jej bezpieczeństwo powinno być oparte o zasadę subsydiarności. W sytuacjach zagrożeń przerastających możliwości reagowania społeczności lokalnej powinna ona mieć wsparcie właściwych organów administracji publicznej.

Osiągnięcie strategicznego celu kluczowego Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030 roku będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych:

- **konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji),**
- **równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji),**
- **efektywności i sprawności państwa.**

Realizacja powyższych priorytetów będzie następować poprzez działania regulacyjne, decyzyjne i wdrożeniowe władz państwowych i administracji publicznej, jak i innych podmiotów życia społeczno – gospodarczego oraz system oceny postępu realizacji działań.

Celem generalnym

Programu Rozwoju Gminy Kamionka jest:

Dążenie do zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego gwarantującego odpowiednie warunki i jakość życia mieszkańców w oparciu o potencjał i walory gminy, aktywność mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz współpracę i skuteczną promocję.

Cel generalny Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Kamionka jest spójny z celem głównym Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, a priorytety Strategii nawiązują do priorytetów w niej określonych.

Cele, priorytety i kierunki rozwoju na szczeblu regionalnym określa **Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku**.

Wizja Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego

Wizja ta jest oparta na wspomnianym już założeniu, że szeroko rozumiane otoczenie regionu (świat – Europa – Polska) nie zostanie dotknięte długotrwałym, głębokim załamaniem gospodarczym i że procesy społeczno-gospodarcze będą przebiegały zgodnie z prawidłowościami współczesnego modelu rozwoju, w którym rosnącą rolę ogrywają czynniki jakościowe (tak technologiczne, jak i społeczne).

Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego z perspektywą do 2030 roku to:

Cel strategiczny 1: *Wzmacnianie urbanizacji regionu* będzie realizowany dzięki osiągnięciu następujących celów operacyjnych:

- 1.1. Rozwijanie funkcji metropolitalnych Lublina** jako głównego ośrodka Polski Wschodniej, koncentrującego gospodarcze, naukowe i kulturalne kontakty ze światem, zwłaszcza ze wschodnimi sąsiadami.
- 1.2. Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast** (np. naukowych, akademickich, kulturalnych, turystycznych), które przyczyniają się do dynamizacji rozwoju tych miast i otaczających je obszarów.
- 1.3. Poprawa skomunikowania Lublina z obszarami metropolitalnymi Polski i zagranicy.**

Cel strategiczny 2: *Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich* będzie realizowany dzięki osiągnięciu następujących celów operacyjnych:

- 2.1. Poprawa warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw** przez m.in. promowanie i wspieranie scalania gruntów i powiększania obszaru gospodarstw, poprawę struktury gospodarstw i przyspieszenie przepływu ziemi do gospodarstw większych obszarowo i nastawionych na produkcję towarową.
- 2.2. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego**, pozwalający na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu.
- 2.3. Wzmocnienie doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi** (grupy producenckie, spółdzielnie itp.).
- 2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich** w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa).
- 2.5. Wyposażanie obszarów wiejskich w infrastrukturę transportową, komunalną i energetyczną**, w sposób skoordynowany z innymi przedsięwzięciami i spójny wewnętrznie.

Cel strategiczny 3: *Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu* będzie realizowany dzięki następującym celom operacyjnym:

- 3.1. Wspieranie najbardziej perspektywicznych kierunków badań i komercjalizacji ich wyników.**
- 3.2. Wspieranie kierunków kształcenia na poziomie wyższym szczególnie istotnych dla przyszłego rynku pracy regionu oraz mających unikatowe znaczenie w skali ponadregionalnej.**
- 3.3. Stworzenie systemu wsparcia naukowego, eksperckiego i wdrożeniowego na rzecz rozwoju wybranych sektorów gospodarki.**
- 3.4. Rozwijanie systemu kształcenia dostosowanego do specyfiki regionu.**
- 3.5. Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw.**
- 3.6. Rozwój społeczeństwa informacyjnego.**

Cel strategiczny 4: *Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu* będzie osiągnięty dzięki realizacji następujących celów operacyjnych:

- 4.1. Poprawa wewnętrznego skomunikowania regionu** dzięki powiązaniu jego najważniejszych miast sprawną siecią drogową, budowaną w pierwszej kolejności tam, gdzie jej niedoskonałość jest barierą rozwoju.
- 4.2. Wspieranie włączenia społecznego.**
- 4.3. Wzmacnianie społecznej tożsamości regionalnej i rozwijanie więzi i współpracy wewnątrzregionalnej** m.in. przez odwolywanie się do tradycji wielokulturowości i włączaniu jej do regionalnych programów edukacyjnych i selektywnie wspieranych działań kulturowych oraz stymulowanie podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych, organizacyjnych i edukacyjnych.
- 4.4. Przelamywanie niekorzystnych efektów przygranicznego położenia regionu.**
- 4.5. Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego.**

Do osiągnięcia celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego przyczynia się realizacja celów zapisanych w strategiach jednostek samorządu terytorialnego na szczeblu gmin i powiatów. Przyczynia się do tego także formuła celów strategicznych oraz operacyjnych Programu Rozwoju Gminy Kamionka.

IX. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA

Najbardziej znanym i powszechnie stosowanym przez samorządy mechanizmem weryfikacji postępów wdrażania planów jest ich monitoring. Istota monitoringu polega na prowadzeniu stałych obserwacji i dokonywaniu systematycznych pomiarów przebiegu realizacji celów strategii. Ponieważ **Program Rozwoju Gminy Kamionka 2015 – 2020** jest zarówno narzędziem planowania, jak i wspomaganie rozwoju Gminy, stosownie do tych dwóch funkcji Strategii, zasadnym wydaje się wyróżnienie dwóch płaszczyzn jego obserwacji i oceny.

Pierwszą płaszczyzną monitoringu jest obserwacja Strategii jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój z całą logiką uzasadnienia tych działań. W płaszczyźnie tej obserwacje należy prowadzić w trzech sferach:

- w sferze zmieniającej się diagnozowanej rzeczywistości;
- w sferze identyfikacji problemów;
- w sferze planowania rozwoju lokalnego.

Wymienione trzy sfery obserwacji dotyczą w istocie stopnia spójności z rzeczywistością i stopnia spójności z tymi uwarunkowaniami zewnętrznymi, którymi są osiągnięcia cywilizacyjne. Przyływ informacji o tych osiągnięciach wywołuje potrzebę ich adaptacji na terenie Gminy. **Obserwacja Programu Rozwoju Gminy Kamionka 2015-2020 jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój Gminy Kamionka winna być przeprowadzana, co najmniej raz na rok.** Zmienność uwarunkowań wpływających na potrzeby korygowania Programu i względy organizacyjne służb planowania strategicznego mogą w przyszłości pokazać, jakie cykle czasu należy przyjąć.

Drugą płaszczyzną monitoringu jest obserwacja i ocena wdrażania zadań lub programów operacyjnych w życie, w tym obserwacja realizacji zadań w sferze materialnej, głównie inwestycyjnej, jak i obserwacja wdrażania przedsięwzięć organizacyjnych. Niezwykle korzystną sytuacją dla monitoringu jest sytuacja, gdy Strategia posiada zorganizowany podmiot koordynujący prace nad jego wdrażaniem, informujący wszystkich partnerów o najbliższych zamierzeniach rozwojowych i przyjmujący od nich wszelkie inicjatywy w tym zakresie.

Z planowaniem strategicznym nierozdzielnie winien być związany system pomiaru efektów w formie **wskaźników** obrazujących miarę postępu i skuteczności wdrażania celów zawartych w strategii. W metodologii planowania strategicznego stosuje się najczęściej wskaźniki na poziomie:

- produktu;
- rezultatu;
- oddziaływania;

Produkt to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami. Produkt jest wynikiem interwencji w stan aktualny.

Rezultat to bezpośredni wpływ zrealizowanego produktu na otoczenie społeczno – ekonomiczne, uzyskany natychmiast po zakończeniu danego projektu. Rezultaty to bezpośrednie, natychmiastowe efekty zrealizowanego projektu. Dostarczają one informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia projektu u beneficjentów pomocy, bezpośrednio po uzyskaniu przez nich wsparcia.

Oddziaływanie to długofalowe konsekwencje zrealizowanego produktu, wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów, a także pośrednie konsekwencje dla innych adresatów, którzy skorzystali w wyniku realizacji projektu.

Pomiar efektów wdrażania strategii mierzony będzie poprzez zestaw wskaźników obrazujących miarę postępu i skuteczności realizacji celów zawartych w Programie.

Wskaźniki realizacji celów strategicznych:

Cel strategiczny 1:

Rozwój i kształtowanie przyjaznej i estetycznej przestrzeni publicznej oraz ochrona i efektywne zagospodarowanie środowiska i przyrody

Wskaźniki:

- liczba zagospodarowanych i odnowionych parków i terenów zielonych
 - powierzchnia rewitalizacji zdegradowanych obszarów na terenie Gminy
-

- liczba km rozbudowanej i zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej
- liczba przyłączy kanalizacyjnych
- liczba km zmodernizowanej infrastruktury wodociągowej
- ilość potencjalnych m³ na dobę wody uzdatnionej dostarczonych do sieci
- liczba mieszkańców o zwiększonej świadomości ekologicznej
- liczba zlikwidowanych „dzikich” wysypisk śmieci
- liczba gospodarstw rolnych, w których zastosowano ekologiczne rozwiązania w gospodarce ściekowej
- opracowana koncepcja modernizacji melioracji i urządzeń wodnych
- liczba km udroźnionych istniejących urządzeń melioracyjnych
- liczba zmodernizowanych urządzeń wodnych
- procent Gminy objęty planem zagospodarowania przestrzennego
- liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych projektów dokumentów planistycznych i koncepcji zagospodarowania terenów
- liczba zorganizowanych konkursów i przedsięwzięć dla mieszkańców i przedsiębiorców mających na celu poprawę ład przestrzennego i wizerunku użytkowanych terenów
- liczba mieszkańców biorących udział w konkursach i przedsięwzięciach
- liczba nieruchomości mających uporządkowany stan własności.

Cel strategiczny 2:

Ochrona i promocja zdrowia mieszkańców

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć promujących zdrowy tryb życia za pośrednictwem mediów, internetu oraz instytucji publicznych i społecznych z terenu Gminy
- liczba imprez i innych projektów służących ochronie zdrowia i profilaktyce zdrowotnej
- liczba mieszkańców biorących udział w imprezach i innych projektach służących ochronie zdrowia i profilaktyce zdrowotnej
- liczba nowych usług specjalistycznej opieki zdrowotnej
- liczba mieszkańców mających większy dostęp do wysokospecjalistycznych zabiegów medycznych
- liczba zmodernizowanych i rozbudowanych ośrodków zdrowia
- liczba składników nowoczesnego wyposażenia w ośrodkach zdrowia
- liczba przedsięwzięć i inicjatyw mających na celu wspieranie aktywności i współpracę z organizacjami społecznymi zajmującymi się ochroną zdrowia i profilaktyką zdrowotną
- liczba wdrożonych programów promocji i profilaktyki zdrowotnej
- liczba osób biorących udział w programach promocji i profilaktyki zdrowotnej

Cel strategiczny 3:

Wsparcie osób potrzebujących oraz przeciwdziałanie wykluczeniu

Wskaźniki:

- liczba punktów doradztwa prawnego i psychologicznego dla mieszkańców
- liczba mieszkańców korzystających z punktów doradztwa prawnego i psychologicznego
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie poradnictwa kryzysowego (alkoholizm, nikotynizm, długotrwałe bezrobocie)
- liczba osób korzystających z poradnictwa kryzysowego
- liczba przedsięwzięć i inicjatyw mających na celu stworzenie możliwości rozwoju i poprawy jakości życia dla mieszkańców w podeszłym wieku (uniwersytet trzeciego wieku, kluby seniora)
- liczba mieszkańców w podeszłym wieku korzystających z oferty
- kwota pozyskanych funduszy na stworzenie systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży uzdolnionej
- liczba uzdolnionych dzieci i młodzieży objętych wsparciem systemu stypendialnego
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć promujących ideę ekonomii społecznej i współpracę z instytucjami pozarządowymi w zakresie promocji i tworzenia spółdzielni socjalnych
- liczba utworzonych spółdzielni socjalnych

- liczba osób tworzących spółdzielnie socjalne i objętych wsparciem tych podmiotów
- liczba obiektów zaadaptowanych na cele socjalne
- liczba rodzin dysfunkcyjnych objętych wsparciem
- liczba zorganizowanych warsztatów terapii zajęciowej
- liczba osób biorących udział w warsztatach terapii zajęciowej
- liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowanych architektonicznie do potrzeb osób niepełnosprawnych
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektów użyteczności publicznej

Cel strategiczny 4:

Poprawa i rozwój edukacji publicznej, oświaty i wychowania

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć i inicjatyw mających na celu stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego dorosłych
- liczba osób podwyższających swoje kwalifikacje w ramach różnych form kształcenia ustawicznego
- liczba przedsięwzięć i inicjatyw edukacyjnych dotyczących dziedzictwa kulturowego i historycznego
- liczba osób biorących podwyższających swoją wiedzę w zakresie dziedzictwa kulturowego i historycznego
- liczba zajęć pozalekcyjnych rozwijających pozaszkolne zainteresowania dzieci i młodzieży
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach zajęć pozalekcyjnych rozwijających pozaszkolne zainteresowania
- liczba zajęć wyrównawczych dla dzieci i młodzieży mniej zdolnej
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach wyrównawczych

Cel strategiczny 5:

Promocja i rozwój kultury oraz ochrona i pielęgnowanie zabytków i dziedzictwa kulturowego

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć i imprez kulturalnych organizowanych przez placówki kultury na terenie Gminy
- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach i imprezach kulturalnych
- liczba przedsięwzięć i imprez w istniejących obiektach sportowych i rekreacyjnych
- liczba osób korzystających z obiektów sportowych i rekreacyjnych
- wdrożony system promocji i informacji o możliwościach spędzania wolnego czasu w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową, kulturalną i rekreacyjną
- liczba osób pozyskujących informację o możliwościach spędzania wolnego czasu
- liczba inicjatyw, imprez i przedsięwzięć zorganizowanych przez lokalnych liderów społecznych (radnych, sołtysów, przedstawicieli organizacji społecznych)
- liczba osób korzystających z inicjatyw, imprez i przedsięwzięć zorganizowanych przez lokalnych liderów społecznych (radnych, sołtysów, przedstawicieli organizacji społecznych)
- liczba utworzonych zespołów sportowych, muzycznych i śpiewaczych
- liczba mieszkańców należących do zespołów sportowych, muzycznych i śpiewaczych
- liczba przedsięwzięć i innych form aktywności zorganizowanych przez zespoły sportowe, muzyczne i śpiewacze

Cel strategiczny 6:

Rozwój rekreacji oraz kultury fizycznej i sportu

Wskaźniki:

- liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych
- ilość osób korzystających z bazy sportowej i rekreacyjnej
- liczba zespołów sportowych
- liczba wydarzeń sportowych i rekreacyjnych

Cel strategiczny 7:

Poprawa bezpieczeństwa obywateli oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym

Wskaźniki:

- liczba inicjatyw i przedsięwzięć mających na celu promowanie zachowań prospołecznych wśród młodzieży
- liczba osób młodych biorących udział w inicjatywach i przedsięwzięciach mających na celu promowanie zachowań prospołecznych
- zmniejszenie ilości zachowań aspołecznych wśród środowiska młodzieży
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć mających na celu wspieranie policji i innych służb oraz stała współpraca w zapewnieniu bezpieczeństwa społeczności lokalnej i przeciwdziałaniu różnorodnym zagrożeniom
- zmniejszenie liczby zagrożeń na terenie Gminy
- spadek ilości przestępstw i wypadków drogowych
- ilość nowoczesnego sprzętu i wyposażenia jednostek straży pożarnej
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć promujących i informujących lokalną społeczność o zagrożeniach
- liczba projektów mających na celu rozwój infrastruktury służącej poprawie bezpieczeństwa publicznego

Cel strategiczny 8:

Promocja i realizacja polityki prorodzinnej gminy mająca, której główną wartością jest dobro rodziny w celu zahamowania istniejących negatywnych trendów w rozwoju ludności oraz przygotowania dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć, inicjatyw i projektów zorganizowanych na rzecz rodzin
- liczba udzielonych porad
- wskaźnik przyrostu naturalnego
- liczba dzieci objętych opieką – do 3 lat.

Cel strategiczny 9:

Aktywizacja lokalnej społeczności poprzez rozwój inicjatyw lokalnych oraz wsparcie rozwoju trzeciego sektora

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć, inicjatyw i projektów zorganizowanych przez lokalne organizacje społeczne
- liczba przedsięwzięć wspierających działalność i promujących koła gospodyń wiejskich
- liczba kobiet działających w kołach gospodyń wiejskich
- liczba przedsięwzięć mających na celu zachowanie i promowanie ginących zawodów (kowalstwo, garncarstwo, itp.)
- liczba mieszkańców kultywujących ginące zawody
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć mających na celu inicjowanie i organizację wolontariatu
- liczba mieszkańców aktywnie angażujących się w wolontariat
- liczba opracowanych i wdrożonych technik prowadzenia konsultacji społecznych ze społecznością lokalną w kluczowych sprawach dla Gminy
- liczba przedsięwzięć i inwestycji zrealizowane w oparciu o konsultacje społeczne
- liczba mieszkańców uczestniczących w konsultacjach społecznych
- liczba mieszkańców włączonych w opracowanie i publikację wydawnictw promujących gminę, jej historię i teraźniejszość
- liczba wydawnictw promujących gminę, jej historię i teraźniejszość
- liczba przedsięwzięć mających na celu tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju uzdolnień (artystycznych, sportowych, intelektualnych)

Cel strategiczny 10:

Poprawa jakości i przejrzystości zarządzania gminą poprzez rozwój procesu konsultacji

społecznych oraz poprawę wizerunku gminy

Wskaźniki:

- liczba mieszkańców zadowolonych z obsługi w urzędzie
 - liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych
 - liczba przeprowadzonych badań społecznych
 - liczba zastosowanych narzędzi konsultacyjnych
 - liczba osób biorących udział w lokalnych wydarzeniach.
-

Cel strategiczny 1:

Rozwój przedsiębiorczości i wzrost aktywności gospodarczej;

Wskaźniki:

- liczba nowopowstałych małych i średnich przedsiębiorstw;
- liczba terenów inwestycyjnych dla firm;
- liczba instytucji wsparcia biznesu;
- liczba udzielonych usług informacyjno-doradczych dla firm;
- liczba zrealizowanych inwestycji w przedsiębiorstwach dzięki dotacjom z funduszy zewnętrznych;
- liczba obiektów służących działalności gospodarczej;
- liczba zbudowanych / rozbudowanych / zaadaptowanych / zmodernizowanych obiektów gospodarczych;
- liczba podmiotów świadczących usługi dla mieszkańców;
- liczba opracowań na potrzeby informacji turystycznej;
- liczba ofert inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów;
- liczba kampanii / imprez promocyjnych;

Cel strategiczny 2:

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Wskaźniki:

- liczba przygotowanych terenów oferowanych potencjalnym inwestorom
- liczba inwestorów zainteresowanych inwestowaniem na terenie Gminy
- powierzchnia uzbrojonych terenów pod inwestycje
- liczba ofert inwestycyjnych
- wartość zrealizowanych inwestycji przez inwestorów
- liczba stworzonych miejsc pracy

Cel strategiczny 3:

Wsparcie rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów

Wskaźniki:

- liczba podjętych inicjatyw we współpracy z instytucjami i ośrodkami doradztwa rolniczego w zakresie promowania nowoczesnej technologii produkcji rolnej i organizacji fachowego i rzetelnego doradztwa rolniczego
 - liczba podjętych inicjatyw mających na celu promocję i pomoc w tworzeniu grup producentów rolnych
 - liczba stworzonych grup producentów rolnych
 - liczba inicjatyw i przedsięwzięć promujących zakładanie gospodarstw ekologicznych
 - liczba udzielonych usług doradczych w zakresie zakładania gospodarstw ekologicznych
 - liczba utworzonych gospodarstw ekologicznych
 - liczba przedsięwzięć promujących produkty rolne
 - liczba kanałów dystrybucji produktów rolnych
 - liczba sprzedanych produktów rolnych
 - liczba przedsięwzięć mających na celu wsparcie tworzenia lokalnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego i konfekcjonowania produktów rolnych (doradztwo, informację, promocję i ulgi podatkowe)
-

- liczba projektów scalenia gruntów rolniczych
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć mających na celu wspieranie w gospodarstwach rolnych, lub grupach gospodarstw lokalnych form przetwórstwa płodów rolnych, opartych o tradycyjne receptury i technologie
- liczba wypromowanych produktów rolniczych opartych o tradycyjne receptury i technologie.

Cel strategiczny 4:

Poprawa wizerunku gminy poprzez skuteczną promocję wewnętrzną na zewnątrz

Wskaźniki:

- liczba zidentyfikowanych i wypromowanych kluczowych produktów lokalnych z terenu Gminy
- ilość środków finansowych pozyskiwanych z funduszy zewnętrznych na promocję produktów lokalnych
- kwota wzrostu dochodów budżetu Gminy i mieszkańców w wyniku pojawienia się nowych inwestycji i produktów lokalnych
- stworzony i wdrożony system obsługi inwestora na terenie Gminy
- liczba inwestorów korzystających ze wsparcia Centrum Obsługi Inwestora
- opracowana i wdrożona strategia marketingowa Gminy, w tym Plan Promocji Gminy
- liczba zaplanowanych narzędzi i technik promujących Gminę
- liczba zorganizowanych przedsięwzięć i inicjatyw mających na celu integrację lokalnych przedsiębiorców
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć w ramach współpracy lokalnych firm i władz Gminy
- liczba przedsiębiorców biorących udział we wspólnych inicjatywach i przedsięwzięciach
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć w ramach współpracy instytucjami otoczenia biznesu
- liczba wyjazdów na targi gospodarcze i wizyty studyjne
- liczba przedsiębiorstw biorących udział w targach gospodarczych i wizytach studyjnych
- liczba nowych kontraktów i porozumień gospodarczych
- liczba zrealizowanych wspólnych projektów gospodarczych
- liczba podpisanych międzynarodowych porozumień partnerskich;
- liczba inwestycji zrealizowanych przez inwestorów zagranicznych;
- liczba zrealizowanych wspólnych projektów międzynarodowych;

Cel strategiczny 5:

Rozwój turystyki i poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie zasobów i dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

Wskaźniki:

- liczba stworzonych narzędzi promocji atrakcji turystycznych Gminy
- liczba podmiotów świadczących usługi turystyczne;
- liczba elementów systemu informacji turystycznej i kulturalnej (w tym nowoczesnej sieci internetowej);
- liczba wybudowanych parkingów i miejsc parkingowych w miejscach atrakcyjnych turystycznie
- liczba wyznaczonych tras turystycznych
- liczba osób korzystających z systemu informacji turystycznej
- liczba przeprowadzonych szkoleń oraz udzielonych informacji i doradztwa w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej
- liczba porozumień o współpracy z instytucjami i firmami zajmującymi się turystyką i wypoczynkiem w celu promocji oferty turystycznej Gminy
- liczba przeprowadzonych inicjatyw promujących tworzenie gospodarstw agroturystycznych
- liczba udzielonych usług doradczych i informacyjnych dla podmiotów tworzących i rozwijających gospodarstwa agroturystyczne
- liczba turystów korzystających z atrakcji turystycznych

**Cel strategiczny 1:
Rozwój infrastruktury drogowej i komunikacyjnej**

Wskaźniki:

- liczba km ulepszonej jakości dróg gminnych
- liczba km ulepszonej jakości dróg powiatowych i wojewódzkich
- liczba km zbudowanych i rozbudowanych ciągów pieszych i rowerowych
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych urządzeń oświetleniowych przy centrach miejscowości
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych mostów
- liczba nowych maszyn i urządzeń do budowy i naprawy infrastruktury drogowej
- liczba nowych połączeń komunikacyjnych z ośrodkami powiatowymi i wojewódzkimi

**Cel strategiczny 2:
Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej**

Wskaźniki:

- liczba przyłączy kanalizacyjnych
- długość sieci kanalizacyjnej
- długość sieci wodociągowej
- wydajność sieci wodociągowej
- jakość wody pitnej
- liczba przydomowych oczyszczalni ścieków

**Cel strategiczny 3:
Rozwój infrastruktury kulturalnej i poprawa jakości dziedzictwa kulturowego**

Wskaźniki:

- liczba zbudowanych, przebudowanych, zmodernizowanych obiektów służących działalności kulturalnej
- liczba nowych składników wyposażenia w obiektach służących działalności kulturalnej
- liczba zrewitalizowanych i odnowionych lokalnych zabytków i pomników historycznych
- liczba stworzonych miejsc pamięci historycznej oraz służących kultywowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego
- liczba wybudowanych obiektów widowiskowych z zapleczem kulturalno-oświatowym

**Cel strategiczny 4:
Poprawa i rozwój infrastruktury oświatowej i edukacyjnej**

Wskaźniki:

- liczba rozbudowanych oraz modernizowanych obiektów służących realizacji zadań oświatowych
- liczba nowych składników wyposażenia w obiektach służących realizacji zadań oświatowych
- liczba wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowych przy placówkach oświatowych

**Cel strategiczny 5:
Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej**

Wskaźniki:

- liczba wybudowanych i zmodernizowanych boisk i innych obiektów sportowych
- liczba składników wyposażenia w nowoczesny i funkcjonalny sprzęt obiektów sportowych na terenie Gminy
- powierzchnia wyznaczonych terenów publicznych i urządzenie ich jako tereny rekreacyjne dla społeczności lokalnej (m. in. miejsca do grillowania i inne formy aktywności sportowej i rekreacyjnej)
- liczba wybudowanych i wyposażonych placów zabaw

**Cel strategiczny 6:
Rozwój nowoczesnych źródeł energii, w tym energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych**

Wskaźniki:

- liczba km zmodernizowanej linii energetycznej
- liczba zmodernizowanych infrastruktury energetycznej
- liczba nowych przyłączy energetycznych
- liczba km zbudowanej sieci gazowej
- liczba nowych przyłączy sieci gazowej
- liczba kWh wyprodukowanej energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
- sporządzona analiza potencjału i możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy
- liczba możliwych do wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- liczba nowoutworzonych podmiotów gospodarczych zajmujących się odnawialnymi źródłami energii
- liczba zorganizowanych szkoleń, doradztwa i udzielonych informacji dla mieszkańców w zakresie możliwości pozyskiwania finansowania zewnętrznego i technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- liczba uczestników szkoleń oraz odbiorców informacji i doradztwa w zakresie odnawialnych źródeł energii
- liczba zrealizowanych projektów ze środków zewnętrznych na rozwój i promocję odnawialnych źródeł energii
- liczba wdrożonych nowoczesnych technologii w zakresie odnawialnych źródeł energii
- liczba nawiązanych kontaktów i porozumień o współpracy ze specjalistycznymi instytucjami i ośrodkami naukowymi w zakresie promocji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy
- liczba zrealizowanych wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie promocji i rozwoju odnawialnych źródeł energii

WDRAŻANIE PROGRAMU

Realizacja Programu Rozwoju Gminy Kamionka uzależniona jest od możliwości finansowych Gminy oraz od wysokości uzyskanych środków, zarówno krajowych jak i w ramach funduszy Unii Europejskiej.

W celu efektywnego wdrażania Programu konieczna będzie koordynacja działań na poziomie Gminy. Rolę koordynatora pełnił będzie powołany komitet sterujący – zespół zadaniowy – do zadań którego należało będzie:

- opiniowanie zmian i uzupełnień Programu;
- zapewnienie zgodności realizacji Programu z obowiązującymi przepisami (w zakresie zamówień publicznych, ochrony środowiska, ochrony dóbr dziedzictwa kulturowego);
- promocja Programu;
- sporządzanie materiałów informacyjnych na temat wdrażania Programu;
- sporządzanie informacji o nieprawidłowościach w realizacji Programu;
- monitorowanie działań związanych z realizacją Programu;

Instytucją wdrażającą Program Rozwoju Gminy Kamionka jest Gmina Kamionka, na którym spoczywa obowiązek:

- opracowania i składania wniosków o dotacje;
- kontroli formalnej składanych wniosków i ich zgodności z obowiązującymi procedurami;

Za wdrażanie Programu na poziomie operacyjnym odpowiedzialny będzie Urząd Gminy w Kamionce, którego zadaniem będzie organizowanie i przeprowadzanie odpowiednich działań. Wśród działań najściślej związanych z realizacją projektów wynikających ze Programu Rozwoju Lokalnego wskazać należy:

Sprawy techniczno – inwestycyjne, w tym między innymi:

- prowadzenie procedur przetargowych dotyczących zamówień publicznych;

- obsługa procesów inwestycyjnych Gminy;
- utrzymywanie bądź nadzór technicznych nad obiektami użyteczności publicznej, terenami zieleni, drogami publicznymi, itp.;
- zarządzanie mieniem komunalnym oraz racjonalne gospodarowanie zasobem nieruchomości gminnych, w tym pozyskiwanie gruntów pod inwestycje;
- zarządzanie zagospodarowaniem przestrzennym;
- zarządzanie ochroną środowiska.

Sprawy finansowo – księgowo, w tym między innymi:

- obsługa finansowa budżetu, w tym prowadzeniem rozliczeń inwestycji gminnych;
- podejmowanie działań w celu pozyskania środków spoza budżetu Gminy na realizację zadań własnych;
- współdziałanie w pracach komisji przetargowej.

Sprawy związane z promocją Gminy, kontaktami z mediami, turystyka, itd., w tym między innymi:

- promocja Gminy;
- współpraca zagraniczna;
- nadzorowanie i współuczestniczenie w działaniach z zakresu turystyki, kultury, rekreacji i kultury.

System wdrażania na poziomie Urzędu Gminy obejmować będzie następujące działania:

- przygotowanie dokumentacji zadań objętych Strategią, występowanie z wnioskami o dofinansowanie;
- przeprowadzenie procedur wyboru wykonawców zadań, kontraktowanie;
- monitorowanie przebiegu prac w ramach poszczególnych projektów;
- raportowanie kwartalne i roczne;
- przygotowanie propozycji dotyczących korekt w zakresie poszczególnych zadań;
- prowadzenie rozliczeń finansowych;
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Za poszczególne zakresy zadań odpowiadają osoby – pracownicy Urzędu Gminy, zgodnie ze swoją właściwością i zakresem odpowiedzialności. Oprócz pracowników Urzędu Gminy we wdrażaniu Programu uczestniczyć będą jednostki organizacyjne Gminy.

Wymienione jednostki, zgodnie ze swą właściwością współdziałać będą z pracownikami Urzędu Gminy na etapie realizacji projektów inwestycyjnych, a następnie odpowiedzialne będą za ich późniejsze funkcjonowanie. Uczestnictwo tych jednostek we wdrażaniu dotyczy takich dziedzin jak:

- gospodarka wodno – ściekowa;
- ochrona środowiska;
- turystyka i rekreacja;
- oświata i kultura;
- opieka społeczna;

Warunkiem niezbędnym dla wdrożenia Programu jest również uwzględnianie wydatków z nią związanych w kolejnych budżetach na lata 2015 – 2020. Za ten element odpowiada Rada Gminy. Dlatego też Wójt przedkładając Radzie projekty budżetów winien przetransponować do nich założenia finansowe zawarte w Programu Rozwoju przewidziane w nim na dany rok.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Programu Rozwoju będzie pełnił Wójt Gminy Kamionka. Za zakres zadań Instytucji Zarządzającej odpowiedzialne będzie stanowisko do spraw funduszy unijnych. Zakres zadań obejmuje między innymi:

- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Programu;
- zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu;

- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Programu;
- dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Programu.

W celu sprawnego i efektywnego działania Programu Rozwoju istnieje potrzeba ciągłego monitorowania rzeczowych projektów wchodzących w zakres Programu oraz wydatków na ich realizację. Wójt Gminy odpowiada za proces monitorowania i raportowania wraz z podlegającym mu aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Raport monitoringowy przedstawiony winien być Radzie Gminy i powinien zawierać:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów;
- realizację planu finansowego;
- sposoby promocji projektów;
- zidentyfikowane przewidywane zagrożenia realizacji planu;

Strategia Rozwoju zostanie poddana ocenie po zakończeniu okresu objętego procesem planowania. Oceny dokonają pracownicy Urzędu Gminy i jednostki organizacyjne Gminy. Raport z tej oceny zostaje przedstawiony Wójtowi, który następnie przedłoży ją Przewodniczącemu Rady Gminy.

Ocena ta powinna zawierać:

- daty rozpoczęcia i zakończenia projektów;
- sposoby zarządzania projektami po ich zakończeniu;
- potwierdzenie kosztów projektów;
- potwierdzenie realizacji założeń społeczno – ekonomicznych.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja przewidzianych w Programie Rozwoju projektów inwestycyjnych oraz zadań o charakterze nieinwestycyjnym wymaga zazwyczaj wydatkowania znacznych środków finansowych. W obecnej sytuacji ekonomiczno – prawnej główne źródła finansowania rozwoju lokalnego stanowią:

- Budżet jednostek samorządu terytorialnego: gmin, powiatów, województw;
- Budżet państwa: dotacje celowe, środki z rezerw celowych poszczególnych ministerstw;
- Środki funduszy celowych, np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Środki z Funduszy Strukturalnych, Funduszu Spójności, oraz Inicjatyw Wspólnotowych Unii Europejskiej;
- Fundusze prywatne oraz fundusze organizacji pozarządowych.

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020 umożliwi pozyskanie znacznych funduszy z programów krajowych oraz programu regionalnego. Środki finansowe na realizację celów tych programów pochodzą z Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Należy jednak nadmienić, że podział środków w ramach dostępnych programów oraz opracowywanie ich ostatecznej wersji w dalszym ciągu trwa, dlatego poniższe informacje zaczerpnięte są z najbardziej aktualnych źródeł.

Środki pozyskane z Unii Europejskiej

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,

W ramach Priorytetu inwestycyjnego 3.1 Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym poprzez inkubatory przedsiębiorczości małe i średnie przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu i sieci aniołów biznesu mogą otrzymać wsparcie w formie dotacji i instrumentów finansowych.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój,

Priorytet inwestycyjny 8.6.

Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie Gwarancji dla Młodzi. Przykładowe przedsięwzięcie, które może otrzymać wsparcie:

- Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Pożyczki na preferencyjnych warunkach ze środków będących w dyspozycji Banku Gospodarstwa Krajowego.

Priorytet inwestycyjny 8.10. Aktywne i zdrowe starzenie się. Przykładowe przedsięwzięcia, które mogą otrzymać wsparcie:

- Upowszechnianie idei aktywnego i zdrowego starzenia się.
- Stworzenie i rozbudowanie sieci współpracy na rzecz aktywności zawodowej i zatrudnienia osób w wieku 50+.

Beneficjentami mogą być JST oraz ich jednostki organizacyjne.

Priorytet inwestycyjny 9.4. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie. Przykładowe przedsięwzięcia, które mogą otrzymać wsparcie:

- Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr publicznych i niepublicznych instytucji działających na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem (m.in. szkolenia, specjalizacje, studia, studia podyplomowe, samokształcenie, superwizja, doradztwo) oraz kadr publicznych i niepublicznych

instytucji działających w ramach innych polityk sektorowych kluczowych dla włączenia społecznego i walki z ubóstwem.

- Wypracowanie, przetestowanie i wdrożenie nowych modeli pracy socjalnej i innych form wsparcia grup wykluczonych.
- Wypracowanie i wdrożenie systemu kooperacji pomiędzy publicznymi i niepublicznymi instytucjami działającymi w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, a także pomiędzy tymi instytucjami a podmiotami innych Polityk sektorowych m. in. edukacji i zdrowia na rzecz redukcji ubóstwa, integracji społecznej i poprawy zatrudnienia, rewizja i doskonalenie istniejących rozwiązań w tym zakresie.

Priorytet inwestycyjny 9.7. Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Przykładowe przedsięwzięcia, które mogą otrzymać wsparcie:

- Rozwój nowych usług społecznych o charakterze profilaktycznym i interwencyjnym, z uwzględnieniem grup szczególnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym dzieci i młodzieży.
- Badanie efektywności stosowania usług społecznych na rzecz osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Priorytet inwestycyjny 9.8. Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej. Przykładowe przedsięwzięcia, które mogą otrzymać wsparcie:

- Wyposażenie w kompetencje i wiedzę w obszarze ekonomii społecznej i na rzecz rozwoju ekonomii społecznej interesariuszy ważnych dla rozwoju sektora ekonomii społecznej, w tym przedstawicieli władz i pracowników administracji publicznej oraz liderów lokalnych.

Priorytet inwestycyjny 10.1. Ograniczanie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia. Przykładowe przedsięwzięcia, które mogą otrzymać wsparcie:

- Wzmocnienie systemu wspierania szkół i placówek ukierunkowanego na ich rozwój służący podniesieniu jakości kształcenia oraz zapewnieniu równego dostępu i równych szans.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,

Priorytet inwestycyjny 6.5. Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojaskowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.

Przewidywane jest wsparcie w formie bezzwrotnej.

Finansowanie rozwoju Gminy Kamionka w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Podział Funduszy Europejskich na poszczególne dziedziny wymagające wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa	Wsparcie UE (EUR)	Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu	Fundusz
I. Badania i innowacje	100 416 755	4,50%	EFRR
II. Cyfrowe lubelskie	72 255 674	3,24%	EFRR
III. Konkurencyjność przedsiębiorstw	262 806 216	13,07%	EFRR
IV. Energia przyjazna środowisku	150 866 891	6,76%	EFRR
V. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	258 939 368	11,61%	EFRR
VI. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	154 615 611	6,93%	EFRR
VII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	70 707 126	3,17%	EFRR
VIII. Mobilność regionalna i ekologiczny transport	271 031 040	12,15%	EFRR
IX. Rynek pracy	197 944 462	8,87%	EFS
X. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	55 943 406	2,51%	EFS
XI. Włączenie społeczne	180 510 722	8,09%	EFS
XII. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	123 735 094	5,55%	EFS
XIII. Infrastruktura społeczna	232 928 490	10,44%	EFRR
XIV. Pomoc techniczna	69 424 084	3,11%	EFS

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020

Innym ważnym źródłem finansowania będą środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020. Samorządy lokalne będą miały możliwość sfinansowania inwestycji w ramach działania Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (art. 20). Będą możliwe do sfinansowania :

- Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem, lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
- Badania i inwestycje związane z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej
- Inwestycje w tworzenie, ulepszenie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury oraz powiązanej infrastruktury.

Program ERASMUS+

Program wszedł w życie w 2014 r. zaś realizacja zadań jest przewidziana do 2020 r. Program oferuje wsparcie finansowe dla instytucji i organizacji działających w obszarze edukacji i szkoleń, młodzieży oraz sportu w Europie. Jego celem jest wspieranie rozwijania umiejętności jego uczestników oraz zwiększania ich szans na zatrudnienie, a także modernizacja systemów edukacji, szkoleń i wspierania młodzieży. Istnieją możliwości finansowania działań w ramach następujących sektorów:

Edukacja szkolna - sektor realizujący akcje 1 i 2 programu Erasmus+ w odniesieniu do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych:

- Akcja 1. Mobilność edukacyjna – projekty mające na celu „poprawę jakości pracy placówki oświatowej osiąganą przez udział jej pracowników w mobilnościach zagranicznych takich jak kursy i szkolenia, w trakcie których podnoszą oni własne kompetencje zawodowe”.

Potencjalni beneficjenci to: organizacje – publiczne i niepubliczne przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadpodstawowe.

- Akcja 2. Partnerstwa strategiczne - projekty polegające na dwu- lub trzyletniej, międzynarodowej współpracy placówek edukacyjnych, władz oświatowych i innych organizacji zajmujących się edukacją szkolną. W szczególności współpraca szkół (co najmniej dwie szkoły z różnych krajów) oraz współpraca instytucji działających w obszarze edukacji (co najmniej trzy dowolne instytucje działające w obszarze edukacji z trzech różnych krajów). Potencjalni beneficjenci to: placówki publiczne i niepubliczne: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne i artystyczne oraz władze oświatowe i inne organizacje działające w obszarze edukacji z terenu Unii Europejskiej i nie tylko;

Edukacja dorosłych - to sektor realizujący akcje 1 i 2 programu Erasmus+ w odniesieniu do instytucji związanych z edukacją osób dorosłych:

- Akcja 1. Mobilność edukacyjna - organizacje związane z edukacją dorosłych mogą wysyłać za granicę swoich pracowników. O dofinansowanie projektu, trwającego rok lub dwa lata, mogą się ubiegać organizacje związane z edukacją dorosłych (lub konsorcjum minimum trzech organizacji z tego samego kraju).
- Akcja 2. Partnerstwa strategiczne - akcja umożliwia wymianę doświadczeń i rozszerzenie współpracy pomiędzy organizacjami i instytucjami zajmującymi się edukacją dorosłych z różnych krajów. O dofinansowanie mogą się ubiegać organizacje działające w obszarze edukacji dorosłych z krajów uczestniczących w programie Erasmus+.

Projekty Centralne i Sport:

Projekty, które ubiegać się będą o dofinansowanie muszą dotyczyć przede wszystkim rozwoju sportu na poziomie najbliższym obywatelowi. Wspierane będą m.in. projekty partnerskie w dziedzinie sportu. Działania, które mogą uzyskać dofinansowanie to: rozwój oraz wprowadzanie innowacyjnych praktyk w różnych obszarach sportu i aktywności fizycznej pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami w i poza sportem. Beneficjentami mogą być np. instytucje publiczne odpowiedzialne za sport na lokalnym, regionalnym lub krajowym poziomie, organizacje działające na rzecz promocji aktywności fizycznej i aktywnego wypoczynku, organizacje sportowe.

Skarb Państwa

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Ministerstwo Sportu i Turystyki Departament Turystyki ogłasza rokrocznie otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu turystyki. O dofinansowanie mogą starać się organizacje pozarządowe oraz inne jednostki prowadzące działalność pożytku publicznego jak np. stowarzyszenia jednostek samorządowych działające dłużej niż trzy lata, których działalność w sferze turystyki (m.in. ekoturystyki, agroturystyki, przewodnictwa i pilotażu, rekreacji, wypoczynku, hotelarstwa) lub krajoznawstwa jest jednym z celów lub zadań statutowych. Podmioty te mogły się starać o dofinansowanie następujących zadań w 2015 r.:

- Wspieranie rozwoju turystyki polskiej (popularyzacja turystyki krajowej, rozwój dziedzin gospodarki turystycznej, konkurencyjność i innowacyjność produktów turystycznych). Zadania te mają być realizowane ze szczególnym uwzględnieniem:
 - turystyki dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych oraz turystyki związanej z „Dużymi Rodzinami” (wielodzietnymi);
 - turystyki kulturowej, w tym w obiektach zabytkowych i dziedzictwa przemysłowego,
 - turystyki aktywnej, w tym turystyki rowerowej i wodnej;
 - turystyki wiejskiej;
 - turystyki biznesowej i przemysłu spotkań w Polsce;
 - ekoturystyki;
 - turystyki zdrowotnej;
- Kształtowanie przestrzeni turystycznej – zadania związane z wytyczaniem, znakowaniem i konserwacją szlaków (m.in. pieszych, narciarskich, rowerowych, wodnych), które znajdują się na terenie Polski.
- Działania na rzecz jakości kadr (szkolenia, seminaria, warsztaty, konferencje).

Wymagany jest wkład własny finansowy podmiotu wnioskującego o dotację wynosi minimum 15 % kosztu całkowitego zadania.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Możliwe jest uzyskanie dofinansowania w ramach Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz tzw. Mecenatu, które są podstawą ubiegania się o środki na zadania z zakresu kultury realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury, instytucje filmowe, szkoły i uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe, oraz podmioty gospodarcze. Na rok 2015 zostały ogłoszone np. program: Dziedzictwo kulturowe składający się z m.in. takich priorytetów jak: ochrona zabytków (przewidujący konserwację i rewaloryzację zabytków nieruchomych i ruchomych oraz ich udostępnianie na cele publiczne), kultura ludowa i tradycja (wspieranie zjawisk związanych z kulturami tradycyjnymi funkcjonującymi na poziomie lokalnym, regionalnymi ogólnopolskim).

Inne programy:

- Rozwój infrastruktury kultury – program, którego celem rozbudowa i modernizacja infrastruktury instytucji kultury i innych podmiotów działających w obszarze kultury. Do dofinansowania kwalifikują się m.in. zadania takie jak: budowa, roboty budowlane, przebudowa, remont wraz z zakupem niezbędnych urządzeń budowlanych i wyposażenia na potrzeby działalności kulturalnej czy zakup wyposażenia na potrzeby działalności kulturalnej
- Infrastruktura domów kultury – celem programu jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury domów i ośrodków kultury m.in. remont obiektów kulturalnych i zakup wyposażenia na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej. O dofinansowanie mogą starać się biblioteki, domy kultury, ośrodki kultury posiadające status samorządowej instytucji kultury oraz jednostki samorządu terytorialnego jako organy prowadzące te instytucje.

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020

Program przewiduje realizację działań w ramach czterech obszarów priorytetowych:

Priorytet I. Edukacja osób starszych.

Przykładowe kierunki działań, które mogą otrzymać wsparcie to: zajęcia edukacyjne z zakresu różnych dziedzin, programy edukacyjne, warsztaty o starzeniu osób starszych i aktywnym starzeniu, kształcenie opiekunów.

Priorytet II. Edukacja osób starszych.

Przykładowe kierunki działań, które mogą otrzymać wsparcie to: budowanie sieci społecznych w tym wolontariat wewnątrz- i międzypokoleniowy, przeciwdziałanie e-wykluczeniu.

Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych.

Przykładowe kierunki działań, które mogą otrzymać wsparcie to: wspieranie uczestnictwa i integracji w życiu społecznym/publicznym, włączanie osób starszych w proces tworzenia i funkcjonowania grup obywatelskich oraz organizacji pozarządowych.

Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych.

Przykładowe kierunki działań, które mogą otrzymać wsparcie to: rozszerzenie dostępności do usług społecznych m.in. opiekuńczych, kulturalnych, edukacyjnych, poradniczo-doradczych, sportowych i turystycznych, szkolenia dla wolontariuszy i opiekunów (z zakresu pomocy osobom starszym).

Beneficjentami programu mogą być np. organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, partnerstwa JST. Wsparcie będzie miało charakter dotacyjny (od 20 000 – 200 000 tys. zł), wkład własny w wysokości minimum 10% wartości projektu.

Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich jest „instrumentem programowym i finansowym zwiększającym dynamikę rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz przejawem, wypracowanej w partnerstwie publiczno-społecznym, troski o rozwój aktywności obywatelskiej i potrzeby wzmocnienia miejsca i roli trzeciego sektora w realizacji zadań publicznych”. Program FIO na lata 2014-2020 będzie finansowany z krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa. Rocznie na ten cel ma być przeznaczanych 60 mln zł.

Zakres wszystkich możliwych do zrealizowania w ramach Programu projektów obejmuje wymienione w Ustawie o Działalności Pożytku Publicznego i Wolontariatu (art.4) obszary działalności pożytku publicznego m.in. pomoc społeczna, ochrona i promocja zdrowia, nauka, edukacja, oświata i wychowanie; upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem pracy.

XI. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Planowanie strategiczne rozwoju Gminy Kamionka prowadzone jest systematycznie od kilku lat. Wyrazem tego rodzaju polityki podjętej przez gminę są wypracowane i wdrażane dokumenty strategiczne, jak:

1. Strategia Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2009-2020
2. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Kamionka na lata 2014-2020
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamionka na lata 2008-2015
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka
5. Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”
6. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Kamionka na lata 2012-2016
7. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na rok 2015 (sporządzany corocznie)
8. Program współpracy Gminy Kamionka z organizacjami pozarządowymi na lata 2014-2018.
9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kamionka 2007-2032.
10. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kamionka w zakresie terenów urbanizowanych.

Nieodłącznym elementem zastosowanej metodologii przy opracowaniu Programu Rozwoju jest partycypacja społeczna na etapie budowania strategii, a następnie na etapie jej wdrażania.

Proces uspołecznienia prac nad Programem miał formę konsultacji społecznych, polegających na przeprowadzeniu warsztatów problemowych, w których uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Gminy, Rady Gminy oraz różnych grup społecznych i zawodowych.

Załącznik 2 zawiera listę uczestników warsztatów nad Programem Rozwoju Gminy Kamionka, które odbyły się w Kamionce w dniu 13 maja 2015 roku.

W trakcie warsztatów sporządzono analizę SWOT, wynikającą z obecnej sytuacji społeczno – ekonomicznej Gminy, analizę problemów oraz weryfikację misji i celów strategicznych, określonych we wcześniejszych dokumentach planistycznych Gminy. Przedyskutowano i uaktualniono także cele operacyjne oraz priorytetowe zadania inwestycyjne, będące podstawą skonstruowania Programu Rozwoju Gminy na lata 2015-2020.

Warsztaty nad Strategią Rozwoju Gminy Kamionka są kolejnym etapem we wcześniej zainicjowanym procesie konsultacji społecznych – podjętym i realizowanym przy opracowywaniu i wdrażaniu Programu Rozwoju Gminy Kamionka.

Wersja robocza niniejszej Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Kamionka na lata 2015 – 2020 została poddana konsultacjom społecznym w formie panelu dyskusyjnego, który odbył się w czerwcu 2015 roku w Urzędzie Gminy w Kamionce. Uczestnikami panelu były władze samorządowe Gminy, pracownicy Urzędu Gminy oraz przedstawiciele różnych grup społecznych i zawodowych z terenu Gminy.

XII. PROGRAM ROZWOJU GMINY - WIELOLETNI PLAN ZADAŃ

W nowym okresie programowania UE 2014-2020 polityka rozwoju lokalnego gmin i powiatów powinna być m. in. prowadzona w oparciu o „Program Rozwoju Gminy”. Wymóg taki został zawarty w „Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju” Art. 17-19. (Dz. U. 2006 Nr 227 poz. 1658 z późn. zm.). Ustawa ma na celu ułatwienie jednostkom samorządu terytorialnego sporządzenia Programu Rozwoju tak, by był on jak najbardziej spójny z dokumentami na szczeblu krajowym i regionalnym, i mógł stanowić źródło odniesień w procesie ubiegania się o środki zewnętrzne.

Program Rozwoju Gminy Kamionka stanowi instrument wdrażania strategii rozwoju. Wskazuje konkretne zadania – projekty, które będą realizowane w założonym horyzoncie czasowym wraz z oszacowaniem kosztów ich realizacji. Zadania te wynikają z przyjętych w strategii celów i kierunków działań, a ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia założonych wskaźników.

Program Rozwoju Gminy Kamionka musi być sporządzonym w powiązaniu z Wieloletnią Prognozą Finansową, która określa możliwości finansowe budżetu Gminy w zakresie zapewnienia współfinansowania zaplanowanych zadań inwestycyjnych oraz ich utrzymania w okresie eksploatacji.

Program Rozwoju Gminy i Wieloletnia Prognoza Finansowa to narzędzie skutecznego zarządzania finansami Gminy, umożliwiające zaplanowanie zadań inwestycyjnych w oparciu o solidne dane finansowe oraz z pełnym przekonaniem, co do ich faktycznej wartości dla Gminy. Pozwala on na realistyczną ocenę możliwości finansowych Gminy i pomaga w wyborze priorytetowych inwestycji. Prowadzi do efektywnej i oszczędnej realizacji konkretnego pakietu inwestycji.

Podjęcie działań planistycznych umożliwia terminową realizację procesu przygotowania inwestycji, rozpoczęcie często długotrwałych działań związanych z uregulowaniem kwestii terenowo – prawnych, uzyskaniem pozwolenia na budowę, a w kolejnym etapie wybór wykonawcy danego zadania inwestycyjnego. Program Rozwoju Gminy pozwala na zaplanowanie scenariusza struktury finansowania inwestycji i podjęcie działań z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, w tym także działań polegających na pozyskiwaniu środków ze źródeł pozabudżetowych, na przykład dotacji z Funduszy Strukturalnych.

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
5. Zwiększenie ilości kontroli mieszkańców w zakresie segregacji odpadów komunalnych												
6. Nagłośnienie w mediach, broszurkach informacyjnych zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia środowiska i przyrody												
7. Opracowanie wykazu okazów starych drzew, kwalifikujących się na pomniki przyrody												
8. Oczyszczanie lasów i przydrożnych rowów z odpadów												
9. Współpraca z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych (siedziba w Lubartowie) w zakresie edukacji ekologicznej i przyrodniczej dla dorosłych i młodzieży.												
10. Monitoring dzikich wysypisk w lasach												
11. Zorganizowanie i promocja akcji „GMINA SPRZĄTA GMINĘ”												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
12. Udrożnianie rowów melioracyjnych												
13. Budowa zbiornika retencyjnego												
14. Zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia gospodarki wodno-melioracyjnej												
15. Systematyczne monitorowanie stanu czystości rzek i rowów poprzez m. in. zaangażowanie sołtysów i radnych												
16. Aktualizacja i propagowanie prawa lokalnego dotyczącego utrzymania należytego porządku na prywatnych posesjach												
17. Organizacja spotkań z mieszkańcami w sprawie utrzymania należytego porządku na prywatnych posesjach												
18. Zagospodarowanie terenu boiska przy rzece z przeznaczeniem na cele sportowo-rekreacyjne												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł									Źródła finansowania
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
19. Zagospodarowanie terenu przy starej szkole w Samoklęskach z przeznaczeniem cele sportowo-rekreacyjne												
20. Zagospodarowanie terenu placu byłej szkoły w Stanisławowie Dużym na cele sportowo-rekreacyjne												
21. Identyfikacja terenów zdegradowanych na terenie gminy i określenie ich docelowego przeznaczenia												
22. Zapoznanie mieszkańców z zasadami i korzyściami wynikającymi z funkcjonowania przydomowych oczyszczalni ścieków												
23. Współpraca z LODR w zakresie promowania ekologicznej gospodarki ściekowej												
24. Organizowanie szkoleń mających na celu promocję ekologicznych rozwiązań w gospodarce ściekowej												
25. Promocja i pomoc w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na ekologiczne												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
rozwiązania w gospodarce ściekowej												
26. Wykorzystanie szerokiego katalogu narzędzi informacyjnych w celu włączenia mieszkańców w proces opracowania planu zagospodarowania przestrzennego (spotkania, ogłoszenia, internet, zaangażowanie Parafii).												
27. Uporządkowanie nazw miejscowości i numeracji domostw na terenie gminy												
28. Organizacja konkursu na „Najpiękniejszy ogród w gminie” (atrakcyjne nagrody).												
29. Organizacja konkursu na „Najbardziej zadbane firma”												
30. Organizacja kursów i warsztatów dla mieszkańców w zakresie zagospodarowania przestrzeni (projektowanie i urządzenie ogrodów).												
Cel strategiczny 2: Rozwój infrastruktury drogowej i komunikacyjnej												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
1. Lokalizacja znaków drogowych ograniczających ruch pojazdów wielkotonazowych oraz współpraca z Policją w tym zakresie												
2. Dokończenie budowy drogi w Stanisławowie Dużym												
3. Budowa drogi Kamionka-Rudka Gołębska (koło cmentarza)												
4. Modernizacja drogi powiatowej Kozłówka-Dąbrówka												
5. Modernizacja drogi gminnej do Bratnika												
6. Budowa drogi gminnej Samokłęski-Bratnik												
7. Budowa ronda w centrum Kamionki												
8. Budowa ronda w Rudce Gołębskiej												
9. Budowa i modernizacja chodnika na ul. Drągowskiej w Kamionce												
10. Systematyczna poprawa nawierzchni na drogach gminnych na terenie Kamionki												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
11. Budowa chodnika na ul. 600-lecia w Kamionce												
12. Budowa chodnika na ul. Nowej w Kamionce												
13. Budowa chodnika w Staroście												
14. Budowa chodnika w Samoklęskach												
15. Budowa chodnika w Zofianie												
16. Budowa chodnika w Wólce Krasienińskiej												
17. Budowa chodnika w Biadaczce												
18. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Kamionka Nowy Skrobów												
19. Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne												
20. Budowa wiat przystankowych na terenie gminy												
21. Budowa zatok autobusowych na terenie gminy												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
22. Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy drodze powiatowej Kamionka-Samokłęski												
23. Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy drodze powiatowej Kozłówka-Skrobów												
24. Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy drodze powiatowej Kamionka - Firlej												
25. Budowa ciągu pieszo-rowerowego Kozłówka - Dąbrówka												
26. Budowa campingu w Kozłówce												
27. Budowa miejsc postojowych dla rowerzystów na terenie Kozłowieckiego Parki Krajobrazowego												
28. Budowa chodnika z Kamionki do Kozłówki												
29. Ustawienie tablic informacyjnych z numeracją domów												
30. Egzekwowanie obowiązku umieszczania numerów na posesjach												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
31. Usytuowanie tablic na granicy gminy z nazwą gminy i logo												
32. Poprawa oznakowania poziomego dróg												
33. Ustawianie tablic informacyjnych promujących poszczególne miejscowości gminy												
Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej oraz promocja i rozwój nowoczesnych źródeł energii												
1. Budowa sieci kanalizacyjnej w Kamionce - etap IV												
2. Budowa sieci kanalizacyjnej w części Siedlisk i Kozłówki												
3. Budowa sieci kanalizacyjnej w Samoklęskach												
4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach o rozproszonej zabudowie												
5. Modernizacja istniejących ujęć wody w Kamionce, Stanisławowie Dużym, Zofianie												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
6. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie odnawialnych źródeł energii poprzez organizacja wykładów i szkoleń												
7. Budowa instalacji fotowoltaicznych												
8. Modernizacja budynków użyteczności publicznej w celu zwiększenia efektywności energetycznej (pompy ciepła, solary, ogniwa fotowoltaiczne)												
9. Wsparcie doradcze i informacyjne dla mieszkańców gminy w zakresie możliwości pozyskiwania funduszy na inwestycje w odnawialne źródła energii.												
10. Budowa sieci gazowej												
Cel strategiczny 4: Ochrona i promocja zdrowia mieszkańców												
1. Zwiększenie ilości punktów mobilnych badań profilaktycznych np.: mammobusów na terenie całej gminy												
2. Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
3. Usprawnienie funkcjonowania ośrodka zdrowia w Kamionce												
4. Promocja zdrowego stylu życia poprzez organizacja zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych												
5. Organizacja zajęć w szkołach z profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia												
6. Organizacja wykładów i spotkań otwartych z lekarzami o tematyce profilaktyki zdrowotnej												
7. Organizowanie tzw.: „BIAŁYCH NIEDZIEL”.												
8. Włączenie imprez promujących zdrowy styl życia w kalendarz corocznych wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych												
9. Promocja wśród mieszkańców żywności ekologicznej poprzez organizację seminariów i szkoleń												
10. Spotkania, wywiady, warsztaty ze sławnymi ludźmi, bądź lekarzami												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
promującymi zdrowy styl życia												
11. Edukacja młodych ludzi poprzez organizację spotkań z ludźmi uzależnionymi, którzy wyszli z nałogu												
12. Promocja zdrowego stylu życia na stronie internetowej gminy												
13. Edukacja i spotkania w szkołach promujące zdrowy styl życia oraz ukazujące zagrożenia płynące z uzależnień												
Cel strategiczny 5: Wsparcie osób potrzebujących oraz przeciwdziałanie wykluczeniu												
1. Utworzenie klubów seniora w poszczególnych miejscowościach gminy												
2. Utworzenie teatru międzypokoleniowego angażującego osoby starsze oraz młodzież												
3. Organizacja imprez turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych dla seniorów												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
4. Organizacja wieczorków tanecznych dla seniorów												
5. Organizacja wieczorów poezji dla seniorów												
6. Organizacja klubów dyskusyjnych dla seniorów												
7. Organizacja warsztatów rękodzielniczych dla seniorów i młodzieży												
8. Utworzenie domu opieki dla osób starszych												
9. Opracowanie projektów w celu pozyskania dofinansowania na tworzenie spółdzielni socjalnych												
10. Organizacja szkoleń i spotkań informacyjnych dla potencjalnych członków spółdzielni socjalnych (osoby wykluczone) oraz dla liderów społecznych												
11. Sporządzenie analizy możliwości i zakresu działania spółdzielni socjalnej												
12. Utworzenie spółdzielni socjalnej.												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
13. Tworzenie funduszy stypendialnych												
14. Organizacja seminariów w zakresie edukacji pedagogicznej dla rodziców z rodzin dysfunkcyjnych												
15. Angażowanie wolontariuszy do pomocy rodzinom dysfunkcyjnym												
16. Wsparcie dla rodzin wielodzietnych poprzez promocję karty dużej u przedsiębiorców												
17. Działalność punktów doradztwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego												
18. Nawiązanie i rozwój współpracy z animatorami kultury i NGO celem stworzenia interesującej oferty												
19. Rozwój współpracy między organizacjami pozarządowymi i samorządem gminnym												
20. Aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację projektów w zakresie integracji społecznej.												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
Cel strategiczny 6: Poprawa i rozwój edukacji publicznej, oświaty i wychowania												
1. Budowa samorządowego przedszkola z przyjaznym otoczeniem i nowoczesnym placem zabaw												
2. Stworzenie żłobka												
3. Budowa placów zabaw w miejscowościach: Siedliska, Amelin, Bratnik, Biadaczka, Ciemno, Wólka Krasienińska, Kierzkówka, Stanisławów Duży, Syry, Starościan, Zofian												
4. Termomodernizacja budynku w SP w Samoklęskach,												
5. Modernizacja kotłowni szkolnej w SP w Samoklęskach,												
6. Remont instalacji odgromowej w SP w Samoklęskach,												
7. Wymiana wykładzin podłogowych w budynku dydaktycznym w SP w Samoklęskach,												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
8. Budowa chodników przy drodze prowadzącej do szkoły oraz na terenie szkoły w Samoklęskach,												
9. Budowa wielofunkcyjnego boiska szkolnego (na miejscu obecnego trawiastego) przy SP w Samoklęskach,												
10. Adaptacja (zabudowa) korytarza szkolnego na sale świetlicową w SP w Samoklęskach.												
11. Doposażenie sal lekcyjnych w sprzęt multimedialny.												
12. Doposażenie pracowni specjalistycznych w Zespole Szkół w Kamionce (chemia, przyroda, fizyka)												
13. Termomodernizacja ZS w Kamionce												
14. Budowa zaplecza lekkoatletycznego w ZS w Kamionce												
15. Doposażenie ZS w Kamionce w sprzęt multimedialny „Cyfrowa szkoła”.												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
16. Organizacja obozów sportowo – rekreacyjnych												
17. Organizowanie historycznych gier terenowych „do historii przez zabawę”												
18. Organizacja imprez sportowo – rozrywkowych												
19. Stworzenie młodzieżowych klubów dyskusyjnych												
20. Włączenie młodzieży w dialog publiczny poprzez utworzenie młodzieżowej rady gminnej.												
21. Realizacja i wdrażanie nowatorskich programów edukacyjnych												
22. Zwiększenie nadzoru samorządu nad funkcjonowaniem placówek oświaty												
23. Organizacja szkoleń dla kadry pedagogicznej												
24. Organizacja zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez profesjonalnych instruktorów (np. Tanecznych, wokalnych),												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
25. Współpraca między szkołami w celu wymiany doświadczeń												
26. Aplikowanie o środki zewnętrzne na rozwój edukacji												
27. Udział w konkursach naukowych												
28. Organizacja wymiany młodzieży												
29. Organizacja „pikników rodzinnych”												
30. Organizacja wizyt studyjnych mających na celu poszerzenie horyzontów wychowawczych rodziców												
31. Zaangażowanie rodziców w prowadzenie zajęć pozalekcyjnych												
32. Organizacja spotkań rodziców z psychologiem i pedagogiem												
33. Organizacja grup tanecznych												
34. Organizacja kursów tańca												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
35. Organizacja koła fotograficznego												
36. Organizacja zajęć sportowych												
37. Organizacja zajęć językowych												
38. Organizowanie imprez promujących edukację regionalną we współpracy z placówkami oświaty, GOK-iem i Muzeum Zamoyskich												
39. Dofinansowanie i rozszerzenie działalności lokalnych kół zainteresowań, np. Koło Gospodyń Wiejskich												
40. Wydanie książki „Dzieje Gminy Kamionka”, ukazującej historię i promującej jej obecne walory												
41. Utworzenie miejsca promocji dziedzictwa lokalnego												
42. Organizacja imprez tematycznych, festynów, warsztatów, pikników,												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
spotkań plenerowych.												
Cel strategiczny 7: Promocja i rozwój kultury oraz ochrona i pielęgnowanie zabytków i dziedzictwa kulturowego												
1. Opracowanie programu rozwoju kultury gminy kamionka												
2. Nawiązanie i rozwój współpracy GOK z innymi instytucjami działającymi w sferze społecznej i kulturalnej												
3. Organizacja imprez tematycznych promujących lokalną kulturę i potencjał intelektualny mieszkańców												
4. Organizacja imprez i spotkań tematycznych dla mieszkańców w różnych grupach wiekowych												
5. Organizacja święta własnej miejscowości (promowanie historii, tradycji i walorów danego miejsca).												
6. Stworzenie gminnego inkubatora kulturalnego												
7. Organizacja przez Gminną Bibliotekę Publiczną przedsięwzięć mających na												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
celu rejestrację wspomnień i doświadczeń życiowych osób starszych												
8. Organizowanie spotkań z autorami książek, tzw.: dni autorskie												
9. Stworzenie systemu internetowej obsługi czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej												
10. Organizacja gminnego dnia książki												
11. Organizowanie spotkań cyklicznych tematycznych w świetlicach												
12. Większa aktywność w zakresie inicjowania przedsięwzięć kulturalnych przez opiekunów świetlic wiejskich												
13. Podniesienie kwalifikacji w zakresie animacji kultury osób prowadzących lokalne świetlice												
14. Organizacja zabaw i dyskotek												
15. Tworzenie projektów edukacyjnych												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
16. Aktywizacja i podnoszenie kompetencji miejscowych liderów												
17. Opracowanie i wdrożenie innowacyjnych rozwiązań w promocji przedsięwzięć kulturalnych												
18. Stworzenie organizacji harcerskiej na terenie Gminy												
19. Współpraca GOK-u z młodzieżą												
20. Opracowanie mapy gminy z dokładnym oznaczeniem ważnych miejsc historycznych												
21. Opracowanie monografii poświęconej miejscom historycznym												
22. Postawienie pomnika w Staroście upamiętniającego powstańców styczniowych												
23. Uporządkowanie i oznakowanie niemieckiego cmentarza w Stanisławowie Dużym												
24. Promocja lokalnej historii przez spotkania, warsztaty, broszurki i zajęcia												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
dydaktyczne zarówno wśród młodzieży, jak i wszystkich mieszkańców												
25. Zaangażowanie do działań na rzecz ochrony i odnowy lokalnych zabytków i pomników historycznych młodzież szkolną												
26. Stworzenie grupy mieszkańców do opieki nad miejscami o szczególnym znaczeniu historycznym i kulturowym												
27. Stworzenie Muzeum Regionalnego w Kamionce												
28. Doposażenie świetlic wiejskich												
29. Rozbudowa budynku GOK-u w celu powiększenia sali widowiskowej												
30. Modernizacja remizy strażackiej w Wólce Krasienińskiej (ocieplenie, wymiana dachu i okien)												
31. Przebudowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Stanisławowie Dużym												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
32. Adaptacja budynku byłego sklepu z przeznaczeniem na świetlicę wiejską w Kamionce III (Nowy Skrobów)												
33. Modernizacja i wyposażenie budynku po byłej szkole w Rudce Gołębskiej z przeznaczeniem na wiejski dom kultury												
34. Przebudowa i wyposażenie budynku po byłej hydroforni z przeznaczeniem na wiejski dom kultury												
Cel strategiczny 8: Rozwój turystyki, rekreacji oraz kultury fizycznej i sportu												
1. Tworzenie boiska dla dzieci i młodzieży												
2. Budowa siłowni na powietrzu na placu przy ul. 3-go maja												
3. Budowa bieżni lekkoatletycznej w Zespole Szkół												
4. Modernizacja boiska (poprawa nawierzchni)												
5. Budowa stadionu z nawierzchnią trawiastą												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
6. Renowacja boiska przy ul. Kościelnej												
7. Budowa kortu tenisowego, boiska do koszykówki												
8. Zorganizowanie procesu konsultacji społecznych w sprawie lokalizacji nowych obiektów sportowych												
9. Budowa placów zabaw												
10. Budowa placów, siłowni napowietrznych, miejsc do rekreacji dla osób dorosłych												
11. Rozwój gospodarstw agroturystycznych												
12. Budowa miejsc wypoczynku przy trasach rowerowych												
13. Stworzenie miejsca obsługi rowerów												
14. Stworzenie miejsc wypożyczalni sprzętów sportowych												
15. Organizowanie pikników integracyjnych dla różnych grup wiekowych												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
16. Organizacja zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży												
17. Festyny dla całych rodzin o tematyce sportowo – zdrowotnej												
18. Stworzenie mapy turystycznej gminy												
19. Powstanie izby informacji turystycznej, z wypożyczalnią rowerów												
20. Wykorzystanie i aktywizacja już istniejących szlaków												
21. Postawienie tablic informacyjnych z krótkim opisem walorów turystycznych												
22. Tworzenie plakatów i ulotek promujących walory gminne												
23. Promocja atrakcji gminnych przez Internet												
24. Organizowanie kiermaszy												
25. Promocja lokalnych twórców przez wydawanie o nich broszurek, Internet												
26. Spotkania cykliczne z miejscowymi twórcami												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
27. Współpraca twórców lokalnych z GOK- iem												
28. Promocja kół zainteresowań, m.in. Koła gospodyń wiejskich na zewnątrz												
29. Organizowanie wernisaży, pokazów plenerowych, wystaw, warsztatów z miejscowymi twórcami												
30. Pomoc w pozyskiwaniu funduszy i szkoleń dla miejscowych twórców ludowych												
31. Częstsze organizowanie zawodów sportowych dla młodzieży												
32. Organizowanie różnego rodzaju turniejów i rozgrywek angażujących różne grupy wiekowe												
33. Udostępnianie obiektów sportowych dla mieszkańców za niewielką opłatą, dla pozostałych za większą – dla zysku												
34. Opracowanie rocznego kalendarza wydarzeń kulturalnych dla obszaru całej gminy												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
35. Udostępnienie opracowanego kalendarza w celu promocji gminy przez Internet												
36. Współpraca gminy z główną atrakcją turystyczną regionu – Muzeum w Kozłowie												
37. Otwartość gminy na współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami działającymi w turystyce												
38. Utworzenie biuletynu informacji publicznej												
39. Stworzenie internetowej bazy danych zawierającej spis gminnych gospodarstw agroturystycznych												
40. Wspieranie powstania „zagród edukacyjnych”												
41. Organizowanie szkoleń z zakresu wymagań dotyczących rozwoju agroturystyki												
42. Pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych dla rozwoju agroturystyki												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
Cel strategiczny 9: Rozwój przedsiębiorczości i wzrost aktywności gospodarczej poprzez wsparcie rolnictwa, promocję i rozwój lokalnych produktów oraz poprawę atrakcyjności inwestycyjnej gminy												
1. Wprowadzenie systemu zniżek lub umorzeń podatków od nieruchomości dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w pierwszym roku												
2. Wskazanie na terenie gminy miejsc dla potencjalnych inwestorów i zamieszczenie jej na stronie gminnej www w sposób graficzny												
3. Zakończenie prac związanych z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego												
4. Uruchomienie w Urzędzie Gminy na bazie istniejących dwóch stanowisk pracy punktu informacyjnego w zakresie zakładania działalności gospodarczej oraz pomocy i doradztwa w pozyskiwaniu środków zewnętrznych niezbędnych do												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
rozpoczęcia działalności												
5. Intensywniejsza współpraca i obecność przedstawiciela LODR w społeczności rolniczej,												
6. Szkolenia dla rolników prowadzone przez pracowników LODR i arimr												
7. Organizacja konkursu na przedsiębiorcę roku z terenu gminy Kamionka												
8. Stworzenie „dnia biznesu gminy Kamionka”												
9. Wsparcie przy tworzeniu miejsc przetwórstwa płodów rolnych, np.: kaszarnie, olejarnie, poprzez utworzenie inkubatora kuchennego lub z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury w świetlicach wiejskich (kierzkówka, samokłęski, kozłówka)												
10. Utworzenie punktu sprzedaży produktów ekologicznych w wybranym sklepie/sklepach na terenie gminy												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
11.Organizacja raz w roku szkolenia z przepisów sanepidu w zakresie produkcji żywności w oparciu o tradycyjne receptury												
Cel strategiczny 10: Poprawa bezpieczeństwa obywateli oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym												
1. Zwiększenie liczby patroli policyjnych w godzinach wieczornych i nocnych oraz podczas dużych imprez otwartych												
2. Stały dyżur funkcjonariusza policji na posterunku, możliwość bezpośredniego kontaktu w szczególnych sytuacjach												
3. Częstsza współpraca szkół z policją, w celu edukacji dzieci (zajęcia z bezpieczeństwa, zagrożeń i konsekwencji łamania prawa)												
4. Zwiększenie ilości kamer na terenie Kamionki												
5. Zwiększenie ilości kamer na terenie Zespołu Szkół w Kamionce												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
6. Założenie monitoringu na terenie Szkoły Podstawowej w Samoklęskach												
7. Aktywny udział członków OSP w gminnych imprezach plenerowych mający na celu zainteresowanie działalnością OSP												
8. Częstsze spotkania uczniów szkół z członkami OSP												
9. Organizowanie „dni otwartych OSP” spotkania strażaków z mieszkańcami różnych grup wiekowych												
10. Edukacja dzieci i młodzieży, pokazy strażackie, zawody strażackie												
11. Utworzenie grupy harcerskiej												
12. Utworzenie Młodzieżowej Rady Gminy												
13. Stworzenie filmowego klubu dyskusyjnego przy GOK w Kamionce, cotygodniowe projekcje filmowe w Kamionce i Samoklęskach												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
14. Naprawa niedziałających hydrantów, bieżąca konserwacja i oznakowanie												
15. Przystosowanie odpowiedniego miejsca w rzece do możliwości pompowania wody przy pożarach												
Cel strategiczny 11: Promocja i realizacja polityki prorodzinnej gminy mająca, której główną wartością jest dobro rodziny w celu zahamowania istniejących negatywnych trendów w rozwoju ludności oraz przygotowania dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych												
1. Wybudowanie przedszkola z możliwością zaprowadzenia tam żłobka												
2. Prowadzenie przedszkola / punktu przedszkolnego w okresie całego roku												
3. Utworzenie poradni logopedycznej poza szkołą, w ośrodku zdrowia lub w świetlicy integracyjnej												
4.												
5. Stworzenie gminnej karty dużej rodziny												
6. Stworzenie systemu zniżek opłat za wodę, wywóz śmieci i odprowadzanie												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
ścieków dla rodzin wielodzietnych												
7. Organizowanie pikników rodzinnych przy świetlicach wiejskich kolejno we wszystkich w poszczególnych latach												
Cel strategiczny 12: Aktywizacja lokalnej społeczności poprzez rozwój inicjatyw lokalnych oraz wsparcie rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jakości i przejrzystości zarządzania gminą												
1. Zaproszenie do współorganizacji imprez gminnych lub prezentacji własnej działalności organizacji pozarządowych podczas gminnych imprez												
2. Promocja w ramach festynów działalności i wytworów organizacji pozarządowych												
3. Organizacja konkursu ludowych zespołów śpiewaczych												
4. Konkurs promujący potrawę roku gminy Kamionka, rozstrzygnięcie podczas gminnych dożynek												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
5. Coroczne spotkania z Wójtem w każdym sołectwie z mieszkańcami przy okazji zebrań dotyczących dysponowania funduszem sołeckim												
6. Opracowanie zakładki na stronie www gminy OGŁOSZENIA												
7. Spotkania kwartalne całych sołectw z radnymi i sołtysami												
8. Organizowanie spotkań radnych w sprawach priorytetowych dla działalności gminy												
9. Poszerzanie wiedzy radnych poprzez realizację sesji wyjazdowych do innych samorządów												
10. Możliwość załatwiania niektórych spraw drogą elektroniczną												
11. Zwiększenie efektywności pracy urzędników												
12. Zaproszenie do wolontariatu młodzieży przez GOK w Kamionce												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
13. Spotkania informacyjne i różnymi wolontariuszami, które będą promować ich pracę												
Cel strategiczny 13: Poprawa wizerunku gminy poprzez skuteczną promocję wewnętrzną na zewnątrz												
1. Wydawanie gazetki lokalnej – miesięcznika, na początku w wersji nie drukowanej, a on line.												
2. Oprawy na tablice rejestracyjne z ologowaniem gminy Kamionka, tak jak LUBELSKIE SMAKUJ ŻYCIE												
3. Profesjonalne witacze na granicach gminy												
4. Ustawienie dużych tablic informacyjnych na terenie całej gminy – identycznie wystylizowanych, na których będzie opisana historia, przyroda, najważniejsze informacje o otaczającym terenie, mające na celu zainteresowanie gminą przez osoby, które odwiedziły ją po raz pierwszy												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
5. Utworzenie muzeum regionalnego lub izby pamięci promujące gminę i okolice												
6. Poszerzenie współpracy między gminą, Muzeum w Kozłówce, np. Dożynki gminne w Muzeum, wspólna trasa turystyczna na terenie gminy												
7. Zmiana szaty graficznej gminnej strony www												
8. Wydawanie broszurek i ulotek promujących gminę przygotowane z należytą starannością												
9. Identyfikacja produktów lokalnych w gminie												
10. Zgłaszanie produktów lokalnych na listę wojewódzka												
11. Promocja produktów lokalnych na festynach w niedalekich okolicach gminy, gminach sąsiednich												
12. Promocja produktów lokalnych na dożynkach												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
13. Inkubator Kuchenny, jako realizacja między gminnego przedsięwzięcia w ramach LGD												
14. Międzygminny Rybny szlak turystyczny w ramach LGR												
15. Współpraca w organizacji imprez kulturalnych												
16. Wspólna organizacja akcji charytatywnych												
17. Zintensyfikowanie współpracy z partnerami zagranicznymi GOURIN, musimy tam pojechać w 2016												
18. Wybór stałego partnera zagranicznego gminy												
19. Sprawienie, aby logo gminy było jak najczęściej stosowane przez przedsiębiorców, na samochodach,												

Nazwa projektu/ zadania	Instytucja/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za wdrażanie	Okres realizacji	Nakłady całkowite w zł								Źródła finansowania	
			OGÓŁEM	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Lata następne		
banerach reklamowych, materiałach promocyjnych												
20.Organizowanie forum gospodarczego dla przedsiębiorców z gminy												

XIII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1 – Zestawienie dokumentów i opracowań, które wykorzystano przy opracowaniu Programu Rozwoju Gminy Kamionka

Załącznik 2 – Lista uczestników warsztatów nad Programem Rozwoju Gminy Kamionka

ZAŁĄCZNIK 1

Źródła danych wykorzystanych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamionka:

1. Strategia Rozwoju Gminy Kamionka na lata 2009-2020
2. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Kamionka na lata 2014-2020
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamionka na lata 2008-2015
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kamionka
5. Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”
6. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Kamionka na lata 2012-2016
7. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na rok 2015 (sporządzany corocznie)
8. Program współpracy Gminy Kamionka z organizacjami pozarządowymi na lata 2014-2018.
9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kamionka 2007-2032.
10. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kamionka w zakresie terenów urbanizowanych.
11. www.gus.gov.pl
12. www.kamionka.pl

ZAŁĄCZNIK 2

LISTA OBECNOŚCI - SPOTKANIE KONSULTACYJNE W SPRAWIE OPRACOWANIA DOKUMENTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIONKA NA LATA 2015-2030.

KAMIONKA, DN. 13.05.2015r.

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja/ pełniona funkcja/ stanowisko/ sektor	Kontakt e-mail Lub adres do korespondencji	Podpis
1	KOZAK BEATA	SOFTYS - STANISŁAW KÓŃ DUŻY	kozakbeata@wp.pl	Kozak Beata
2	AGNIESZKA SZABELSKA	SOFTYS - KAMIONKA III	agnieszka.szabelska@meostrada.pl	Agnieszka Szabelska
3	HISZTAŁ AGATA	SOFTYS - SYR	agata.miształ@o2.pl	Hiształ Agata
4	Aneta Janek	SOFTYS - KOSANOWIEŚKI KOL. PIERWSZA		Aneta Janek
5	Wiesława Bidińska	SOFTYS - Kol. Kiczkośko		W Bidińska
6	Dariusz Bodawczyk	SOFTYS - Samodzielny nieregularny kłobocznik	81 852 92 03	
7	Drozd Edyta	SOFTYS - Dąbrówka		Edyta Drozd
8	Piotr Danusiński	OSP Kamionka	ospkamionka@wp.pl	Darusi
9	Tomasz Dremoceli	L.K.S. KAMIONKA	902723239	
10	EWA MAZURKIEWICZ	Urząd Miejski w Kamionce	kamionka@ops.pl	
11	Ryszard Felkowski	OSP KOZŁÓWKA		
12	Mysia Hajgonka	Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce	gokk-kspl@wp.pl	Mysia
13	Smaga Hajgonka	Filia Biblioteki w Kozłowie	filia_kozlowka@op.pl	
14	Danka Wójcyl	Gmina Biblioteka Publiczna im. J. Kasieckiego w Kamionce	gkp_kamionka@op.pl	
15	Beata Juchacz	SP w Samolęszewie	sp@samolesze@op.pl	
16	Anna Lipiak	Stowarzyszenie Miłośników Kamionki i Siolec	annalipiak@interia.pl	Lipiak
17	Grzegorz Szymarek	UG Kamionka	grzegorzszymarek@wp.pl	
18	Katarzyna Ogórek-Budlewska	UG Kamionka	ogorek0226@wp.pl	
19	Krzysztof Polek	Radna UG	Krzysztof Polek @poczta ONET.PL	
20	Bogusław Lidia	STOWARZYSZENIE "DZIAKAJMY RAZEM" KIERZKOWKA	eskalidia@wp.pl	Bogusław

21	Hajgonka Ogórek	Stowarzyszenie "Dziakajmy Razem" w Kamionce	hajgonka.ogorek@onet.eu	Hajgonka Ogórek
22	Piotr Nowak	Grupa producentów owoców "Koral Garden Sp.	nowak.p@op.pl	Nowak
23	Michał Michalowski	Radny Rady Gminy Kamionka	dberek021285@tlen.pl	Michalowski
24	Towarzystwo EWE	Radna Gminy	wejsen5@wp.pl	Towarzystwo
25	Ewa Grymura	Radna Gminy	egrymura@wp.pl	E. Grymura
26	Smaga Weronika	Pracownik UG Kamionka	wera.smaga@o2.pl	Smaga W.

